

teceljski

CELJE, 7. aprila 1961
Leto XI. šte. 13
CENA IZVODU 20 DIN
GLASLO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE
LIST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
«CELJSKI TISK»
ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO

S SEJE OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA CELJE

Vloga okraja pri reševanju skupnih nalog

Perspektivni in družbeni plan ter proračun so sprejeti

Konec minulega tedna je bila pod vodstvom predsednika RIKA JERMANA najprej skupna, zatem pa še ločeni seji obeh zborov Okrajnega ljudskega odbora v Celju. Na skupni seji so odborniki na predlog komisije za volitve in imenovanja potrdili imenovanje komisij za gradnjo stavb okrajnih sodišč v Zalcu in Mozirju ter prav tako imenovanje tov. Sonje Moškono-ve za sodnika Okrajnega sodišča v Slovenskih Konjicah.

Podpredsednik OLO Celje — Miran Cvenk

V nadaljevanju zasedanja je podpredsednik MIRAN CVENK obrazložil predlog perspektivnega plana za razdobje 1961. do 1965 ter predloga družbenega plana in proračuna okraja Celje za letošnje leto. Po predlogu programa perspektivnega razvoja se bo družbeni proizvod v 1965. letu povečal v primerjavi z 1960. letom za 85,2 odstotka, oziroma od 49,5 na 91,7 milijarde dinarjev. V povprečju pa se bo vsako leto povečal za 13,3 odstotka. V enakem odstotnem razmerju na leto se bo

povečal tudi narodni dohodek, ki bo 1965. leta znašal že 85,2 milijarde dinarjev. Po družbenem planu za letošnje leto je predvideno povečanje družbenega bruto proizvoda za 13,8, narodnega dohodka pa za 11,7 odstotkov. Proračun okraja Celje v letošnjem letu bo imel eno milijardo 57 milijonov dinarjev dohodkov ter eno milijardo 17 milijonov izdatkov in 40 milijonov dinarjev dotacije za šmarnsko občino.

Kakor izvajanja tovariša Cvenka, tako je bila zelo hvaležna in pomembna hkrati tudi načelna razprava o predlogih programa perspektivnega razvoja, nadalje družbenega plana in proračuna za letošnje leto, ki je iskala v prvi vrsti odgovor na vprašanje, kakšno mesto in vlogo naj zavzame okraj pri izvrševanju vseh predvidenih nalog glede na to, da so pristojnosti in materialna sredstva prenešana na komune. V tej zvezi so se odborniki seznanili z osnutkom resolucije, ki nakazuje osnovne smernice ne samo pri iz-

vrševanju skupnih nalog, temveč tudi vloga okraja kot skupnosti komun ter posameznih občin. Razumljivo je, da o tej resoluciji še niso glasovali, ker bodo o njej prej razpravljali in sklepali občinski ljudski odbori. Ne glede na to, pa je slej ko prej prišla do izraza potreba po skupnem reševanju zlasti tistih problemov in nalog, ki jih zaradi značaja in namena ne bo mogla uspešno rešiti niti ena občina v celjski skupnosti komun. Ta ugotovitev pa seve terja razjasnitev položaja Okrajnega ljudskega odbora kot skupnosti komun zlasti še v okviru prizadevanj občin pri reševanju problemov nerazvitih območij, kot obso- teljskega predela, laške, šentjur- ske in moziške občine ter nadalje v skupnih naporih za zboljšanje nekaterih nerazvitih gospodarskih panog kot turizma in kmetijstva brez hmeljarstva.

Odborniki, med njimi predvsem predsedniki občin, so izjavili, da bi bilo prav, če bi v tej zvezi potrdili resolucijo, ki bi nakazala tako vlogo okraja kot skupnosti komun kakor tudi dolžnosti občin pri izvrševanju skupnih nalog, to je tistih, ki ne zadevajo samo ene, temveč več ali pa vseh občin skupaj. Pri tem so se odločili, da resolucije ne more sprejeti okrajni ljudski odbor dokler je ne obravnavajo tudi občinski ljudski odbori in dokler se ne izmenjajo in vskladijo stališča med razvitimi in nerazvitimi komunami. Sicer pa so menili, da naj bi se ta skupna prizadevanja nanašala predvsem na investicije v industrijo,

Med sejo okrajnega zbora

kmetijstvo in turizem, nadalje v reševanje skupnih nalog na področju družbenih služb, kjer med drugim izstopajo zahteve srednjega in visokega šolstva itd. V enakem smislu naj bi ta prizadevanja veljala za reševanje kulturnih in zdravstvenih problemov ter za nekatere komunalne službe.

Ureditev vseh teh problemov bi lahko izenačili z neposredno in praktično realizacijo zaključkov petega kongresa SZDL Jugoslavije, ki so med drugim postavili občino kot komuno za osnovnega nosilca družbenih nalog, okraju pa dali vlogo skupnosti komun.

Po tej načelni razpravi so odborniki obeh zborov nadaljevali razpravo o predlogih perspektivnega in družbenega plana ter proračuna na ločenih sejah, kjer so vse tri predloge potrdili.

-ij.

-an.

ZA 1. MAJ V LAŠKEM

Pod predsedstvom Zvoneta Kam- puša se je pred dnevi sestala v Laškem komisija za izvedbo proslave 20. obletnice ljudske vstaje in ob- ravnavala praznovanje prvega maja. Tako so sklenili naj bi bilo to praznovanje čim svečanejšo. Zato bodo na večer pred praznikom prvega maja priredili po mestu bakado, v kateri bodo sodelovali delovni kolektivi, člani kmetijske zadruge, člani množičnih organizacij in društ- ter člani telesnovzgojnih društev.

Po bakadi bo v veliki dvorani TVD Partizan izvečala akademija, na kateri bodo izvečali program člani Svabod in prsnetnih društev. V

času, ko bo trajala svečana akade- mija, pa bodo po vseh hribih in vrhovih obsežne občine zagoreli kre- sovi, ki bodo dali praznovanju prve- ga maja še svečanejši izgled.

za čas od 6. do 16. aprila

Okrog 11. je pričakovati mrzel val s snegom in pozebami. Dru- gače bo do 9. aprila v glavnem suho vreme, a od 10. dalje slab- o vreme s padavinami.

SVETOVNI DAN ZDRAVJA

Nesrečam se lahko izognemo

Svetovni dan zdravja praznujemo vsako leto kot spomin na 7. april 1948, ko je stopila v veljavo Ustava svetovne zdravstvene organizacije. Letošnji svetovni dan zdravja praznujemo pod geslom »Nezgode in njihovo preprečevanje.« Med nalogami usta- novne listine je tudi ta naloga vpisana in je posebno pereča za vsa Evropa, pa tudi za nas.

Tudi v Jugoslaviji so nezgode eden najvažnejših vzrokov smrtnosti prebivalstva in so na tretjem mestu po pogostosti. V starosti od 5 do 44 let terjajo nezgode največ žrtv in so po po- datkih iz leta 1954 v tej starostni skupini celo na drugem mestu. Zaradi nezgod ima Slovenija letno na 100.000 prebivalcev 50 ali celo več smrtnih primerov. Za nezgodami umirajo ne le starejši, temveč predvsem mladi ljudje. Smrt zaradi nezgode preti vsa- kemu. Vsaki dve minuti se v Franciji dogodi po ena smrtna ne- sreča. Čeprav za nas točnih podatkov nimamo, lahko upravičeno domnevamo, da v tem pogledu pri nas ni mnogo bolje.

Jugoslavija se razvija v industrijsko deželo z neverjetno naglico. Razvoj prinaša izredne koristi, pa tudi nevarnosti. Ne- sreče se množijo zaradi novega načina življenja, zaradi priliva delavcev v tovarne, k strojem, ki pogosto zahtevajo svoje žrtve. Z razvojem se širi uporaba novih proizvodov, naprav, električnih aparatov, kemičnih snovi, ki čisto povzročajo pri nepravilni upo- rabi nezgode. Pri nas raste promet in s tem število prometnih nesreč. V kmetijstvu uvažamo nove stroje, nove postopke, nova kemična zaščitna sredstva in vse to terja svoj davek. Tudi način življenja se je v zadnjih letih že bistveno spremenil. Pred nezgo- dami niso varne niti žene doma v gospodinjstvu, niti predšolski in šolski otroci.

Na vsako smrtno nesrečo se dogodi vsaj še sto težjih po- škodb. Poškodbe, ki ne povzročijo smrti, terjajo težak davek, po- vzročajo nesposobnost za delo, zdravljenje in ogromne napore družbe, zelo pogosto pa puščajo tudi trajne posledice v iznakaže- nosti in invalidnosti.

Analitičnih podatkov o nezgodah pri nas nimamo dovolj, ven- dar že bežne številke iz zdravstvene statistike lahko povedo, da so nezgode trajna, strašna epidemija, ki od nas terja ne le živ- ljenja temveč tudi druge žrtve.

V ambulantno polikliničnih ustanovah celjskega okraja smo v zadnjih treh letih registrirali veliko število nezgod. Poškodb pri delu je bilo 1958. leta 9445, predlani 9377 in lansko leto 9076. Poškodb izven dela za 1958. leto 13.170, predlani 13.695 in lani 12.273. Verjetno je število vseh nezgod še večje, saj prav gotovo ne pride vsaka nezgoda zdravstvenemu delavcu v roke. Med mo- škimi je nezgod več kot med ženskami in ob različnem letnem času se število spreminja.

Točnejše podatke o poškodbah pri delu za zavarovance zbira Zavod za socialno zavarovanje in jih tudi analizira. Letno poro- čilo za leto 1960 navaja samo za celjski okraj izgubo narodnega dohodka v znesku 376 milijonov dinarjev in še dodatno izgubo v stroških za zdravljenje v znesku 225 milijonov. Te številke nam povedo, da je pojav nezgod zelo draga davščina, ki jo pla- čuje skupnost.

Iz teh nepopolnih podatkov lahko napravimo zaključek, da so nesreče in nezgode množična bolezen, kateri pa se moramo z družbenimi močmi postaviti po robu. Neizpodbitno je, da se nezgode morejo preprečiti. V ta namen nas čaka še obilo dela. Predvsem bomo morali združiti vse sile za vzgojo, ki je edini način zdravljenja take bolezni. Z načrtnim delom in vztrajnostjo bomo lahko omili posledice, ki jih nesreče povzročajo in zmanj- šali davek, ki ga nezgode terjajo od vseh.

Svetovni dan zdravja, 7. april naj bo začetek in vzpodbuda za vsestransko mobilizacijo sil na področju preprečevanja ne- zgod. Naj bo opomin vsakemu in priznanje vsem tistim, ki že sedaj delajo na tem torišču.

Dr. Franc Fludernik

Koristno napotilo

V torek popoldne in v sredo so se na Teharju zbrali člani občinskega komiteja Zveze komunistov v Celju na seminarju, ki ga je pri- pravil komitej v sodelovanju z de- lavstvo univerze.

Po uvodnem referatu, ki ga je v torek podal sekretar občinskega komiteja ZKS Tone Skok, so člani komiteja živahno razpravljali o nalogah članov Zveze komunistov, nepravilnostih, ki se pri delu po- rajajo, vlogi članov Zveze komu- nistov v delavskem in družbenem upravljanju, komunalnem sistemu itd. Znova so poudarili, da mora komunist v organizacijah in dru- štvi skrbeti, da se izvajajo na- predna stališča, toda to naj dela le s smotno politiko prepričanja. Avtoritete Zveze komunistov v ta namen ne bi smeli izrabljati.

Občinski komitej Zveze komu- nistov bo moral bolj kot doslej ana- lizirati položaj v gospodarskih or- ganizacijah, pa tudi na terenu, in ugotoviti, kakšno je tam delo os- novnih organizacij. Ne more nam- reč biti res, da je delo osnovnih organizacij dobro, če ne opazijo nobenih problemov, če govorijo, da je na njihovem območju vse v redu itd.

Enopolnovalni seminar za čla- ne občinskega komiteja Zveze ko- munistov je dosegel svoj namen. Člani so razpravljali preprosto in tako živahno, da bo seminar res koristno napotilo pri delu občinskega komiteja Zveze komunistov v naslednjem razdobju.

KONFERENCA ZA DRUŽBENO AKTIVNOST ŽENA V CELJU

Proč s staro miselnostjo

V ponedeljek je bila v Celju občinska konferenca za družbeno aktivnost žena. Konferenco je pripravila komisija za delo z ženami pri občinskem odboru Socialistične zveze, prišel pa jo je predse- dnik občinskega odbora Drago Spendl.

Osnovna vprašanja o ženski ena- kopravnosti so bila rešena že med narodnoosvobodilno vojno, pa ven- dar je ta pojem še danes več ali manj relativen. »Vidimo namreč,« je v uvodnem referatu ugotovil pred- sednica komisije za družbeno aktiv- nost žena pri občinskem odboru So- cialistične zveze tovarišica Križni- kova, »da se žene najbolj uveljav- ljajo v stanovanjskih skupnostih, v proizvodnji pa kljub velikemu šte- vilu še vedno niso našle svojega mesta. Da je tako, so nekaj ne- dvomno krive same, toda marsika- tero ženo delo doma toliko obreme- njuje, da se ne more tako družbeno uveljavljati, kot od nje pričakujemo. Zato bo prva naloga vseh, ki raz- pravljajo o družbeni aktivnosti že- na, da bodo poiskali možnosti, ka- ko bi žene razbremenili tam, kjer jih delo najbolj obremenjuje — do- ma. Razumljivo pa je, da ne bo dovolj, če bo družba reševala pro- bleme družine, žene bo treba tudi v bodoče izobraževati za upravljanje in stroko. Sete veliko znanje bo od- pravilo marsikatero predsodke.

Pri občinskem zavodu za zaposlo-

vanje je prijavljenih skoraj štiri sto žena. Nekatere od teh prihajajo iz podeželja, želijo se zaposliti v to- varni in s tem večajo število neza- poslenih. Zavod ima pri zaposlovan- ju velike težave. V gospodarskih organizacijah namreč še vedno raje zaposlijo moško delovno silo tudi tam, kjer bi laže delale ženske. Do- godi se celo, da zaposlujejo mimo zavoda za zaposlovanje, a ji pa sprejmejo žene, ki jih zavod pred- laga le, če smejo zaposliti tudi do- ločeno število žena oziroma mož, ki jih sami želijo.

Problem nezaposlenosti se nave- zuje na vrsto drugih. V zadnjem času je opaziti, da nekatera de- kleta, ki so šele končala osemletno šolanje, pa se nimajo kje zaposliti, odhajajo na stranpoti. Morda bi lahko problem vsaj nekoliko omili- li z ustanavljanjem servisov pri sta- novanjških skupnostih, ustavljanjem dotoka s podeželja itd.

Zavedati se moramo, da je ena osnovnih funkcij žene še vendar- jica mladega rodu. Od njene vzgoje je odvisen nov človek in njegova

POMOČ manj razvitim KOMUNAM

ena od glavnih nalog programa perspektivnega razvoja okraja Celje

ZADNJA SEJA OBEH ZBOROV OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA V CELJU JE BILA V PRVI VRSTI POSVEČENA RAZPRAVI IN SPREJEMU PROGRAMA PERSPEKTIVNEGA RAZVOJA OKRAJA V RAZDOBJU OD 1961. DO 1965. LE-TA TER DRUŽBENEGA NA ČRTA IN PRORAČUNA ZA LETOŠNJE LETO. VSE TRI PREDLOGE JE V UVODNEM POROČILU UTEMELJIL PODPREDSEDNIK MIRAN CVENK.

Razprava o družbenem načrtu za letošnje leto in programu perspektivnega razvoja za naslednjih pet let sovpada z začetkom izvajanja novega gospodarskega in družbeno ekonomskega sistema. Njegov cilj je v odpravi še obstoječih administrativnih ukrepov v gospodarstvu. Z njihovo odpravo pa bo sproščena ustvarjalna pobuda posameznikov in kolektivov, obenem pa dana možnost bolj objektivnega merjenja vrednosti dela, stopnje racionalnosti in rentabilnosti proizvodnje.

Gospodarstvo se osvobaja administrativnih posegov državno upravnih organov. Ta, kot vsak drug prehod iz navajenega na iz-

popolnjeni način gospodarjenja povzroča trenutne težave. To je tudi naravno. Vendar se bodo trenutne težave glede neenakosti med posamezniki podjetji že v kratkem pokazale v povsem drugi luči. Slabo organizirana podjetja z nizko storilnostjo imajo velike notranje rezerve; objektivna ekonomska merila pa jih bodo prisiljevala, da bodo revidirala svojo organizacijo, kadrovske sestave in ostale proizvodne činitele.

Metode pri sestavljanju perspektivnega programa so prilagojene tem načelom. Z monografsko obdelavo je bila dosežena enotnost programiranja med podjetji, občinami in okrajem. Občine bodo

namreč v bodoče kot skupnosti proizvajalcev imeli nad poslovanjem podjetij večji interes, kot doslej. Poslej bodo sredstva občin v večji meri odvisna od višine doseženega dohodka, kot pa od števila zaposlenih. Zato bo tudi interes občin, da bodo podjetja dosegla čim večji čist dohodek na osnovi popolnejše izrabe proizvodnih sil, modernizacije, z racionalnim zaposlovanjem ter s čim večjo storilnostjo, ki pa bo dosežena s spodbudnejšo notranjo delitvijo dohodka.

Glede na vse to bo moralo priti v gospodarstvu gospodarskih organizacij do novih kakovostnih sprememb, do mnogo večje odgovornosti in s tem do mnogo večjih rezultatov.

Težišče razvoja v letošnjem in naslednjih letih je na porastu industrijske in kmetijske proizvodnje. V bodoče bo glavni poudarek na investiranju iz lastnih sredstev podjetij in lokalnih investicijskih skladov. Ker okrajni program in letni družbeni plan obravnava razvoj gospodarstva ter družbenega standarda celotnega področja skupnosti komun, mora nujno priti do sodelovanja med komunami, posebno do pomoči razvitih manj razvitim. Tu ne gre za socialno pomoč. Istočasno, ko dvigamo gospodarski potencial manj razvitih komun, utrjujemo tudi položaj razvitih. To smernico zastopa perspektivni program. Zato naj nerazvite komun pripravi konkretne predloge za svoj razvoj, aktivne pa predloge o konkretni pomoči. Razumljivo je, da se bodo morali vsi ti predlogi vskladiti v okviru skupnosti komun.

V perspektivnem, kakor v letnem načrtu je dan pri investiranju poseben poudarek rekonstrukcijam z namenom, da se proizvodnja mehanizira, avtomatizira in specializira. V kmetijstvu so predvidene investicije določene za tiste namene in objekte, ki naj bi izboljšali preskrbo potrošnih sredstev s kmetijskimi pridelki in zagotovili pomemben napredek pri socialistični preobrazbi kmetijstva ter za razširitev gozdnih cest. Investicijska vlaganja v gozdarstvo so predvidena za osnovo plan-taž hitro rastočega drevja, za krčitev relativnih gozdnih površin ter za razširitev gozdnih cest. Investiranje v gradbeništvo pomeni mehanizacijo podjetij, v prometu izboljšanje cest, servisnih uslug, ureditev avtobusnih postaj ter nabavo avtobusov. Z vlaganji v trgovino, gostinstvo in obrt pa bo poskrbljeno za modernizacijo trgovin s prehodom na samopostrežne, nadalje za gradnjo hotelov ter za dograditev žičnice na Okrešlju. Vsa skrb je zagotovljena tudi Logarski dolini, Dobrni, Rogški Sladini in Laškemu. V obrti bodo ustanovljeni ustrezni centri.

Vzpostavljeno z investicijami v gospodarstvu se bodo vlagala tudi sredstva v družbeni standard. Prvenstvena skrb bo veljala gradnji stanovanj, šol in objektov za telesno vzgojo. Osebná potrošnja pa naj bi se povečala za 51 % v petih letih, od tega za 18,5 odstotkov letos.

Ne pozabite!

Sekretariat za izvedbo pohoda »Ob žici okupirane Ljubljane« je že razposlal obrazce za prijavo. Samo Okrajna zveza za telesno kulturo v Celju je naročila sto obrazcev, kar pomeni, da pričakuje, da bo na letošnjem pohodu sodelovalo okoli sto ekip športnih in parti-

V zadnjem tednu na DOMOVINI

Petek, 31. marca

NA JESENJAKO so na slavnosten način odprli novo okrajno sodišče.

Sobota, 1. aprila

ZACELA se je letošnja delovna akcija jugoslovanskih mladine pri gradnji nadaljnjih 138 km ceste »Brautva in enotnosti«.

Nedelja, 2. aprila

NA LETNI SKUPNICI mladinskih in študentskih klubov OZN so ugotovili, da je število teh klubov samo v Sloveniji naraslo od 25 na 72. Prav tako se je znatno povečalo število članov.

Ponedeljek, 3. aprila

NA KONFERENCI delovnih kolektivov DOZ iz Slovenije so med drugim sklenili, da bodo v vseh podružnicah izvolili svete delovnih kolektivov. Podružnice pa bodo po sprejemu novega zakona postale samostojni zavaraovalni zavodi.

Torek, 4. aprila

NA POSVETOVANJU, ki ga je sklical sekretariat za kmetijstvo in gozdarstvo Zveznega izvršnega sveta v Beogradu, so predvsem poudarili potrebo po krepitvi vloge obratov in ekonomskih enot ter sodelovanje proizvajalcev v oblikovanju in razdelitvi dohodka, kar vse skupaj naj vpliva na hitrejši razvoj kmetijske proizvodnje.

Sreda, 5. aprila

OB ZAKLUČKU svojega praznika so beograjski študenti priredili še slavnosten sprejem skozi mesto, katerega si je ogledalo pol milijona ljudi.

V POČASTITEV DNEVA ŽELEZNICARJEV

ŠEST dni, ŠEST doživetij

V počastitev 15. aprila — dneva železnice so pripravili železnice celjskega bazena pod pokroviteljstvom Okrajnega komiteja Zveze komunistov v Celju izredno lep in pester program pod geslom »ŠEST DNI — ŠEST DOŽIVETIJ«.

Proslave in prireditve se bodo začele 10. aprila s pozdravom iz železnih grl (pisk lokomotiv) ter s slavnostnim koncertom velikega orkestra Srednje glasbene šole iz Ljubljane pod vodstvom prof. Virka Sušteršiča, ki bo ob osmih zvečer v veliki dvorani Narodnega doma.

Enajsti in dvajseti april sta posvečena športu in šahu. Tako se bo 11. t. m. začela ob 16,30 na Glaziji prijateljska nogometna tekma med prvimi moštvoma beograjskega Partizana, ki je trenutno na prvem mestu lestvice prve zvezne lige ter domačim ZNK Celjem. Ob šestih zvečer pa se bo na igrišču pri Skaletu kletel košarkarski turnir ženskih ekip Ljubljane, Maribora in Celja. Drugi dan, to je 12. aprila, bo sekretar Sahojske zveze Slovenije Ernest Kapus vodil razgovor o šahu, pri katerem bosta sodelovala letošnji državni prvaki dr. Peter Trifunović ter mladinski prvak Bruno Parma. Razgovor bo združen s predvajanjem filma o turnirju kandidatov na B'edu, v Zagrebu in Beogradu. Razgovor bo v veliki uniojski dvorani od 15. do 15,40 ure, kajti dvajset minut zatem bo v mali uniojski dvorani alternativna simulanka na 50 deskah dr. Trifunovića in Parme.

Trinajstega aprila se bo ob osmih zvečer začel v Narodnem domu koncert društva »France Prešeren«, združen z originalnim žrebanjem bogatih daril celjskih podjetij.

Peti dan — to je 14. aprila — je rezerviran za družabno prireditev v

JUGOSLOVANSKE PIONIRŠKE IGRE

Številni natečaji - spodbuda za še boljše delo

Kako bogata je otroška domišljija in kako hvaležna je lahko njena ustvarjalna pobuda, kažejo med drugim tudi programi, ki so jih pionirski odredi sprejeli na čast jugoslovanskih pionirskih iger. Dejo, ki se odvija v odredih na šolah, bi lahko primerjali s pisanim mozaikom, v katerem vsak kamenček prispeva k popolnosti in lepoti celote.

Zdaj so vsi to pisano ustvarjalnost spodbudili nekateri nagradni razpisi in natečaji, ki so jih pripravile komisije pri Okrajnem odboru jugoslovanskih pionirskih iger. Gotovo je, da bodo prav ti natečaji dali vrsto novih spodbud za še boljše delo pionirskih organizacij in njenih mladih članov.

Tako je celjska podružnica Slaviščičnega društva razpisala natečaj iz področja literarne dejavnosti, oziroma v izdajanju odrednih glasil, v pripravljanju razstav mladinskih knjig, v ureditvi in obogatitvi šolskih knjižnic, v zapiskih ljudske tvornosti in končno v samostojnih literarnih sestavkih.

Okrajni odbor Ljudske tehnike, Komisija za tehnično vzgojo mladine ter celjsko foto-kino društvo pa so objavili razpis razstave pionirskih fotografij pod znanim geslom jugoslovanskih pionirskih iger »Moj kraj — včeraj, danes, jutri«. Razstava bo odprta v Mesecu tehnike. Najboljše fotografije pa bodo nagradile.

Zelo zanimiv nagradni natečaj je pripravila tudi celjska Glasbena šola. Nanaša pa se na najboljši uspeh na instrumentu, nadalje na vključevanje v glasbene skupine, na glasbeno sodelovanje pri proslavah, akademijah in mladinskih prireditvah ter na redno obiskovanje koncertov.

Tudi dela, ki bodo zbrana na okrajni razstavi otroških likovnih izdelkov bo ocenila posebna žirija. Za najboljše izdelke so pripravljene lepe nagrade.

Gotovo je, da bo pomemben delež k boljšemu delu prispeval tudi razpis o tekmovalstvu pionirskih dramskih krožkov.

V organizaciji celjskega Opleševalnega in turističnega društva bo izvedena javna prireditev pod naslovom »Povej, zapoj, zaigraj«, na kateri bodo najboljše spet prejeli primerna priznanja.

Tekmovalstvo mladih matematikov bo v Celju v začetku junija. Zajelo pa bo tri skupine — učence šestega, sedmega in osmega razreda osnovnih šol. Tekmovalci bodo reševali naloge iz obveznega učnega gradiva.

V okviru letošnjih jugoslovanskih pionirskih iger bo organizirana še okrajna razstava učil in učnih pripomočkov, ki jih za pouk raznih predmetov izdelujejo učenci ali učitelji. Za razstavo pridejo v poštev samo kvalitetni izdelki. Najboljše bodo nagradjeni, nekateri pa celo odkupljeni za tako imenovani okrajni ogledni center.

Zelo obsežen je tudi razpis za najrazličnejše prispevke (pismini, literarni, fotografije, makele in podobno) s področja spoznavanja domačega kraja pod geslom jugoslovanskih pionirskih iger.

In končno — v vrsto vseh teh hvaležnih spodbud sodi tudi razpis natečaja za najboljši planinski spis, ki bo tematično povezan z NOB.

To je samo bežen pogled v razpise in natečaje, ki jih bo te dni vsem pionirskim odredom poslal Okrajni odbor za izvedbo jugoslovanskih pionirskih iger.

Tekmovalstvo v počastitev ljudske vstaje

Krajevna organizacija SZDL Center v Celju je v počastitev dvajsetletnice vstaje organizirala tekmovalstvo med svojimi osmimi podružnicami. Tekmovalstvo se je začelo 25. marca in bo trajalo do 5. novembra. Štiri najboljše podružnice bodo nagradile z denarnimi nagradami. Tekmovalce pa bodo pri povečanju števila članov, v pobiranju članarine, v pomoči sekcijam in komisijam, v idejno vzgojnem delu, v delu z mladino in ženami ter v čim boljšem sodelovanju s člani, kakor tudi z odborom krajevne organizacije. Da bi sproti spremljali delo, bodo vsak mesec objavljali rezultate tekmovalstva.

Ceprav je od začetka tekmovalstva minulo le nekaj dni, pa se vendarle že zdaj vidi na tem območju živahnost in delo vseh podružnic. Tudi tiste, ki se doslej niso kdovekaj znašle, so pričele z izvajanjem tekmo-

vanja, ki pa je hkrati tudi delovni program. Tako so iz sedme podružnice poročali o ustanovitvi pionirskega hišnega sveta v Ključavničarskem bloku. Nadalje je prva podružnica pobrala skoraj vso članarino za prvo tromesečje itd.

To so začetki. Prvi koraki kažejo, da uspehi ne bodo izostali. Prav gotovo pa je, da bodo še lepši, če bodo pri izvajanju nalog sodelovali prav vsi člani in ne samo odbori.

Zaželeno je, da bi se člani obračali na krajevno organizacijo z vsemi prošnjami in problemi. Zato ima krajevna organizacija dežurno službo, in sicer vsak petek od 16. do 18. ure v pisarni v Zidanski ulici številka 27.

Z. P.

S seje zbora proizvajalcev Okrajnega ljudskega odbora

POGLED na svetu

Vprašanje Laosa se po svetu na kratko imenuje — laoska kriza. V zgodovini je bil pojem »kriza« vedno združen z neposredno vojno nevarnostjo, ki tudi pri laoski krizi ni izostala, čeprav se nam zdi, da je to nemogoče. Zahodni listi, posebno skrajni desničarski v Nemčiji, so, na priložnost SEATO pakt, naj s »pendrekom v roki« vrže nazaj komuniste v Laosu, ne pa s pogajanjmi. Sile Patet Lao so napredovale, da je v zahodni tabor udaril plat zvozna. ZDA so istočasno ubrale pot pogajanj in vojaških ukrepov. Kennedy je naslovil na SZ apel, v katerem je zagrozil, da ZDA Laosu ne bodo prepustile »komunističnim silam«. Macmillan je odletel v Zahodno Indijo in v Severno Ameriko istočasno pa prevzel staro angleško vlogo posredovalca med Zahodom in Zahodom. Ameriški zunanji minister Rusk in angleški Home sta bila v Bangkoku, nazaj grede se je Rusk ustavil pri Nehruju in se z njim sporazumel glede Laosa in Konga. Hruščev je pazljivo preštrdal angleški predlog o rešitvi laoske krize, poseben odposlanec Kennedyjev Harriman je prinesel Nehruju posebno poslanico, ameriška vojska na Filipinih pa je že pripravila padalce v Tajlandu. Skratka velika vira, a tudi veliki napori, da bi ne bilo prevelike škode. Se zasedanje SEATO pakta je poudarilo, da je treba držati obe železi v ognju, in namignilo, da Zahod rad pristane na neutralnost v Laosu, nekako tako, kakor se je zgodilo z Avstrijo.

Vidi se, da je tu Zahod brez moči, zato ponuja. Drugače je seveda v Kongu. Tu imajo agenti neokolonizma vso potuho in ravnanje tako, da se bo ta bogata dežela vedno bolj ugrezala v nered in dezorganizacijo. OZN še vedno, kljub naporom Indije, neodločno gleda od strani, kako se teptajo vsi sporazumi. Combe je izjavil, da zanj tudi sporazum o konfederaciji ne velja več. Njegov namen je, zbrisati s Konga legalno vlado. Kdo stoji za vsem tem, kaže odlično Francije, ki neče prispevati za akcije OZN v Kongu. To se zdi napačno celo Stevensonu. ZDA bi rade ohranile pri vsem tem lep obraz.

Do alžirsko-francoskih pogajanj najbrž ne bo prišlo. Čeprav je še do nedavna bilo mnogo optimizma kljub De Gaullovemu pojmovanju alžirske neodvisnosti, ki naj bi še

trpela francoska vojaška oporišča ga te dni ni več. Teden pred pogajanjmi, ki naj bi se začela 7. aprila so francoski desničarji, ki že nekaj let s terorističnimi sredstvi ovirajo proces alžirskega mira, naredili brutalen atentat v Evianu: S peklenskim stroji so razstrelili evianski magistrat, župan Camille Blanc, velik zagovornik mira v Alžiru, pa je bil pri tem ubit. Kaže, da mora Francija, čigar ugled je po 1. 1941 itak močno padel, danes prenašati še eno sramoto: Desničarski teroristični krogi predstavljajo nekaj francoski fašizem, nedvomno pregrda madež na zastavi stare svobodnjaške Francije.

Istočasno kot SEATO pakt je zaključil svoje zasedanje tudi Varnostni svet. V sklepih so obsodili vedno večje oboroževanje NATO pakta in oboroževanje Zahodne Nemčije, ki pomeni glavno žarišče vojne nevarnosti v Evropi. Varšavski pakt je s svojimi stališčem do azijsko-afriških držav podprl zasedanje vseafriške konference, ki si je začrtala enoten akcijski program za neodvisnost Afrike: podpora Alžiru, Gizenji v Kongu, bojot Južne Afrike, obsodbo portugalskega režima v Angoli in Guineji in revizijo ustanovne listine OZN, da bi tudi Afrika dobila ustrezno mesto v Varnostnem svetu.

Naša država te sklepe podpira ne samo v besedi, ampak v dejanju. To potrjujejo Titove izjave in govorji in njegovo povezovanje neodvisnih afriških držav z našim gospodarstvom in kulturo. V naši zunanji politiki je bil pretekle dni zelo opazen obisk našega zunanjega ministra v Kanadi, Kanada ubira na Zahodu lastno pot, je proti blokadi Kube, je za sprejem LR Kitajske v OZN, za učinkovito pomoč nerazvitim državam, proti atomskim poskusom in za hitrejši proces dekolonizacije. Naš obisk v Kanadi utegne imeti ugodne posledice v gospodarskih kulturnih in znanstvenih odnosih s Kanado. Podobna stališča kot Kanada ima tudi največja južnoameriška dežela Brazilija. Predsednik Quadros stoji na stališču »zainteresirane neutralnosti«, zavzema se za osvobodilno gibanje v Afriki in priznava »realnost, vitalnost in dinamizem socialističnih držav«.

Naj na koncu omenimo še zanimivo potezo situacije na Zahodu: Zahodna Nemčija in njen minister Erhard v ugodnih člankih objavlja, da je vojna škoda Anglije poravnana, Nemčija je torej učeraj pomagala sanirati dolar, danes funt.

T. O.

Številke o ljudeh

Zbiranje najrazličnejših statističnih podatkov zasledimo že v zgodovini starih narodov. Najstarejša zbiranja so bila tako imenovana ljudska štetja. Prvo štetje je znano iz dobe 800 let pred našim štetjem na Kitajskem. Pred dva tisoč leti so imeli tak popis tudi na Japonskem. Ze takrat so pri štetju razlikovali prebivalce po spolu, starosti in poklicu. Podatke o svojih prebivalcih so zbirali tudi stari Izraelci, Egipčani, Grki in zlasti še Rimljani. V fevdalni dobi je bilo popisov manj, vsaj splošnih ni bilo veliko. Iz tega časa je najbolj znan popis prebivalstva, ki so ga izvedli Normani po zavzetju Anglije.

Z rednimi popisi so v novejšem času najprej začeli v Združenih državah Amerike, kjer imajo od 1790. leta vsaki deset let popis. Temu zgledu so pozneje sledile tudi mnoge druge države.

Na našem ozemlju je s prvimi popisi prebivalstva začela stara

KAŠEN JE NARAVNI PORAST V CELJSKEM OKRAJU

Avstrija. Prvo štetje, ali ocenjevanje ljudi je bilo 1754. leta. Tedaj je bilo na Slovenskem okoli 700.000 prebivalcev. Tem popisom so pravili »konsignacije duš«, po 1769. letu pa »vojaške konskripcije«, ker so jih zaradi vojaških razlogov opravljale vojaške oblasti in ne več civilne ali cerkvene. Prvi pravi popis na našem ozemlju pa je bil 1857. leta. Po tem letu so se popisi vrstili vsaki deset let. Tako je 1910. leta bivalo na današnjem ozemlju LR Slovenije 1.321.328 ljudi v 256.064 hišah. Danes, dobrih petdeset let pozneje, pa računamo, da je v Sloveniji okoli 1.600.000 prebivalcev. V času stare Jugoslavije sta bila dva popisa in sicer 1921. in 1931. leta. V novi državi pa smo imeli že prav tako

dva popisa, prvega 1948. drugega pa 1953. leta. Pri zadnjem popisu smo našli v Sloveniji 1.466.423 prebivalcev. Skupaj z delom sedanega kopskega okraja pa je bilo takrat v Sloveniji 1.504.427 ljudi, ki so živeli v 410.780 gospodinjstvih.

V državnem merilu so leta 1921 našli okoli 12.500.000 ljudi, deset let pozneje pa približno 14.500.000. Pri štetju leta 1948 je število prebivalcev naraslo na 15.800.000, po štetju leta 1953 pa je bilo v naši državi 16.991.449 ljudi. Računajo, da bomo kmalu dosegli številko devetnajst milijonov.

V našem okraju je število prebivalcev v zadnjih šestih letih naraslo takole: (podatki so za vsako leto računani po stanju 31. decembra): 1. 1955 — 193.970 prebivalcev, leta 1956 — 195.294, leta 1957 — 196.685, leta 1958 — 197.805, leta 1959 — 199.153 in lani — 200.737 ljudi.

Zanimivi so tudi pokazatelji o naravnem gibanju prebivalstva v okraju. Naravni prirast dobimo tako, če število umrlih odštejemo od števila živorojenih. Tako je naravni prirast znašal leta 1955 1802 prebivalca, leto dni

pozneje 1677, leta 1957 — 1753, leta 1958 — 1408, leta 1959 — 1586 in lani 1587. V primerjavi z letom 1955 se je torej naravni prirast zmanjšal za 215 ljudi.

Veliko povedo tudi številke o mehaničnem gibanju prebivalstva v celjskem okraju. Tako je bil selitveni saldo (razlika med priseljenimi in odseljenimi) v letu 1955 negativen za 478 ljudi, kar pomeni, da se je za toliko ljudi iz okraja več odselilo, kot pa je bilo novodošlo. Značilno je, da so negativni saldo v tem letu izkazale vse občine razen šostanjske, kjer pa je bil pozitiven za 317 ljudi. V letu 1956 je znašal negativni selitveni saldo v okrajnem povprečju 286 ljudi. Med občinami pa so pozitivnega izkazale le celjska, žalska in šostanjska. Največji odhod ljudi iz našega okraja je bil zabeležen leta 1957, saj se je takrat negativni selitveni saldo povzpela na 655. Negativno bilanco so to leto izkazale tudi vse občine. Po tem letu pa je začel negativni saldo naglo upadati. Tako je znašal v okraju leta 1958 le še 58, leto dni pozneje 2, dokler ni lani prvič v zadnjih šestih letih izkazal pozitivno razliko 119.

Zanimiva pobuda in predlog

V zadnjem obdobju so bili problemi okoli zasnov in izgradnje novega mestnega centra v Celju v središču pozornosti. O tem so razpravljali na terenu in v podjetjih. Novo mestno središče bo zajelo predel iz novega hotela, ki ga gradijo na Mariborski cesti, tja pa bo tudi prestavljen potniški kolodvor. Gre torej za veliko akcijo, zgrajeni bodo razni objekti, ki bodo služili delovnim ljudem za razvedrilo in izobrazbo. Pred kratkim je občina tudi že razpisala natečaj za najboljše ideje zamisli posameznih velikih objektov, ki bodo zgrajeni v bodočem komunalnem središču. V tej zamisli so vsa poslopja zamišljena zase, ki pa jih bi obdajali zeleni pasovi, promenada in podobno. Urbanistična rešitev razporeditve novih objektov je bila skrbno izbrana. Celjani pa so si razne ideje zamislili izgradnje novega središča že večkrat lahko ogledali na raznih razstavah. Razumljivo je tudi, da bo izgradnja središča tekla postopoma saj bo uresničevanje celotne zamisli precej draga. Tu bo namreč velika hala za razne športne, kulturne in druge prireditve, razen tega pa še stavbe in prostori, ki bodo služili predvsem kulturnim in družabnim namenom.

V zadnjih dneh pa se je pojavila še ena zamisel o izgradnji novega mestnega središča. Dva ljubljanska arhitekta sta izdelala idejni načrt gradnje komunalnega središča, ki bi zajel tudi gospodarsko dejavnost. Kaže pa, da je zamisel prišla nekoliko prepozno, vendar jo ne kaže čisto odvreči. Nov predlog za komunalno središče sloni predvsem na treh predpostavkah — gradnja naj bo čim cenejša, velika dvorana naj bo vsestransko uporabna in poslopja naj bi končno imela tudi višje sredstev za financiranje vzdrževanja.

Kljub temu, da se ta načrt ne sklada z osvojenimi urbanističnimi koncepti, funkcionalno odgovarja temu delu mesta. Po tem načrtu bi osrednji prostor bila velika hala za razne prireditve, ki bi lahko sprejela po potrebi od tisoč do dva tisoč ljudi. Hala je kupolasta in montažno grajena, tako da bi jo lahko pripravili za razne namene. Razen velike hale predvideva načrt gradnjo manjših športnih prostorov, klubske sobe, restavracijo, velik iaoje, prostore za družbene organizacije, stalni razstavi prostor in podobno. Poleg tega pa bi po tej zamisli del posloplj porabili za razna zastopništva gospodarskih organizacij, tu si lahko tudi namestili nekatere ustrezne trgovine in podobno. Skratka, ta del mesta bi dobil tudi poudarek na gospodarskem razvoju, stavba pa bi dobila ekonomsko osnovo. To je še bolj pomembno zato, ker bo tja prestavljen tudi novi potniški kolodvor

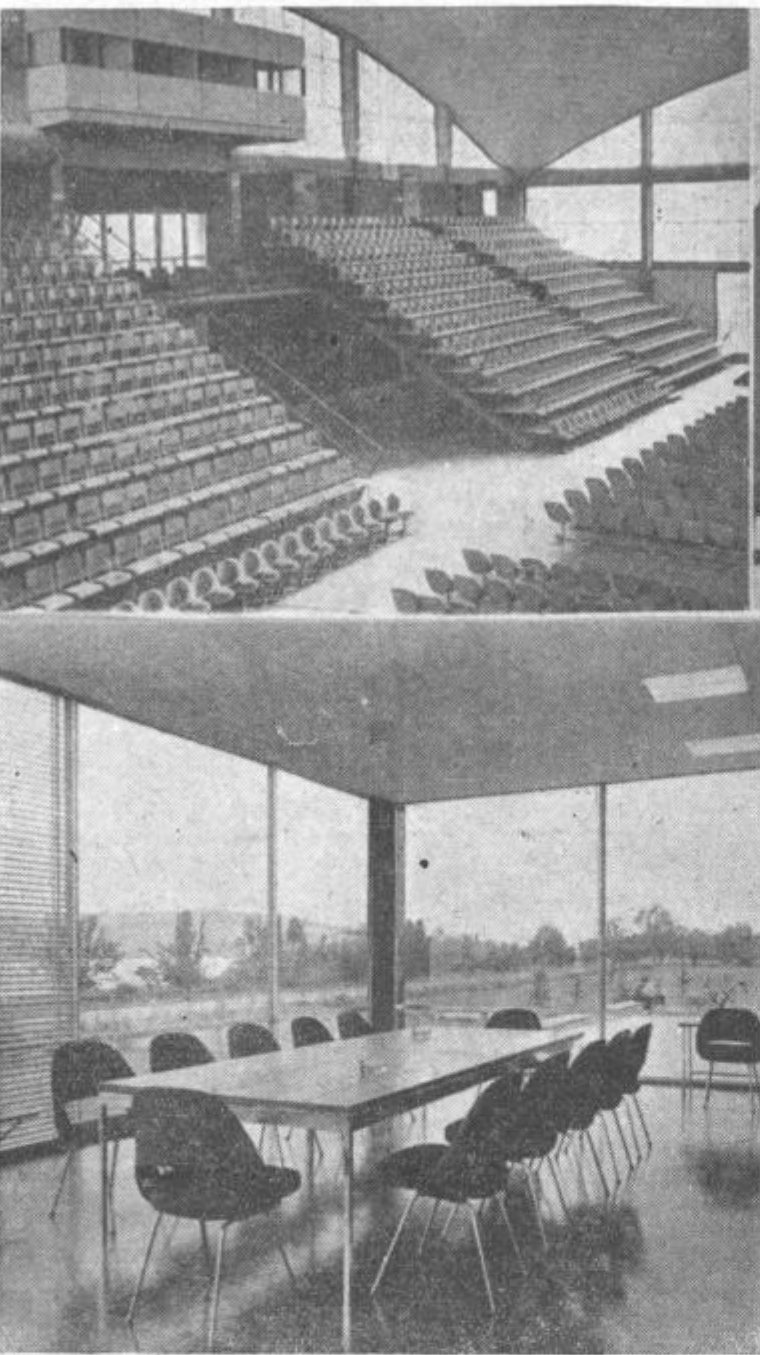
in bo ta del res dejansko središče mesta. Tako bo za gospodarske organizacije posebno ta del mesta zelo zanimiv.

Zanimiva pa je še druga plat predloga. Gradnja montažne hale bi bila zelo poceni, vsa gradnja namreč ne bi preseгла 300 milijonov dinarjev. Zaradi tega bi verjetno ta predlog za izgradnjo bodočega novega središča mesta Celja laže in hitreje lahko uresničili. Zanimiv je še en podatek. Idejni načrt za ta novi predlog se predvsem naslanja na izkušnjah nordijskih dežel pri

gradnji mestnih središč. Sama zasnova pa je zgrajena na praktičnih izkušnjah.

Kakor koli, dvoje pa je le treba pripomniti. Predlog je prispel precej pozno, saj je v teku že natečaj za idejne projekte novih stavb, ki bodo stale v bodočem središču mesta — ti načrtu pa se po navodilih natečaja morajo skladati z urbanistično zamisljo ureditve novega središča mesta. In prav te lastnosti novi predlog nima.

Vseeno pa je vredno o njem razmisлити.

Zakaj zvišati? cena mleku?

Take pripombe se slišijo med prebivalci. Saj vendar mleka ne manjka, v polnih mesecih pa ga bo celo odveč. To je točno in takšen je tudi zaključek povprečnega potrošnika, ki se s kmetijstvom in gospodarstvom ne ukvarja.

Ozadje tega problema pa seveda ni tako enostavno in bi bila vsaka površna ocena nepravilna.

Kmetijstvo je v novih pogojih delitve dohodka in delovanja novega ekonomskega sistema postavljeno v enak položaj z ostalimi gospodarskimi panogami. To pomeni, da je končno tudi kmetijskim organizacijam priznana pravica formiranja cen na podlagi dejanskih proizvodnih stroškov in tržnih prilik. Zaradi tega je bil ukinjen tudi del ugodnosti, ki jih je doslej uživalo kmetijstvo, to je plačevanje zmanjšanih družbenih davkov. Izenačenje položaja kmetijskih gospodarskih organizacij je v trenutni situaciji še toliko težje, ker posestva, kljub dosedanjim ugodnostim, niso v celoti delovala na ekonomskih principih in so tako bile cene nekaterim njihovim kmetijskim pridełkom — zlasti pa mleku — znatno izpod proizvodnih stroškov. V tem je tudi vzrok, da so kmetijska gospodarstva v celoti zaključila panogo živinoreje z izgubo in jo morajo kriti s presežkom dohodkov ostalih panog, ponekod pa je ostala ta izguba kljub temu še nepokrita.

Nov način gospodarjenja in nagrajevanja na kmetijskih gospodarstvih v obliki ekonomskih enot nujno zahteva, da je vsaka dejavnost čim bolj ekonomična. Vprašamo se lahko, kako bo poslovala tista enota, ki bo imela izgubo; ali naj ostane enote, ki bodo svoje poslovanje zaključile s presežkom, krijejo izgubo druge? Če nastane izguba zaradi slabega dela kolektiva ali njegove malomarnosti, je za to seveda odgovoren kolektiv. Drugače pa je to v primeru, če kolektiv da res vse od sebe pa objektivni pogoji, kot so stroški proizvodnje in prodajna cena, ne zagotavljajo rentabilne proizvodnje. Kolektiv je v takem primeru nujno prisiljen proučevati, ali je smotno še nadalje razvijati proizvodnjo, ki ne zagotavlja rentabilnega poslovanja. Če pa je taka proizvodnja nujna in potrebna iz širših družbenih interesov, kot je to oskrba z mlekom večjega potrošnega središča, potem je seveda nujno najti ustrezno rešitev, bodisi v cenah, ali pa ustreznih bonifikacijah.

Na sestanku predstavnikov kmetijskih gospodarstev okraja Celje, ki dobivajo mleko za potrebe mesta, so bili ugotovljeni proizvodni stroški posameznih kmetijskih posestev od 45–57 dinarjev za liter mleka. V povprečju znašajo ti stroški pri dobro organiziranih posestvih 45 do 47 dinarjev za liter. V novih pogojih poslovanja zaradi zvišanja nekaterih stroškov in povečanja obveznosti kmetijskih gospodarstev bo znašala ta cena od 52–54 dinarjev za liter. Kmetijska posestva so doslej dobivala za mleko 32 dinarjev pri točici 3,2 % za liter. Prevozniki stroški, pasterizacija, materialni in prodajni stroški pa znašajo skupaj 14 dinarjev, kar da prodajno ceno 46 dinarjev. S povišanjem cene za 10 dinarjev bodo krija gospodarstva znatni del stroškov, če upoštevamo, da v kmetijski panogi niso upoštevane vse rezerve, ki jih bo nujno potrebno našteti. Te rezerve so predvsem v boljšem gospodarjenju zmanjševanju proizvodnih stroškov, boljši kakovosti živine, večji molznosti — saj se je povprečna molznost gibala od 2700–3000 litrov. Tudi v proizvodnji krme so možni še znatni prihranki; v celoti nereseno in dokaj problematično pa je vprašanje stelje, ker morajo kupovati kmetijska gospodarstva slamo iz Vojvodine po ceni 11–12 dinarjev za kilogram.

Pri prvi podražitvi mleka v preteklem letu je občina nekaj časa regresirala razliko v višini 10 dinarjev ter v ta namen potrošila 6 milijonov dinarjev. V letošnjem letu pa spričo velikih obveznosti občine do šolstva in ostalih neresenih problemov to ne bo mogoče. Končno v regreših tudi ni rešitev; zakaj bi občina iz težko zbranih sredstev dotirala tudi takim, ki lahko potrošijo znaten del svojih dohodkov za druge, celo manj pomembne zadeve, kot je nakup avtomobilov, prekomerno uživanje alkohola in piščali itd.

Postavlja se tudi vprašanje, ali so zasebni proizvajalci prav tako upravičeni zvišati ceno mleku. Jasno je, da ne, vsaj ne v toliki meri, ker nimajo nekaterih stroškov, ki na posestvih nujno nastajajo pri stani delovni sili, za katero je treba plačevati vse davke, vključno z delom akumulacije za družbene potrebe. Poleg tega so posestva v hitrem razvoju in potrebujejo znatne investicije za nakup živine in gradnjo hlevov. Zasebni kmetijski proizvajalci tudi nimajo stroškov zbiranja in pasterizacije mleka, ter ostale upravne stroške, ki jih ima podjetje »Mleko« pri organizaciji preskrbe mesta z mlekom. Ta del stroškov ki nastaja samo pri taki organiza-

Cene in dohodki

ODGOVORNA NALOGA SINDIKATOV

Res je, da bodo življenjski stroški zaradi nekaterih premikov cen spremenjeni. Te spremembe pa so bile napovedane že ob sprejemanju predpisov novega gospodarskega sistema in je bilo tako računati na podražitev nekaterih živil, obrtnih in gostinskih uslug ter na povenitev določenega števila industrijskih izdelkov. Cene tekstilnemu blagu so se medtem že znižale. Ko pa bodo pričeli v polni meri delovati vsi elementi novega gospodarskega sistema, predvsem pa vsklajeni b'agovno denarni odnosi trga, je pričakovati, da bo dovoljna ponudba blaga vplivala na ugodnejše formiranje cen. S tem pa bodo odpadli tudi razni trenutni ukrepi, ki omejujejo gibanje cen oziroma bodo le-ti lahko zmanjšani na minimum. Tako bomo omogočili elastičnejše formiranje cen, kar pa je bistvo novega sistema. Trenutno je seveda še vrsta omejitev tudi nujna in potrebna, ker bi sicer lahko posamezna podjetja do časa, da odnosi trga še niso vsklajeni, z neupravičenim zviševanjem cen na prelahkem način povečevali svoje dohodke.

Občinski ljudski odbor ima v tej situaciji zelo važno in odgovorno nalogo, namreč da spremlja gibanja cen in pri tem upošteva dejansko stanje gospodarskih organizacij, hkrati pa da zavaruje potrošnika. Občinski ljudski odbor v Celju je na svoji zadnji seji o tem temeljito razpravljal in pooblastil pristojne svete, da spremljajo gibanje cen ter vsklajujejo te interese v skladu s splošnimi družbenimi interesi.

Osebnih dohodki v letu 1961 naj bi, kljub povečanju življenjskim stroškom, omogočili realno povečanje življenjskega standarda, kot je to predvideno z družbenim in perspektivnim planom. S tem v zvezi so bili že povečani osebni dohodki v državni upravi za 10 %, z izvajanjem sprejetih predpisov pa bodo vsklajene tudi invalidnine in pokojnine. V gospodarstvu pa je razdeljevanje osebnih dohodkov popolnoma v pristojnosti delovnega kolektiva s tem, da je osebni dohodek tesno vezan na produktivnost dela in sistem razdeljevanja. Ta sistem pa mora biti predvsem stimulativen tako, da bo lahko delavec v resnici plačan le po delu. S tem v zvezi računamo, da se bodo dohodki v gospodarskih organizacijah, kjer bodo izpolnjeni ti pogoji, lahko povečali več kot so se povečali v državni upravi. K. B.

Dober občni zbor

V ROGAŠKI SLATINI

Najboljši občni zbor doslej v Rogoški Slatini so pripravili člani gradbenega podjetja Gradbenik. Na občnem zboru so zlasti analizirali gospodarsko stanje podjetja in poudarili pomen nadaljnje krepitve ekonomskih enot. Podrobno so tudi ocenili dosedanje prizadevanje za večjo rentabilnost in težnjo za večjim dohodkom podjetja.

Težave v šivalnici

Tudi na občnem zboru sindikalne podružnice obrtnega podjetja šivalnica v Razlagovi ulici je bila živahna razprava. Obravnava so predvsem nekatere osnovne slabosti poslovanja podjetja. Med glavne sodi pomanjkanje dela in neurejenosti normativni dela, kar povzroča neugodne notranje odnose in zmanjšuje učinek dela. Istočasno so članice kolektiva opozorile, da ima to obrtno podjetje najnižje obračunske ure. Veliko so govorili tudi o kakovosti dela, kar mora biti osnovno gibalno kolektiva, saj je gotovo, da se ta stroka lahko razvija samo ob dober izdelavi naročil. Spodbuda je tudi njihova ugotovitev, da bo moral kolektiv poiskati z boljšo organizacijo in rentabilnejšim poslovanjem večje možnosti za razvoj in da se ne kaže več naslanjati na zmanjšanje pavšalnih obveznosti do občine.

ciji preskrbe mesta, predstavlja pri zasebnih proizvajalcih neupravičeno akumulacijo, ker vseh teh stroškov nimajo, razen tega pa prodajajo nepasterizirano mleko. Del tako povišanih dohodkov seveda lahko zaje me občina s pravilno davčno politiko. B. Krivec

Pred dnevi je bilo v Celju posvetovanje, ki ga je sklical Okrajni sindikalni svet. Posvetovanja so se udeležili vsi predsedniki občinskih sindikalnih svetov, vodili pa ga je predsednik OSS tov. Jože Jošt. Obravnavali so probleme v zvezi z novimi gospodarskimi predpisi.

Ze uvodoma je tov. Jošt poudaril, da imajo v sedanjem obdobju sindikalne organizacije odgovorno nalogo. Kajti sedanji razvoj gospodarstva bo brez dvoma povlekel za seboj tudi nekatere slabosti, ki jih bo potrebno takoj analizirati in odpravljati.

Med te zlasti sodi vprašanje gibanja realnih dohodkov zaposlenih. Spričo ugovarjanje politike cen, bodo nekateri artikli dražji, drugi pa se bodo pocenili. V tej situaciji bodo predvsem sindikalne organizacije dolžne skrbeti, da realni osebni dohodki zaposlenih ne bodo zaostajali. Seveda pa bi bilo napačno, če bi podjetja tem premikom sledila kratkoročno s povečanjem osebnih dohodkov. Poskrbeti bo potrebno, da v podjetjih kolektivni poiščejo vse notranje rezerve in tako dvignejo dohodek, kar bo lahko bistveno vplivalo na porast osebnih dohodkov.

Na posvetovanju so opozorili tudi na probleme kmetijskih delavcev in potrebo po gradnji stanovanj za kmetijske delavce. Dolej so bili namreč kmetijski delavci v najugodnejšem položaju. Kmetijska posestva bi naj v te namene izločila iz sredstev za investicije 10 odstotkov, ta sredstva pa bi naj uporabili za gradnjo stanovanj in drugih objektov družbenega standarda.

V TOPRU BREZ RAZPRAVE

Pred dnevi je bil tudi občni zbor sindikalne podružnice podjetja »Toper« v Celju. Čeprav nekateri znaki kažejo, da v tem podjetju odnosi niso najboljši, ljudje na občnem zboru niso o tem govorili. Razen direktorja in predsednika Občinskega sindikalnega sveta, ki se je kot gost udeležil zbora, na občnem zboru ni nihče v razpravi sodeloval. To lahko pomeni, da je stanje v kolektivu najboljše, ali pa zelo slabo.

O NAGRAJEVANJU PROSVETNIH DELAVCEV

Pred kratkim se je sestala komisija za prosvetne delavce pri občinskem sindikalnem svetu v Celju. Obravnavali so vprašanje nagrajevanja prosvetnih delavcev, zlasti se problem razdeljevanja petih odstotkov dodatnih sredstev za osebne dohodke prosvetnih delavcev. Ugotovili so, da bo v naslednjem obdobju potrebno izdelati posebne pravilnike na šolah za razdeljevanje teh sredstev, ki morajo temeljiti na opravljenem delu. Posamezne šole so podobne pravilnike že izdelale, vendar jih sedaj na medsebojnih posvetovanjih in v razpravah z vsemi člani šolskega zbora še popravljajo.

TRETJA IZMENA — NOVA NEVERNOST

Pred kratkim je bilo v Celju posvetovanje o šolskih problemih. Obstaja namreč bojazen in resna težava, kako omogočiti vsem šolam normalen vpis in delovanje. Razpravljali so tudi o potrebnih ukrepih, ki jih je treba uveljaviti, da bi preprečili tretjo izmeno pouka na osnovnih šolah v Celju.

Istočasno so obravnavali tudi vprašanje financiranja strokovnih šol, ker se obrtna zbornica brani sprejeti ustanoviteljstvo in s tem tudi del finančnih obveznosti do strokovnih šol.

DELO KOMISIJE ZA OSEBNE DOHODKE

Pred dnevi je občinska komisija za osebne dohodke v gospodarstvu obravnavala nekatere predloge za popravke tarifnih pravilnikov. Pri tem so obravnavali tudi predlog nameravanega zvišanja tarifnih postavk pri gradbenem podjetju Ingrad (za okoli 20 odstotkov). Komisija je bila mnenja, da morajo podjetja pristopiti k tem spremembam v skladu s predpisi in po načelu interne delitve po delu in doseženem uspehu. Komisija je tudi opozorila na nekatere probleme, ki nastajajo zaradi odpustanja delovne sile.

Ali se je zataknilo?

POJASNILO O VPRASANJU LOKALOV ZA KMETIJSKO ZADRUGO IZ SENTJURJA SMO DOBILI TUDI S CELJSKE OBČINE. TAKOLE NAM PIŠEJO:

V zadnji številki »Celjskega tednika« je bilo zapisano, da Kmetijska zadruga Sentjur ne more dobiti v Celju prodajalne za prodajo mesa. To prodajalno bi zadruga želela na tržnici.

V dosedanjih obravnavah pri občini in podjetju »Mesnine« v Celju pa je bilo Kmetijski zadrugi Sentjur pojasnjeno, da lahko dobi v Celju dve prodajalni podjetja »Mesnine«, in sicer eno v neposredni bližini tržnice, drugo pa v središču mesta. Za realizacijo tega predloga je potreben samo konkretni razgovor med zadrugo in podjetjem. Prodajalne na tržnici, ki jo Kmetijska

zadruga Sentjur želi, pa ne more dobiti, niti to ne bi bila najboljša rešitev, ker je to edina prodajalna ki jo ima podjetje »Mesnina« na tržnici, razen tega pa obratuje samo dopoldne. Ta prodajalna tudi nima hladilnih naprav in je po prostoru zelo omejena. Predlog, da bi preuredili eno izmed prodajalnih zelenjav za prodajalno mesa, ni izvedljiv zaradi tega, ker bi nastali nepotrebni stroški, razen tega pa je iz konkurenčnih razlogov nujno, da imata tako Agropromet kot Kmetijsko gospodarstvo Celje vsak svojo prodajalno na tržnici.

S tem, ko bi Kmetijska zadruga

Sentjur v Celju prevzela dve dobro urejeni prodajalni, ki imata tudi potrebne pomožne prostore in hladilne naprave, bi lahko poslovali ves dan. Tako bi bilo potrošnikom, ki so dopoldne v delovnem razmerju tudi možno, da si nabavijo meso po nižjih — to je konkurenčnih cenah.

Javna polemika zaradi konkurenčnega nastopa na celjskem trgu z mesom je lahko le koristila. Ugladi se so se nekatere neskladnosti, hkrati pa so tudi potrošniki poučeni o tem vprašanju, ki jih zelo zanima. Zato je trenutno najumestnejši predlog, da svet za blagovni promet okraja skliče predstavniške občine in prizadete kolektive. Tako bi se namreč najlaže in najhitreje domenili o nadaljnjih ukrepih.

Pred zaključkom redakcije smo prejeli pojasnilo o tem vprašanju tudi od podjetja »Mesnine«, ki ga bomo objavili v naslednji številki.

DJIGI:

»Kaj pa je ta tebi mac?«

VSAKA PODOBNOST JE LAHKO LE SLUČAJNA

takoj popravi. Saj je zastal samo zaradi manjše napake.

Sporočili so naprej in ena uslužbenka je skušala najti mehanika. Le težko ga je našla, saj ni pričakovala, da bo med uradnimi urami v gostilni. Vedela je sicer, da so gostinski podjetja v težavnem finančnem položaju in da jim zato vsak gost prav pride. Tako odhajanje v gostilno med delovnim časom bi končno lahko imenovali — posredno pomoč industrije gostinstvu, toda le v šali. Kljub temu se je vendar odločila, da mu bo povedala, kako je s strojem in da bo v korist vsega podjetja, ekonomsko enote in delavke, ki je za strojem stala in čakala, da ga hitro popravi.

Pa se je tovarišica zmotila. Ljudje se pač preveč mrtimo, še zlasti tedaj, ko komu veliko zaupamo. Najprej jo je mehanik nadrl. Besed seveda ni pretehtal, saj tudi ni imel Slovenskega pravopisa pri roki, da

bi lahko ugotovil, katera kletovica je v knjižnem jeziku priznana, ob kateri je križec in podobno.

Ljudje v okolici so čuli. Hudo jim je bilo. Eden je tedaj stopil k mehaniku in ga lepo vprašal, če se mu morda ne zdi tako ravnanje s sodelavko neumestno. No, in tovariš mehanik mu je »lepo« odgovoril: »To vas nič ne briga, njo pa še manj!«

Pa je bil še en dolg nos, ki ga je povročila nesramnost.

Dolg nos zato, ker vsakega človeka zaboli, če v jačnem lokalni dobi osorni odgovor na vpludno vprašanje, še najbolj dolgi nos pa je došlo delavsko upravljanje v podjetju, kjer se je to zgodilo. Tudi vsakega delavca mora zanimati vse, kar se dogaja v podjetju. To bodo končno morali razumeti vsi. Oni, ki opravljajo odgovorna dela v podjetju, in oni ki so za stroji. Seveda tudi naš mehanik Djigi.

V Mozirju sprejeli družbeni plan

Na nedavni seji občinskega ljudskega odbora Mozirja sta oba zborna ločena seja po daljši in zelo živahni razpravi sprejela petletni perspektivni program gospodarskega razvoja občine in družbeni plan ter proračun občine Mozirja za leto 1961.

Petletni perspektivni program gospodarskega razvoja občine predvideva, da se bo družbeni bruto proizvod povečal za 45% v primerjavi z letom 1960. Perspektivni program posveča posebno skrb razvoju kmetijstva in gozdarstva, ker sta ti dve panogi gospodarstva v občini najbolj razviti.

Po perspektivnem programu je predvideno povečanje obdelovalnih površin v družbenem sektorju in to od sedanjih 205 hektarov na blizu 800 hektarov v letu 1965. S takim povečanjem bi se površine v družbeni obdelavi povečale na okoli 11% od vse obdelovalne zemlje v občini. Program daje poseben poudarek kooperaciji. Računajo, da bodo l. 1965 vključili v proizvodno sodelovanje preko 1300 ha obdelovalnih površin. Tako bo skupno z zemljišči družbenih posestev vključeno v družbeno organizirano proizvodnjo nad 2000 hektarov obdelovalne zemlje ali 30% vseh obdelovalnih površin v občini.

Stevilo govedi naj bi se povečalo od 62000 na 7100 komadov, odkup živine pa od 2400 komadov v letu 1961 na 3100 komadov v letu 1965.

Po družbenem planu občine za leto 1961 je predvideno, da se bo vrednost bruto proizvoda v kmetijstvu povečala za 7,4%, to je na eno milijardo in dve sto milijonov dinarjev. Za investicije v kmetijstvo bo vloženih v petih letih precej sredstev. Samo za leto 1961 je predvidenih nad 50 milijonov dinarjev, in to predvsem v socialistični sektor.

Za gospodarske in negospodarske investicije so v družbenem planu za letošnje leto namenili nekaj nad 400 milijonov dinarjev, od tega za komunalno dejavnost blizu 100 milijonov dinarjev. V stanovanjsko izgradnjo pa bodo v petih letih vložili nad 300 milijonov dinarjev.

Proračun moziške občine za letošnje leto je 204 milijone dinarjev. Nad dobro četrtino vseh sredstev je namenjenih za šolstvo. Za socialno zaščito bodo porabili blizu 12 milijonov dinarjev, za zdravstvo nad 15 milijonov dinarjev. Za ureditev cest pa osem milijonov dinarjev. Del teh sredstev so namenili za ure-

ditev brezplačnega cestišča skozi naselje Gornji grad. Politične organizacije in društva bodo prejela iz občinskega proračuna nad 8 milijonov dinarjev dotacije.

Odborniki so na seji razpravljali tudi o vseh pripombah in predlogih, ki so jih dali državljani na zborih volivcev na predlog perspektivnega programa gospodarskega razvoja občine v naslednjih petih letih in predlog družbenega plana in proračuna občine za leto 1961. V skladu z možnostmi so nekatere predloge upoštevali, nekatere pa so morali zaradi pomanjkanja finančnih sredstev še odložiti. Za to so sklenili, da bodo krajevne odbore obvestili, katere predloge je občinski ljudski odbor upošteval.

Konferenca žena v Mozirju Rešujemo družbene probleme

Pred dnevi so se sestale v Mozirju na občinski konferenci žena delegatke iz vseh krajev moziške občine. Konferenco je pripravila komisija za delo z ženami pri občinskem odboru SZDL. Poleg številnih delegatok so se konference udeležili tudi predstavniki občinskih političnih organizacij in občinskega ljudskega odbora ter predstavniki okrajnega odbora SZDL.

Iz poročila o družbeni aktivnosti žena na območju moziške občine in razprave na konferenci povzemamo, da žene ne zavzemajo tistega mesta v našem družbenem sistemu, ki bi ga morale. Zelo slabo so zastopane v nekaterih organih družbenega upravljanja. V občinskem ljudskem odboru je le ena žena, število žena v svetih ljudskega odbora se je v zadnjih letih povečalo na 20. Tudi v krajevnih odborih je zelo malo žena. V 13 krajevnih odborih so od 81 državljanov le tri ženske. Dosti boljše je delovanje žena v šolskih odborih. V vseh šolskih odborih v občini dela 35 žena.

Konferenca je posvetila posebno pozornost tudi zaposlovanju žena. Od skupnega števila okoli 2500 zaposlenih oseb je žena okoli 500. Če upoštevamo razvitost industrije v občini, je ta številka še kar zadovoljliva. Vendar bi morali pristojni organi iskati možnosti ustanavljanja takih obratov, kjer bi se lahko zaposlile še nezaposlene žene. Največji problemi žensk na delovnem mestu in v družbenem življenju so kvalifikacija, materinstvo in gospodinjstvo zaposlene žene. Sindikalne organizacije, organi delavskega samoupravljanja in drugi družbeni činitelji so doslej pre malo napravili, da

bi z različnimi tečaji in drugimi oblikami omogočili pridobivanje znanja in opravljanja strokovnih izpitov. Temu je nekaj krivo tudi slabo zastopstvo žena v delavskih svetih. Ni mogoče verjeti, da na primer v delavskem svetu Lesne industrije Narezarje, ki zaposluje kar 121 žena, ni niti ene ženske. Za tako stanje so krive tudi ženske same, ker gledajo žensko še vedno v starem pojmovanju. Zadanje volitve v delavske svete so celo potrdile, da so ponekod ženske rajši volile moške kot pa ženske.

Tudi na podeželju je še vedno precej ostanov stare miselnosti, ker navadno menijo, da zadostuje, če je hišni gospodar član kmetijske zadruge, član SZDL in da le on hodi na sestanke. Tako pojmovanje preprečuje, da bi se v delo zadruge bolj vključile ženske in mladina. Na podeželju je še vedno močno pojmovanje, da je za ženo primerna hiša, družina in delo na polju, ne pa tudi politično in družbeno življenje. Organizacije SZDL na vasi bodo morale napovedati boj starim pojmovanjem in skrbeti, da se bodo žene bolj udeleževale tudi izven hiše in družine.

—

Skupina pionirjev je dobila nalogo, da poizve vse o prometu včeraj in danes. Razkropili so se naokrog in radovedno povpraševali usakogar, ki bi naj imel stik s prometom. Pa se ti je takole pionirček Tinček postavil pred brkatega železničarja in ga vprašal: »Vi, tovariš, kakšno funkcijo — da, funkcijo je rekel! — pa imate vi pri železnici?« Možak je radovednega pionirčka krivo pogledal, brki so se mu rahlo stresli in zarjubil: »Kaj te pa to briga, mučič! Tinček je odskočil kot splašen zajček in se, seveda, močno čudil, kakšni so ti odrasli ljudje, ki mu nočejo povedati, kar bi on rad in celo moral spoznati.

Da, ljudje so včasih radi preveč sitni in premalo upoštevajo take male, nadebudne osebnosti, kar pa ni prav. Tovariš železničar, ki si pionirčka takole odpravil, mar ne veš, da je jutrišnji dan njegov in nanj je Tinčka potrebno pripraviti toda ne z grobostjo! Kaj veš, če ne boš še ti nekoč njega karkoli povprašal, mar te naj enako zavrne?

—

Bilo pa je tudi drugače. Skupina mlajših pionirjev se je zglasila pri grobelniški poštarici. Radi bi vedeli vse o pošti. Tu so pa lepo naleteli! Prijazno jih je sprejela in jim razkazala vse, kar v skromnem poštnem uradu je. Kako plaho je Helenca prišla za telefonsko slušalko in poklicala v šentloško trgovino, kjer se je prav tisti čas mudila druga skupnica. »Halo, halo! V slušalki je zabrnelo. Prosim, tu Tonček! Odrpta usta so onemela in z velikimi obmi je pogledala slušalko, ki

Ali bo knjižnica?

Pravkar so ponovno razpravljali o ustanovitvi osrednje šmarske knjižnice, ki bi naj zalagala področne knjižne izpostave pri prosvetnih društvih. Predsednica občinske komisije za knjižnice Ljudmila Jan se odločno zavzema, da bi knjižnica še letos pričela delovati. Domenili so se, da bo s pričetkom novega šolskega leta nastavljen poklicni knjižničar, ki bi vodil osrednjo knjižnico in sploh knjižničarstvo na Šmarskem. Videti je, da bodo načrt, ki so ga sprejeli že lani, dokončno le izpolnili. Seveda, zato so potrebna vsaj skromna sredstva.

Klub OZN v Kozjem

Mladinska organizacija v Kozjem je živahna. Pred dnevi so ustanovili še klub OZN. Ob otvoritvi je predaval o azijskih in afriških vprašanjih simpatičen Indijec, študent ljubljanske Univerze, ki je Kozjanom ostal v nepozabnem spominu. Klub bo skrbel, da bo seznanjal ljudi s problemi, ki jih rešuje organizacija združenih narodov v prizadevanju za ohranitev miru v svetu, kar si žele verjetno prav vsi delovni ljudje. s.

V vinogradih

Izredno toplo, sončno in ugodno vreme v tem času je omogočilo, da so kmetovalci in vinogradniki pričeli s prvimi pomladanskimi deli na polju in v vinogradih. V vinogradih je sedaj na vrsti prvo globoko kopanje, medtem ko je rez že bila opravljena v preteklem mesecu.

Vesele in pikre ob pionirskih igrah

Zivljenje se pretaka v šolo, a tudi šola vedno bolj posega v dogajanja svojega okolja. Pionirji ne sprejemajo več učenosti samo v razredu kakor nekoč, ko je za katedrom stal avtoritativno strogo učitelj s krepko leskovo, temveč sami iščejo potrdila za nauke v neposrednem stiku z življenjem odraslih. Za to pa so poiskali več pestrih oblik, da lahko učenci samostojno in neposredno opazujejo in sodelujejo. Ena izmed takih oblik, bi lahko rekli, da so tudi pionirske igre, v katerih sodelujejo letos učenci vseh šol. Pa si ogledmo nekaj doživetij, ki se lahko pripetijo današnjemu radovednemu učencu.

Skupina pionirjev je dobila nalogo, da poizve vse o prometu včeraj in danes. Razkropili so se naokrog in radovedno povpraševali usakogar, ki bi naj imel stik s prometom. Pa se ti je takole pionirček Tinček postavil pred brkatega železničarja in ga vprašal: »Vi, tovariš, kakšno funkcijo — da, funkcijo je rekel! — pa imate vi pri železnici?« Možak je radovednega pionirčka krivo pogledal, brki so se mu rahlo stresli in zarjubil: »Kaj te pa to briga, mučič! Tinček je odskočil kot splašen zajček in se, seveda, močno čudil, kakšni so ti odrasli ljudje, ki mu nočejo povedati, kar bi on rad in celo moral spoznati.

Da, ljudje so včasih radi preveč sitni in premalo upoštevajo take male, nadebudne osebnosti, kar pa ni prav. Tovariš železničar, ki si pionirčka takole odpravil, mar ne veš, da je jutrišnji dan njegov in nanj je Tinčka potrebno pripraviti toda ne z grobostjo! Kaj veš, če ne boš še ti nekoč njega karkoli povprašal, mar te naj enako zavrne?

Bilo pa je tudi drugače. Skupina mlajših pionirjev se je zglasila pri grobelniški poštarici. Radi bi vedeli vse o pošti. Tu so pa lepo naleteli! Prijazno jih je sprejela in jim razkazala vse, kar v skromnem poštnem uradu je. Kako plaho je Helenca prišla za telefonsko slušalko in poklicala v šentloško trgovino, kjer se je prav tisti čas mudila druga skupnica. »Halo, halo! V slušalki je zabrnelo. Prosim, tu Tonček! Odrpta usta so onemela in z velikimi obmi je pogledala slušalko, ki

Naša pesem je ob spremljavi harmonike prepravila mesto Brčko. Se le po injekciji in nepredvidenem »skajpiranju« priček naših sotovarišev, kar je povzročilo prava diplomatska pogajanja, smo se umirili. Jutro smo dočakali sedeč na kovčkah na dvorišču neke zgradbe, za katero smo domnevali, da je šola.

Prva naloga - most čez Savinjo

Ze staro je pravilo, da je v slogi moč. Temu pravilu je sledila tudi krajevna organizacija Socialistične zveze terena stanovanjske skupnosti »Pod gradom«, ki je priredila za območje Lisc, Brega, Polul, Košnice, Tremarj, Zagrada, Pečovnika, Osence in Zvodnega le en zbor volivcev.

Ze v uvodnih besedah je zastopnik občinskega ljudskega odbora spregovoril o najboljšem prečnem problemu terena — o mostu preko Savinje. Ta most je občinski ljudski odbor vnesel v petletni plan. Problem mesta je tesno povezan tudi s preskrbo vode v Polulah in preložitvijo cestišča, zato je potreba po njem izredno velika.

Pri novem mostu pa bi morali postaviti tudi sodobno trgovino, ki jo ves teren močno pogreša. V razpravi so spregovorili tudi o šolskem problemu in predlagali, da bi štiri letno šolo razširili v osemletno, razpravljali o nekaterih manjših komunalnih problemih in poslušali še poročila obeh krajevnih odborov. Tako so precej ostro razpravljali o novi destilacijski napravi plinarne, ki ogroža varnost tamkajšnjega terena in poškoduje nasade kmetovalcem.

je visela v napol odmaknjeni roki. »No, le govori!« se je vzpodbudno nasmehnula prijazna uradnica. In potem je steklo. Kaj vse so spoznali na pošti! In kako so žigosali!

»Kako je bilo prijatno!« so vzklikali, ko so potem v razredu pripovedovali tovarišici učiteljici. Da, tako je tudi pravilno. Odrasli moramo upoštevati mlado učenčevu osebnost, ki je, verjemite, že zelo občutljiva in tudi ponosna. Morda jo tak besedni udarec huje zaboli kot nekoč zaušnica; in to je prav. Naša mladina naj se razvija v svobodne, samozavešne in pravilne ljudi, ki bodo domeli nove družbene odnose in jih znali krepiti.

mo upoštevati mlado učenčevu osebnost, ki je, verjemite, že zelo občutljiva in tudi ponosna. Morda jo tak besedni udarec huje zaboli kot nekoč zaušnica; in to je prav. Naša mladina naj se razvija v svobodne, samozavešne in pravilne ljudi, ki bodo domeli nove družbene odnose in jih znali krepiti.

Zaščitimo spomenike

Šmarski svet za kulturo in prosveto je pred dnevi živahno razpravljala o zaščiti zgodovinskih spomenikov, ki jih je na Šmarskem precej in številni segajo s svojim izvorom celo tja v XV. stoletje. V teh dneh bodo poslali vsem turističnim društvom in osnovnim šolam sezname zgodovinskih spomenikov, da bodo z njimi lahko seznanjali obiskovalce in učence. To bo pionirjem tudi koristilo pri tekmovanju v pionirskih

igrah. Občinski ljudski odbor bo mora! poiskati dočlena sredstva, ki so potrebna za restavracijo najpomembnejših spomenikov, med katerimi so edinstveni: cerkev sv. Roka nad Šmarjem, cerkev Device Marije pri Podčetrtku in v Podsredi. Skupno z Zvezo borcev pa bodo poskrbeli, da ohranijo spomenike, ki izhajajo iz NOB in jih tudi dopolnijo. Nobeden pomembnejši dogodek ne sme v pozabo.

Prvi »ho-ruk« pred petnajstimi leti

»Mi bomo gradili progo — progo bo gradila naša!«

S tem pozdravom je odhajala pred petnajstimi leti na gradnjo mladinske proge »Brčko—Banoviče« prva celjska mladinska delovna brigada »Karl Destovnik-Kajuh«.

Vsi brigadirji smo dobro vedeli, da naš odhod spremljajo tudi zle misli posameznikov, ki so to veliko idejo mladine primerjali z avanturizmom.

Naloga je bila res velika, odgovorna, toda lotili smo se je z vso verno, saj nas je poleg delovnega člana prevzemala tudi želja, da bi dokazali vsem tistim, ki so na našo delo gledali z nezaupanjem, da tudi mlade, neizkušene roke lahko doprinesejo svoj delež k izgradnji domovine.

Naša pesem je ob spremljavi harmonike prepravila mesto Brčko. Se le po injekciji in nepredvidenem »skajpiranju« priček naših sotovarišev, kar je povzročilo prava diplomatska pogajanja, smo se umirili. Jutro smo dočakali sedeč na kovčkah na dvorišču neke zgradbe, za katero smo domnevali, da je šola.

Donji Bukvik. Ime kraja našega delovišča smo zvedeli šele kasneje, saj nas ob prihodu ni pričakal nihče in naš štab je bil prepuščen lastni iznajdljivosti.

Kmetje so bili gostoljubni. Po nekaj, med kopirami v slivovih nasadih prespanih nočeh, smo se končno namestili. Štab brigade in kuhinja sta bila na griču, čete so bile razdeljene po kmetijah.

Tu smo lahko spoznali velikodušnost tega navidez revnega, a z duševno kulturo tako bogato obdaranega bratskega naroda. Kar so nam lahko nudili so delili z nami.

Nepozaben dan je bil za nas »Djurdev dane, ki smo ga na vabilo domačinov preživeli z njimi. Pogostili so nas s kolači in drugimi poslasticami, ki so jih pripravili v

ta namen. »Jedite, djecol!« so nas vabili in po kulturnem programu naše brigade smo skupaj z njimi zaplesali kočo. Po prostorni divadi je odmevala naša skupna pesem »Družje Tito, mi ti se kunemo...«

Ob selitvi na drugo delovišče smo zopet mnogo doživeli. V »Hrvatski Spionci« nam je bila za bivanje dočlena lepa, ravna jasa. Z bližnjega gozda smo nanosili debela in postavili šotore. Kar smo dosedaj pogrešali, smo na tem mestu imeli dovolj — vode. Imeli smo svoj pevski zbor, ki je vadih kar v bližnjem silovnem nasadu. Tudi tu so bili ljudje dobri, le z njimi nismo imeli več toliko stika, kot na prejšnjem mestu, ko smo živeli celo v njihovih hišah.

Neko nedeljo sva z tovarišico proslili dežurnega brigada za dovoljenje, da greva kupit v vas nekaj sadja. Dovolil nama je pod pogojem, da se vrneva takoj. Toda, ko sva prispeli v vas, sva na to pozabili, saj sva videli prizor, ki ga nikoli ne bova pozabili. Ustanovili so zadrugo in ravno takrat so imeli volitve. Tiho sva sedli med domačine in prisluhnili. V odbor so bili izvoljeni: komunisti, pravoslavci, katoliki in muslimani. Pri vsakem imenu je bilo povedano kakšni verski sekci spada novi odbornik. Nazadnje je bilo rajanje in petju ni bilo konca.

Ko sva se vrnili v brigado, sva jih prav pošteno slišali, saj sva kršili brigadno disciplino.

Pogoji v katerih so delale te delovne akcije so bili drugačni kot so sedaj. Vendar imamo nekdanji brigadirji prav prijete spomine na te, tudi s težavami prepletene dni in prav veseli smo vsakega srečanja s »Kajuhovcem«. Kadar dobi kdo od nas pozdrav od naših prijateljev iz sosednjih brigad, spomin oživi in zdi se nam, da doba petnajstih let le ni tako dolga kot včasih mislimo.

Zakotni pisar

V času rajnega cesarja Frančka jih je bilo še najti, pa še prej tudi. Potikali so se med preprostimi ljudstvom, čeprav so povečini bili takile zakotni pisarji taki, ki so učene bukve samo povohali, znali so malo latinščine pa črke so poznali, kar se jim je med neukim ljudstvom še dobro obrestovalo. Danes pa o tem skoraj ni vredno govoriti, če bi še nekateri ne poskušali take »obrite«. Ljudje danes niso več neuki, svet jim je dosti manjša uganika, čeprav je včasih skoraj gordijsko zvozan, kot jim je bil še pekoč v »zlatih časih«, ko starejši radi potožijo. Najdejo pa se še, ki si pustijo pamet soliti od kakšnega posebno iznajdljivega človeka. Končno nič čudnega, saj nekateri še v čudeže verjamejo o današnjem atomskem veku.

V pokrajini, ki je odmaknjena v prijetno valovito idilo, sem slišal govoriti — kjer se kmečke hišice pritojajo oklepajo vinogradniških reber, popackanih s krpicami grmičev-

ja, gozdov in svežih oranic — živi čuden mož. Vse ve in vse zna. Zgodovino pozna, kot bi študiral še na francoskejšinski fakulteti, paragrafe pozna, kot bi bil šolan jurist — (zlobneži pravijo, da se je šolal samo v »kehl«) — celo na kovanje in barvanje denarja se spozna, so govorili nekateri. To je dokaj čudna pravljica, ki ji skoraj ne bi bilo verjeti! Takšni možje, da bi še danes živeli! Srečen kraj, ki ga ima v svoji sredi, če je to resnica! Poslušajte, kako so srečni! Zgodilo se je baje tudi nekako takole:

Jakec je siromaken bajtarček. Kje bi učenost pod skromno streho. Danes pa je potrebno vedeti toliko reči za občino, za davke, za prošnje in pritožbe. Pa se ti Jakec potoži »učencem« možu: »Eh, saj ni za živeti! Kako bi davke plačal, ko nimam denarja. Pomagaj mi! Daj, napiši mi prošnjo!«

»Učenje mož je gruntal in pogrudal. Pogledal je čez rob črnih

naočnikov in posvetilo se mu je. »Veš, rad pomagam siromakom! Samo poslušaj me, pa bo vse dobro! Seveda, za trud... No, saj me razumeš?« in pomežiknil je s košato obrvijo. Jakec je razumel. Stopila sta v hišo in ob polici in ob klobari pa še ob šumečem asu so misli bile bistrejše. »Ti, Jakec, nikar ne plačaj! Ti samo pusti: naj pridejo! Ničesar ne smeš vedeti. Veš, če bo poštar prinesel kakšno pismo, ki bi ga moral podpisati: ne podpisuj! Prošnjo pa bova tudi naredila. Se danes! Ali boš ubogal? Veš, jaz sem že marsikaj skušil, marsikaj napravil.« In Jakec, ki je z odprtimi usti poslušal, je vneto prikimal in držal je besedo.

Marček, veseli pismonoša, je lepega dne prinesel pomembno pismo za katerega bi bilo potrebno potrditi prejem. »Nak, podpisal pa ne bom! Tega pa ne!«

»Bodi no pameten!« se je nasmehnil prijazni pismonoša. »Podpisati moraš, sicer ti pisma ne morem izročiti!«

»Kaj me briga! Podpisoval ne

bom. Pojdi z njim, kamor hočeš! Jaz že vem, kaj delam.« In veste, kaj je bilo! Dejansko nekoliko ugodno rešena prošnja, ki jo je napisal »učeni« pisar. Neverjetno, kaj? Saj se tudi meni zdi, kot kakšna slaba prvoaprilska zgodba. Toda ljudje pravijo, da je res.

Drugič pa ni prišel pismonoša, temveč ljudje s kamionom. Rubit, pomislite! Lahko verjamete, da je Jakec poskočil skoraj do stropa svoje hišice. Toda še pravi trenutek se je spomnil: naenkrat ni znal govoriti. Onemel je! Izterjavci se sploh niso mogli z njim pogovoriti. Selek potem, ko so začeli rubiti in bi nekaj skoraj naložili, je spregovoril in privlekel dolžne solde.

Kaj pravite: po dobrem nasvetu je delal!

Da, da: tako je delo zakotnega pisarja! K sreči jih je danes že malo. Ostanke preteklosti so včasih pač trdovratni. Jakec pa je napravil dobro »življenjsko šolo. Kaj pravite: se ljudje šaljijo, ko klatijo take, ali se je to resnično zgodilo v tih, valoviti pokrajini?

VEČJA PROIZVODNJA - BOLJŠI STANDARD - Ribez v spomladanskem obdobju

KO JE NA SKUPNI SEJI OBEH ZBOROV OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA CELJE PODPREDSEDNIK MIRAN CVENK UTEMELJEVAL PREDLOG PROGRAMA PERSPEKTIVNEGA RAZVOJA TER PREDLOG DRUŽBENEGA NACRTA OKRAJA CELJE ZA LETOŠNJE LETO, JE NALOGE V KMETIJSTVU OZNAČIL S TEMILE BESEDAMI:

Kmetijstvu moramo zagotoviti hitrejši dvig. Zlasti se mora ojačati socialistični sektor. Nosilci povečanja proizvodnje in napredka v kmetijstvu bodo tudi v bodoče družbeni obrati. Razen tega pa bo treba težiti za ustanovitvijo kmetijske industrijskih obratov, kjer bo visoko intenzivirano pridelovanje povezano neposredno s predelavo, prometom in trgovino.

Predvidoma se bodo površine obdelovalne zemlje v družbenem sektorju večale od sedanjih 3.772 na 10.000 ha, ali za 168 odstotkov. To pomeni, da bo v 1965. letu v družbenem sektorju namesto sedanjih 4 odstotkov okoli 14 odstotkov vse obdelovalne zemlje v okraju.

Perspektivni program razvoja kmetijstva postavlja poleg splošne gospodarske naloge, to je nadaljnega splošnega povečanja proizvodnje, še posebno politično naloge, ki kaže v strukturni spremembi te proizvodnje. Na koncu petletnega obdobja mora socialistični sektor doseči 77 odstotkov tržnih viškov. Ta naloga zahteva, da povečujemo zemljišča na vse možne načine. Pri tem pa bo treba upoštevati širjenje socialističnega sektorja na tistih področjih, kjer bo možno že sedaj ali pa v perspektivi organizirati intenzivno proizvodnjo s strojno obdelavo. Ob upoštevanju ekonomskega računa pa naj družbena posestva in kmetijske zadruge sprejemajo tudi površine, na katerih je zaenkrat možna le ekstenzivna obdelava. Zemlje bo iz dneva v dan več na razpolago in družbeni obrati jo morajo, seveda ob upoštevanju ekonomike, pravilno izkoristiti in v takšnih pogojih ne odklanjati. Sam ekonomski proces bo to prehajanje pospešil brez kakršnih koli administrativnih ali podobnih

ukrepov. Ta proces bo povzročil nadaljnje menjanje strukture pridelavstva.

Da bi razvoj socialističnega sektorja potekal načrtno, zlasti pa še, da bi bili novi objekti pravilno locirani, je prav, da občinski ljudski odbori sprejmejo programe razvoja socialističnega sektorja kmetijstva. Zato je treba izdelati monografske studije o pogojih in o realni možnosti razvoja kmetijskih panog glede na višinske kmetije, agrarno prenaseljenost. Te monografije bodo obenem nakazale možnosti za večje blagostanje.

Zaradi povečanja rentabilnosti bo treba proizvodnjo vskladiti s potrebami tržišča, izboljšati proizvodne procese in organizacijo dela, spremljati proizvodnjo z ma-

terialnimi in finančnimi pokazatelji, decentralizirati upravljanje in formirati dohodek za vsako ekonomsko enoto posebej. Med prihodnje naloge sodi tudi strokovno izpopolnjevanje delavcev za moderno proizvodnjo.

Posebno poglavje nalog predstavlja skrb za standard kmetijskih delavcev. Težiti bo treba, da bo večja proizvodnja osnova za večji in boljši standard. Realen dohodek zaposlenih v kmetijstvu pa se mora vskladiti z dohodki v ostalih gospodarskih panogah.

Kmetijske zadruge naj kooperacijsko proizvodnjo z zasebnimi proizvajalci razvijajo v tržnih proizvodih in v takih oblikah, ki so ekonomsko interesantne za oba. Zaradi tega se ne morejo držati togih oblik, ampak te oblike prilagajati konkretnim pogojem. Kmetijske zadruge pa naj sodelujejo tudi z družbenimi posevci. Tudi v kooperaciji bodo zadruge morale upoštevati načelo rentabilnosti in kooperirati le tam in s tistimi proizvajalci, kjer ima tudi zadruga svoj račun.

Nadpovprečen pridelek fižola

Približuje se čas saditve fižola. Ker sem dobival precej pisem, kako dosežem izreden uspeh pri gojitvi fižola, da mi zraste fižol do osem metrov visoko in ker ne morem vsakemu posebej odgovoriti, sem se odločil, da pišem o tem vam. Tako bo o tem le zvedelo veliko več ljudi.

Vaše vstice

Fižol, ki ga imenujemo »laški« in tudi druge vrste fižola, ki je sploh razširjen po Sloveniji je potrebno posebno negovati kot občutno kulturno rastlino, če hočemo doseči lep pridelek. Posebno je to priporočljivo za male vrtičkarje, ki posedujejo le malo zemlje.

Najprej postavim 8 metrov visoko hmeljevo. Okrog hmeljve vko-pam dozoreli že lahko strohneji hmeljski gnoj, odličen kompost in ga pokrijem s prerahljano zemljo. Okrog droga v enaki razdalji posadim 10-15 zrn fižola. Vendar samo gnoj še ni dovolj. Potrebno je še večkratno dodatno gnojenje. V ta namen uporabim gnojnico, ki jo pridobivam na ta način, da z vodo razredim kompost ali prepereli hmeljski gnoj in dodam 1% superfosfata. Če ni gnojnice, je uporaba tudi voda s primesjo 10% superfosfata in s tem vsak teden zgo-daj zjutraj rastlino temeljito zalivam. Fižol je zelo občutljiv za sušo in zato je redno zalivanje predpogoj za uspešno rast rastline, ki se ob pravi negi bohotno razvije podobno hmelju, za katerim v rasti nič ne zaostaja. Fižol cvete vse leto prav do vrha in ga je možno zelenega obirati vse do pozne jeseni. Neobrabi stroki pa dozore in dajo prav okusno na razne načine pripravljeno prikuho.

Sadi se h koncu aprila, ali v začetku maja, ko je nevarnost slane že minila.

J. Plevnik

Samostojne ekonomske enote?

Pred dnevi je bil občni zbor sindikalne podružnice Kmetijskega gospodarstva Lave. Na zelo razgibanem obnem zboru so za predsednik sindikalne podružnice poročali tudi šefi posameznih kmetijskih dejavnosti, ki jih ima Kmetijsko gospodarstvo Lave (vrtinarstvo, poljedelstvo, živinoreja in podobno). Po zelo skrbno pripravljenih poročilih je kolektiv lahko dobil popolno sliko o stanju in dejavnosti gospodarstva. Tako so na primer zelo lepe uspehe dosegli v vrtinarstvu, kjer so na istih površinah in s istim številom zaposlenih presegli lanskoletno proizvodnjo in realizacijo kar za preko 50 odstotkov. Na visoko proizvodnjo je razen skrbnosti in prizadevnosti članov kolektiva, ki delajo v tej dejavnosti deloma vplivalo tudi ugodno vreme, hkrati pa so poskrbeli tudi za najugodnejšo in stalno prodajo vrtnin.

Na obnem zboru pa so tudi ugotovili, da so nekatere dejavnosti dokaj pasivne, kar večja predvsem za

V DANAŠNJI ŠTEVILKI OBJAVLJAMO PRVI PRAKTIČEN PRISPEVEK ZA NAŠE KMETOVALCE. ODLOČILI SMO SE NAMREČ, DA BOMO NA KMETIJSKI STRANI POSREDOVALI BRALCEM Z DEŽELE TUDI PRAKTIČNA IN STROKOVNA NAVODILA, KI JIM BODO KORISTILA PRI DELU. V DANAŠNJI ŠTEVILKI OBJAVLJAMO KOT PRVO — NAVODILO ZA OSKRBO ČRNEGA RIBEZA V SPOMLADANSKEM OBDOBJU.

V spomladanskem obdobju moramo skrbeti predvsem, kako bomo obvarovali nasade črnega ribeza pred spomladansko pozebo. Izkušnje nam kažejo, da ne poznamo nekaj do kraja preizkušenih sredstev, niti načina, ki bi najbolje obvaroval nasad. Zato v tem navodilu navajamo nekaj možnih ukrepov, ki jih lahko kmetovalci po lastnem preudarku in možnostih uporabijo in preizkusijo.

Kot smo omenili, poznamo več načinov za obvarovanje sadnih nasadov pred slano, ki povzroča sleherni leto veliko škodo našemu sadjarstvu. Ta so: dimljenje, zamegljevanje, ogrevanje, oroševanje z rahlim umetnim dežjem in eventualno pokrivanje sadik.

Pri dimljenju sežigamo:

Pred volitvami v združne svete

Pred dnevi je bila v Mozirju seja občinskega odbora Socialistične zveze delovnih ljudi, na kateri so največ govorili o pripravi na volitve v združne svete. V ta namen so pred kratkim ustanovili pri občinskem odboru Socialistične zveze posebno komisijo, ki vodi politične priprave za volitve. Na volitvah, ki bodo v mozirski občini 23. aprila bodo izvolili v nov združni svet 66 članov in to polovico iz vrst delavcev in uslužbencev, ki so zaposleni pri kmetijski zadrugi.

Te dni bodo imele sestanke vse krajevne organizacije SZDL, na katere bodo povabili tudi predstavnike osnovnih organizacij ZKS in kmetijske zadruge. Na teh sestankih se bodo pogovorili o kandidatih za volitve v nov združni svet. Komisija pri občinskem odboru SZDL in krajevne politične organizacije bodo skušale vplivati na čimboljše izbiro kandidatov in se bodo trudili tudi za to, da bi bilo v novem združnem svetu vsaj 25 odstotkov mladih in prav toliko žena.

- žaganje prepojeno z nafto in odpadnim oljem;
- vlažno slamo polito z nafto;
- kose stare gume (neuporabne zračnice in podobno);
- zeleno smrečje;
- v posebnih posodah natlačene cunje, ki jih prelijemo z odpadnim oljem;
- lahko pa uporabimo tudi druge snovi, ki pri gorenju dajejo močan dim.

Material za dimljenje moramo pravočasno pripraviti in ga primerno zavarovati pred dežjem. Zamegljevanje ima isti namen, le da uporabljamo kemična sredstva — posebne posode s plini, ki jih po naročilu dobavlja podjetje »Chemo« iz Ljubljane (Bokalska cesta 18).

Postopek z dimljenjem in zamegljevanjem je potrebno prilagoditi smeri zračnega toka in je treba mesto, kjer zažigamo tudi po potrebi menjati. In sicer tako, da veter raznaša dim ali meglo po tistem drevju, kjer želimo.

Z zamegljevanjem moramo pričeti še preden zdrkne temperatura izpod ničle na toplotermu. Meglo ali dim pa moramo vzdrževati vsaj dve uri po sončnem vzhodu. Vsaj pri ob sončnem vzhodu preti največja nevarnost pozebe.

Učinek megle zadostuje do mraza —3 stopinj C, če je megleni zastor visok vsaj pet metrov. Paziti pa je treba, da ne bi dotekal hla-

den zrak pod megleno zaveso. To se največ pripeti ob bližnjih vzpetinah. Zaradi tega tudi ob robovih kurimo.

Z drugim načinom, z ogrevanjem skušamo nadomestiti izgubljeno toploto z različnimi tipi preprostih pečic. Za hektar bi potrebovali okoli 250 pečic. Ta način je umesten in priporočljiv le za zelo dragocene nasade ali za posebno ogrožene parcele. Kmetijski inštitut v Ljubljani je tudi izdelal načrte za preproste pečice, ki jih lahko uporabljamo v ta namen.

Če pa pade temperatura izpod —6 stopinj C, ne pomaga več nobeden od doslej omenjenih načinov varovanja nasada pred ozebo. V takem primeru uporabljamo oroševanje z rahlim umetnim dežjem. Zato obstajajo namakalne na prave z razpršilci. Vendar zaradi materialne zahtevnosti ta način uporabljamo samo v večjih in intenzivnih sadovnjakih.

Pokrivanje bi lahko uporabljali v manjših nasadih, in sicer s papirnati vrečami, polietilensko maso in podobno. Paziti pa je treba, da sproti podnevi odgrnemo grmičike zaradi opravevanja.

V času opravevanja moramo namreč v bližini nasada imeti čebule, kajti uspešno opravljeno opravevanje občutno dvigne hektarski donos črnega ribeza. Takoj po cvetenju (v maju) pa moramo pristopiti k ustrezni škropljenju nasadov. In sicer: proti rji, listni pegavosti in listnim ušem. Od škropljenih sredstev uporabljamo Dithan v 0,3% koncentraciji. Porabimo ga okoli 3 kilograme za 1000 litrov vode, kar zadostuje za hektar in Ekatin v 0,1 odstotni koncentraciji, ki ga pomešamo liter z 1000 litrov vode na hektar.

Drobne iz Kmetijske zadruge v Šentjurju

16 NOVIH TEHNIKOV

Te dni so nastopili delovna mesta v kmetijski zadrugi »Bodočnost« v Šentjurju mladinci, ki so se šolali na srednjih kmetijskih šolah. Večino mladincev je študentirala bivša kmetijska zadruga Šentjur, nekaj pa so jih študentirale tudi ostale zadruge, ki so se v začetku leta združile v skupno zadrugo »Bodočnost«.

Upravni organi kmetijske zadruge v Šentjurju so pravilno ocenili vlogo novih kmetijskih tehnikov in so jih namestili v posameznih poslovnih okoliših. Sodijo, da bodo sedaj po strokovni plati mnogo lažje izvrševali zastavljene naloge. Hkrati pa v Šentjurju upajo, da bo v poslovnih okoliših kaj kmalu možno občutiti vpliv mladih strokovnjakov.

URESNIČITEV NACRTA — PRVI CILJ

Kmetijska zadruga »Bodočnost« v Šentjurju ima obsežno področje dela, hkrati pa tudi veliko območje. Vendar sodijo, da bodo letos s planom zadane naloge lažje uresničili. Teško predvidevajo, da bodo imeli do konca leta preko 70 hektarjev jagodičevja. Istočasno pa dajejo poseben poudarek živinoreji. To je tudi razumljivo sprito posebnih pogojev dela. Odločili so se tudi, da bodo v Slivnici gradili

hlev za govejo živino, ki bo lahko sprejel okoli 600 glav živine.

REMONTNA DELAVNICA

V Šentjurju imajo z združitvijo malih zadrug v gospodarsko močno organizacijo tudi kupec posebnih problemov, ki so nastali zaradi združitve. Vendar ti niso nerešljivi.

Tako ugotavljajo, da jim v Šentjurju primanjkuje remontna delavnica za kmetijske stroje. Odločili so se, da jo bodo v naslednjem obdobju zgradili. Zgraditvi jo nameravajo nasproti poslopja tovarne »Alpos«. Delavnica bo zaposlovala okoli dvajset ljudi. Ker so za to gradnjo že zagurali potrebna sredstva, sodijo, da bodo novo remontno delavnico usposobili že to leto.

MASLARNA V ŠENTJURSKI OBČINI

Kmetijska zadruga »Bodočnost« iz Šentjurja bo v naslednjem obdobju zgradila v Ponikvi pri Grobelnem podobno maslarno. Uredili pa bodo tudi skladišča v tem kraju.

V Slivnici bodo uredili skladišče za gorivo, nabavili pa bodo tudi manjša oprema za mlekarstvo na Planini.

Ker hočejo mlekarstvo i-koristiti od kraja, bodo v tem kraju zgradili tudi svinjake, kjer bodo z odpadnim mlekom lahko pitali okoli 400 svinj.

Tudi ti so potrebni

Gasilski društva so že precej stara in razširjena po vseh nekoliko večjih naseljih. Gasilske domove so tudi skoraj povsod gradili, seveda, različne: večje ali manjše. Na Smarskem jih je precej. Med največjimi

so domove gradili v veliki meri z lastnimi silami in so si želeli tudi dvorane. Drugje pa so bili bolj skromni.

V Imenem so zgradili tako skromen domček, da se človeku danes dozdeva kot razpadajoča kapelica, ki prav gotovo ni v ponos tej ljubki obsoletski vasi. Tega se imenčani tudi zavedajo, zato so že pred leti začeli zbirati sredstva, kopali so tudi že glinjo za opeko in zbrali nekaj denarja, toda še do danes ne dovoli, da bi bilo za dom, kot si ga želijo. Silno radi bi imeli tudi dvorano, kar je prav. Morda jim bo na-gol razvoj, ki ga danes doživlja Obsoletje, dal pogoje za gasilski dom?

Tudi v Bistrici ob Sotli je manjši gasilski dom s prav edinstvenim stolpom, toda tam večjega niti ne potrebujejo, ko pa so si zgradili mo- gočen združni dom. Skoraj povsod pa tarnajo, da bi hoteli boljše opremo. Nekatere motorke in avtomobili so zares že stari in zgodi se lahko, da ne bodo vsak čas kos požarom. O tem so se pomenkovali tudi na zadnji občinski konferenci gasilskih društev, ki je bila pred kratkim v Smarju. Prizadevni pa so vseeno šmarski gasilci, ki jim v občinskem merilu načeluje veterinar Anton Sok iz Kozjega, zato smo lahko prepričani, da klic »Na pomoč!« ne bo zamah.

Gasilski dom v Bistrici ob Sotli z značilnim stolpom

so prav gotovo šmarski, šentviški, selski, kjer imajo povsod tudi dvorane za kulturne prireditve. Ljudje

Prvi april v nobenem koledarju ni zaznamovan z rdečimi črkami in številkami; razen če se ujema s kakim drugim praznikom. A vendar ga po vsem svetu imajo za praznik šegavosti. Največ ljudi tedaj s kako potegavščino ali lažjo skuša prevarati znanec, sodelavce in tudi druge. Prvi april prenese tudi laž, toda pripomnimo le prvi april, kajti med prvoaprilske šale ne sodijo laži čez vse leto. Se to je značilno, da ta običaj gojijo po vsem svetu, da na ta dan ne bi smeli biti zamere, niti jeze. Kdor pač trde kože nima po naravi se ta dan navadno močno obleče in preži. Za vsako besedo in vsakim dejanjem je lahko ukana.

Prvi april pa nam vsako leto znova pokaže, da se naši ljudje znajo šaliti, da poznajo zdrav humor. No pogledajte nekaj sličic, ki smo jih zaznamovali preteklo soboto.

V nekem celjskem podjetju so pripravili dva voza posode in po bližnje sporočili, da bodo v soboto ob

devetih zjutraj uslužbencem to posodo prodajali po nižjih cenah. Prosili so jih tudi, naj sestavijo sezname, da bi prodajo končali do konca odmor. Sestdeset se jih je javilo. Večina si je posodo že nabrala, ko so pred plačilom zvedeli, da gre za prvoaprilsko potegavščino.

Nešteto predstojnikov se je v soboto čudilo skupinam uslužbencev, ki so prihajali k njim, češ da jih je poklical. Pošta je tudi izredno za- služila, saj so telefonski razgovori daleč presegli običajno dnevno šte- vilko telefonskih klicev.

Tako so neki ženi sporočili, da se je mož hudo poškodoval. Prosila je šefa, če ji dovoli domov. Vedel je za ukano in jo pustil. Vsa iz se- be je zdirjala domov. Moža pa ni bilo nikjer. Klicala je kirurgijo, od- delek za notranje bolezni, za nalezli- livo, v razburjenju še ginekologijo vendar moža ni mogla najti. Konč- no je poklicala še v tovarno, kjer je

Z NAŠIH ZELJNIKOV Prvoaprilske šegavosti

zaposlen. Pa ga je našla. »Jaz bi se naj poškodoval?«, so te pač po- šteno potegnili!

Janez, ki ima slabo stanovanje, se je pošalil na račun stanovanjske stiske. Njegova dva prijatelja tudi nimata stanovanja, pravzaprav ga imata — sobico, v kateri se tišči vsa družina. Popoldne, ko sta oba še nekajkrat občutila puščico prvoapril- ske hudomušnosti, je stopil k njima. Lepo jim je pojasnil, da je v uradu kjer so vsi trije oddali prošnje za stanovanja, nastala zmešnjava. Za- to pač hočejo imeti nove prošnje in sicer, je rekel, bodo tako ugotovi- li, kdo je med tem časom že do- bil stanovanje in kdo ga še potre-

buje. Nista mu verjela. »Potegniti nas hočeš?«. Janez pa je ostal re- sen. »Vidva lahko naredita, kar ho- četa. Jaz bom prošnjo napisal.« In tudi ona dva sta se odločila, za vsak primer. Vsesta sta se za mizo, pre- merila znova malo sobico, naštevala sta nemogoče pogoje, v katerih ži- vijo; vse skupaj sta še zavila »sti- lome« v ganljivo prošnjo, nakar sta jo nesla Janezu, ki je obljubil, da bo nesel vse tri prošnje na urad v ponedeljek. No, in vendar jih je po- tegnil. Skoraj sta ga pretepla, konč- no pa se je zadeva ustavila ob smehu.

Vse prvoaprilske šale pa niso končale s smehom. V neki naši tovarni

»Boste morda še en kozareček mojega dobrega likerja?«

je obratovodja naročil nekemu de- lavcu, da naj skoči k šefu oddelka in mu pove, da ga iščejo neki ljud- je. Ta je res oddal sporočilo. Šef je pridrljaval v obrat — posel je pač po- sel, v obratu so se vsi muzali in o poslovnem obisku niso ničesar ve- dili. Povedali pa so mu, naj si ogleda koledar, češ da je prvi april. Šef pa šale ni hotel razumeti, niti si ni ogledal koledarja, temveč je kratkoma udaril delavca, ki mu je sporočil, da mora priti v obrat.

Dve šali pa presegata normalno domišljijo in jih je vredno zapisati. V neki tovarni je Janez prišel na delo ves obvezan. Začel je delati vendar mu zaradi obvez delo ni šlo od rok. Ko ga je predelavec vpra- šal, kaj je z njim, mu je povedal, da se je doma poškodoval, a da je kljub temu prišel na delo, ker sicer izgubi zaradi režijskih ur in brez norm pre- cej zaslužka. Predelavec ga je ne- kaj časa pregovarjal, češ da tudi ta- ko ne bo mogel preseči normativa

in podobno. Na posebno prošnjo je potem Janez odšel domov. V ponedeljek pa je prišel v delavnico popolnoma zdrav. V začetku je bilo veliko hude krvi, ko pa je razložil, da je v soboto hotel delati, a da ga je predelavec prepričal, da mora iti domov, ni ničesar mogel v seznam opravljenih ur zapisati »plavega šihata. Janez pač ni kriv, če so ga poslali domov.

Druga huda sličica se je pripetila na bolj sentimentalnem področju. Tončka in Janez sta dolgo hodila skupaj. Odločila sta se tudi, da se vzameta. On bo dobil v jeseni sta- novanje, nekaj stvori za ureditev domačega ognjišča pa sta že tudi sprevila skupaj. V soboto pa je Tončka kar iz službe prišla k Ja- nezu, ki je delal popoldne in mu nežno povedala, da se bosta mora- la poročiti prej. V kratkem bodo namreč trije. Janez je ves dan tuhtal, kako bosta zadevo uredila. Tudi pričo je že dobil. Pa je bil le 1. april.

POLEMIKA

„Jubilej v senci pozabe“

Kreutzerjeva sonata

Tovariš urednik!

Pod zgornjim naslovom ste objavili v Vašem cenjenem listu dne 17. 3. 1961 članek anonimnega dopisnika, ki bi utegnil pri prijateljih našega gledališča vzbuditi povsem napačne pojme o odnosu gledališkega vodstva do zgodovine celjskega gledališča. Menim, da meni osebnosti izkrivljenega odnosa do zgodovine celjskega gledališča ne more nikdo očitati, najmanj pa ljudje, ki nimajo poguma, da bi svoja očitanja pred javnostjo potrdili s svojim podpisom. Zame je jasno, da je ta dopis izšel iz vrst članov zavoda, katerega vodstvo mi je zaupano, zato mi ni vseeno, kako bi utegnili naša javnost soditi na podlagi tega dopisa moj odnos do zgodovinskih dejstev.

Na kratko torej tale odgovor:

Proti: podpisani Fedor Gradišnik nisem pozabil na katerikoli še tako malenkostni in neznatni dogodek, ki je pomemben za zgodovino celjskega gledališča — nasprotno: moja življenjska naloga je, da brskam po zaprašenih arhivih za podatki o dogodkih, ki so vredni, da ne utonejo v „senci pozabe“ in to morda ali celo zagotovo v urah, ko junaški inspirator anonimnega članka s sadističnim nasmehom na ustih kuje svoje egoistične ambicije proti vodstvu zavoda, pri katerem je nameščen.

Drugi: uprava SLG ni pozabila na to, da poteka letos deset let od ustanovitve poklicnega gledališča v Celju in podpisani se prav dobro spominja, koliko neprespanih noči, koliko osebnih žrtv, koliko prepirčevanj o potrebi in nujnosti poklicnega gledališča v Celju je bilo treba, predno je bilo mogoče pomisliti na angažmane poklicnih igralcev. Ni važno, kateri so bili angažirani prvi, važno za zgodovino je dejstvo, da se je po stoletnih naporih pred desetimi leti končno vendarle ustanovilo poklicno gledališče v Celju.

S polic Študijske knjižnice

Arheološki radovi i rasprave. I. Zagreb 1959. S. 205/26.
Friedrich K. & G. Lehmann: Chemisches Praktikum für Mediziner und andere Studierende mit Chemie als Nebenfach. Berlin 1958. S. 203/2.
Gabrijan D.: Kako je nastajala naša sodobna hiša. Ljubljana 1958. S. 201/1.
Kant I.: Dvije rasprave. I. Prolegomena za svaku buduću metafiziku. II. Osnov metafizike čudoreda. Zagreb 1953. S. 204/1/5.
Kecmanović I.: Silvine Strahimir Kranjčević. Sarajevo 1958. S. 203/3.
Krešić A.: Relativni relativnost spoznanja. Sarajevo 1958. S. 204/3.
Marx K.: Pisma Kugelmans. Beograd 1951. S. 203/2.
Mikuž M.: Pregled zgodovine narodnoosvobodilne borbe v Sloveniji. I. Ljubljana 1960. S. 202/18.
Möls J.: Reiseliteratur im Erdkundeunterricht. Berlin 1960. S. 203/7/21.
More Th.: Utopija. Ljubljana 1958. S. 203/19.
Musk V.: Kratka zgodovina filmske umetnosti. Ljubljana 1960. S. 202/27.
Palmer H. E.: The New Method Grammar. London 1958. S. 204/32.
Peti kongres Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije. Ljubljana 1960. S. 202/25.
Rothmayer R.: Raketa Špurnik. Svemirski brod. Zagreb 1959. S. 202/26.
Velimirović M.: Rečnik osnovnih pojmov o atomski energiji. 2. izd. Beograd 1960. S. C 7.

In temu gledališču niso utrlj pota tisti trije igralci, ki jih omenja anonimni članek »Jubilej v senci pozabe«, marveč je poklicno gledališče v Celju rezultat več kot stoletne borbe in požrtvovalne, nesebične ljubezni do gledališkega udejstvovanja od Jeretina in Drobniča preko Ravniharja, Salmiča, Pfeiferja in Prekorška vse do leta 1951, ko smo v svobodni socialistični domovini končno dosegli to, za kar so se borile prejšnje generacije pod tujimi režimi.

Tretji: Ta zgodovinski dogodek bo celjsko gledališče letos skušalo v skromnem obsegu proslaviti kot svoj jubilej. Kot gledališki jubilej, kot jubilej vsega delovnega kolektiva, ne pa v čast in slavo posameznikov, ki so bili slučajno med prvimi angažiranimi člani in bi bili na njihovem mestu lahko tudi kateri drugi.

Četrty: Ze v 4. številki »Gledališkega lista« za sezono 1959/60 smo objavili članek pod naslovom »Pred zaključkom desete sezone poklicnega gledališča«, v 1. številki za sezono 1960/61 pa članek »Drugo desetletje«, s čemer je dokazano, da ta gledališki jubilej nikakor ni in ne bo utonil v »senci pozabe«. — Letos proslavljamo jubilej stoletnice hrvaškega in srbskega poklicnega gledališča. Mi se bomo tej proslavi pridružili z uprizoritvijo Nušičeve »Gospo ministric« v režiji srbskega režiserja. Za to priložnost bomo izdali slavnostno številko »Gledališkega lista«, v katerem bo objavljen tudi članek o desetletnici celjskega poklicnega gledališča — torej še en dokaz, da ta jubilej ne bo v senci pozabe.

Peti: Vse ostale navedbe v omenjenem članku so posnete po mojem zapisu »Nujni personalni in tehnični problemi našega gledališča«, objavljenem v »Gledališkem listu« 1957/58 št. 3, 4 in 6 — čeprav z raznimi netočnimi in nepravilnimi podatki. Tako n. pr. ni bil nikdo ločen za upravnika tečaja, ki ga je leta 1950 organiziralo in vodilo Ministrstvo za kulturo in prosveto LRS v Ljubljani.

Zdelo se mi je potrebno, da pojasnim stališče uprave SLG do anonimnega članka »Jubilej v senci pozabe«, ker nam je do tega, da je naša javnost obveščena o vseh zadevah glede našega gledališča pravilno in objektivno, ne pa tako kot si žele posamezniki, da bi potolažili svojo povsem neupravičeno užaljenost. —

Fedor Gradišnik

ODGOVOR

Ker se mi zdi, da je gornji odgovor v bistvu zgrešil tako namen kakor vsebino članka, ki mu odgovarja, hkrati pa proglasil anonimnega pisca za strahopetca iz preprostega razloga, ker »svojih očitaj pred javnostjo ni potrdil s svojim podpisom«, bo vsekakor prav, če tej tako imenovani avtopolemiki dodam še svoj odgovor.

Predvsem: omenjeni Gledališki listi sezone 1957/58, št. 3, 4 in 6, iz katerih izhajajo nekateri podatki, niso izključna last gledališkega arhiva, kar pomeni, da jih je mogoče dobiti še kje drugje in da zato po-

temtakem ni nujno, da bi bil »inspirator anonimnega članka« član gledališkega kolektiva.

Potem: nikjer v omenjenem članku avtor ni »očital« upravniku Fedorju Gradišniku »izkrivljenega odnosa do zgodovine celjskega gledališča«, da bi s tem torej hotel »pri prijateljih gledališča vzbuditi povsem napačne pojme o odnosu vodstva do zgodovine celjskega gledališča«. Mislim, da takih sestavin v članku ne bi odkrila še tako podrobna mikroskopska raziskava, pa niti sama Aladinova čudodelna svetilka!

Kar zadeva jubilejne članke, je res to, da jih običajno pišemo zaradi jubilarov in ne zaradi sebe. Tudi namen spornega članka je bil v tem. In da ponovim enega izmed uvodnih stavkov: *»O vseh igralcev, ki so takrat utrlj pot poklicni ustanovi, danes skromno praznujejo ta jubilej samo še trije. Je to morda pregrha zoper resnico? Če ima gledališče vso »pravico«, praznovati ta »zgodovinski dogodek kot gledališki jubilej, kot jubilej vsega delovnega kolektiva«, kako je tedaj sploh mogoče ne priznati te »pravice« tistim, ki so ta dogodek preživeli?«*

Ugotovitev namreč, da »ni važno, kateri so bili angažirani prvi« in da »je za zgodovino važno dejstvo, da se je po stoletnih naporih pred desetimi leti končno vendarle ustanovilo poklicno gledališče v Celju«, kakor tudi, da »gledališču niso utrlj pota tisti trije igralci — kar izhaja navsezadnje tudi iz zgoraj citirane »gospa«! — taka ugotovitev je sicer popolnoma točna, vendar v bistvu ni nič drugega kakor zanikanje živih in stvarnih ljudi pred zaprašenim gledališkim katalogom! Če so potemtakem gledališča za to tu, da zganjajo nekakšno svojo zgodovino, pri čemer se je človek-igralac z odra umaknil v mrtvo statistiko, tedaj je smešnost njihovega početja na dlan. Toda kakor navsezadnje vemo, zgodovina tudi ne nastaja iz zraka. In ker končno tudi zgodovine sedanjosti ni, ampak je samo sedanost, so samo dogodki in dejstva in osebnosti, ki bodo po vsej priliki prešle v zgodovino, bi bilo povsem zgrešno misliti, da je prav, če jih za zdaj pač pustimo ob strani, da jih bomo lahko potlej, ko bodo že v dovolj globoki pozabi, spet privlekli na dan.

Gre kratkoma to, da danes, posebej še pri nas, vendarle postajata človek in njegova fizična ali umska ustvarjalnost najvišja družbena vrednota in da je s tega stališča docela nevezdržno zapisovati take sholastične resnice, kakor: »...bi bili na njihovem mestu (na mestu jubilarov — op. pis.) lahko tudi kateri drugi.« Iz takšne resnice sledi namreč samo še ta resnica, da bi bil lahko na mestu Drobniča ali Salmiča, Pfeiferja ali Prekorška prav tako kdo drug, in če je tako, zakaj jih je tedaj sploh vredno omenjati?

Toliko. Jubilej v senci pozabe je izšel brez vsakršnih avtorskih znakov — toda ne zavoljo pomanjkanja kakršnega koli »poguma«, saj naposled ni bil namen nikakršno junaško dejanje, marveč iz edinega razloga, ker je podpisovanje člankov stvar osebne presoje.

DRAGO HRIBAR

kakor ostali lahko nanjo spodobno pripravili. Kandidati so po vrsti odklanjali nastop iz preprostega in docela razumljivega vzroka, ker je namen take oddaje bržkone v tem, da nastopajoči pokaže neko znanje, ne pa, da zmiguje z rame, odkimuje z glavo in igra nekakšnega napol molčечеega klovna. Nazadnje so ob štirih popoldne našli Toneta Zorka, ki je sicer nekaj časa tudi okleval, a se je nazadnje odločil, da jim bo pomagal iz zadrege. V štirih urah, kolikor jih je imel na razpolago do oddaje, naj bi se torej seznanil z vso celjsko kulturno problematiko, da bi tako lahko odgovoril na vprašanja. Kljub temu, da so mu bila kot sodobnemu Celjanu posamezna vprašanja znana in je zato nanje solidno odgovoril, pa je tako kratak čas vendarle malce prekratke, da bi lahko človek, ki ni elektronski stroj, v njem izpopolnil to, kar mu manjka, da bi tako zadostil.

Vsekakor bi v bodoče kazalo, jemati tovrstne javne televizijske oddaje resneje — z vseh strani, tako kandidatov kakor tudi tistih, ki jih prirejajo ali jih pomagajo prirejati.

Bachova umetnost je v Ozimovi izvedbi Partite v E-duru izražala lepote izredne srčne nežnosti. Ta govornica je vsebovala tedaj tisto, kar je tuje orgelskemu slogu, po katerem nekateri izvajalci usmerjajo interpretacijo Bachovih del. Bachova umetnost se nam je razodela tokrat brez one običajne, nekoliko svečane, paletične navlake, bila je čustvo sama. Če je torej umetnost muziciranja v tem, da se z vrhunskim obvladanjem tehnike instrumenta in hkrati z globokim smislom za slog in vsebino muzike iztisne iz vsake misli in fraze čim več soka, da se torej dožene notranja vsebina do čim gostejšega občutja, tedaj smo bili priče res redkemu dogodku, ko so se vse te odlike strnile v violinški igri Igora Ozima.

Violinska sonata, ki jo je Beethoven posvetil znamenitemu violinistu Rudolфу Kreutzerju, je našla v Ozimu in klavirskem spremljevalcu Lipovšku sijajna interpret. Ne samo njunemu znanju, ampak tudi izredni razpoložnosti se lahko zahvalimo za izvedbo, ki jo je kronal zlasti v prvem in zadnjem stavku srđiti temperament trintrideset let starega Beethovna, ko je bil poln upov in je v njem moč prekipela. In z

pet, kaka nežnost v kontrastni lirski temi prvega stavka! Drugi stavek, Andante z variacijami, je v igri obeh moštrov zaživel kot bi bil ukrojen iz enega kosa. Strnjenost notranjega razvoja je bila popolna. Figuralne variacije tega stavka, v katerih se tonska gmota vedno bolj drobi, so pravzaprav čudovito »zgrajene. Klavirski delež, kot iz kake težke draperije izdejan, bogat radosti, in nad njim brilantna, tehnična, drobna violinska igra, ki pa vztrajno prinaša zadnji, najbolj čustven motiv osnovne tematike v skoraj nespremenjeni obliki. Kako je violinist to potezo gradnje podčrtal! Zadnji stavek, Presto, je romantičen, kakor jezdec v diru. Razen ene,

prav lepe melodije, ta virtuozni stavek sicer ni tematsko bogat, vendar v njem leti misel genija. Ton je beethovnovski, drzen. In izvedba? Po seriji res dobrih koncertov, ki so bil zadnje čase v Celju, brez primerjave.

Priznam svojo slabost, da po tej zanosni glasbi nisem dovolj pazljivo poslušal Skerjančevih »Ditirambi« skladbe, ki jih je naše občinstvo izredno lepo sprejelo. Paganinijeve skladbe, ki jih je violinist stresel poln rokav, so s svojim tehničnim polstertvom in strastno, vendar skrajno pretehtano igro sprožile viharje navdušenja v dvorani.

Modic Vlado

Veliko zborovanje ŠMARSKIH UČITELJEV

Pretekli teden se je zbralo v Rogški Slatini 160 prosvetnih delavcev rogaške, šmarske, obsoletjske in kozjanske sindikalne podružnice, ki so tako prvič sodelovali na dnevnevnem seminarju. Prosvetnim delavcem so predavali republiški prosvetni svetovalec Marion Sikst, di-

rektor okrajnega zavoda za prosvetno-pedagoško službo prof. Miro Lužnik, prof. Lojzka Gostenčnik, sekretar obč. komiteja ZKS Šmarje pri Jelšah ing. Andrej Marinc in predsednik občinskega LO Joško Lojen. O vlogi sindikata in novih načinih nagrajevanja je govoril predsednik komisije za prosveto pri OSS Celje Ado Marčič.

Prosvetni delavci so odgovorni družbeni delavci, katerih delo se ne omejuje samo na poučevanje poštovanke in abecede, temveč morajo posegati v široko družbeno dogajanje, sediti razvoju in razumevanju vse dosedanje dogajanje. Da pa bi se temu čim bolj približali, morajo dobro spoznavati današnjo stvarnost, se oborožiti z znanjem, utrjevati delovno prakso v smislu šolske reforme; krepijo vezi med proizvodnjo in šolo. Iskati je potrebno vedno nove oblike naše družbene prakse, prepletati pouk z življenjem in usposabljati mladega človeka za življenje v naši družbi.

Prav s tem namenom sta sindikat prosvetnih delavcev in delavska univerza s pomočjo občinskega ljudskega odbora organizirala seminar, ki je zelo lepo uspel. V soboto pa so imeli tudi prijeten družabni večer, ki ga je priredil občinski ljudski odbor. Prav gotovo je tako množično zborovanje šmarskih učiteljev pomemben dogodek in dokaz prizadevanja, ki naj vodi k vedno večjim uspehom v šolstvu in razvoju občine sploh.

USTANOVLJEN ŽALSKI ŠTUDENTSKI KLUB

Pred dnevi je imel žalski študentski klub svojo ustanovno skupščino. Ob tej priliki so sprejeli pravilnik kluba, zvolili odbor in razpravljali o bodočem delu. Ugotovili so, da so možnosti delovanja v domači občini na vseh področjih zelo velike. Študenti bodo že prihodnji mesec s prostovoljnimi delom sodelovali pri gradnji žalskega atletskega stadiona, razen tega pa bodo sodelovali tudi pri občinski proslavi 20-letnice ljudske vstaje.

Prijetno presenečenje

Kljub obilici dobrih koncertov v tej sezoni in nevelikemu zanimanju občinstva za tovrstno glasbo je bila v soboto dvorana Narodnega doma skoraj polna. Po dolgem premoru je naš pihalni orkester priredil pester koncert, poln presenečenj in takoj je bilo opaziti, kaj zmore vztrajno in požrtvovalno delo amaterjev. Vsebinsko poln, tehnično zelo zahteven in izvajalsko skoraj popolnoma stabilen program je bil odlično izveden. Čeprav orkester sestavljajo različne generacije, je bil skoraj povsod enovit, razen ob nekaterih prehodih. Odlični basi — pri katerih je bilo opaziti izredno rutino in tehtnost — so vseskozi dajali močan fundament. Pri klarinetih je kdaj pa kdaj bilo čutiti negotovost, dočim so ostali, zlasti krilni rogovi, zadovoljivo izpolnjevali harmonske zamisli.

Fantaziji iz Parmove opere »Urh grof celjski«, ki je dokaj veridjevsko pisana, razen v srednjih delih, ki so topli in polni skoraj neokrnjene domače melodije, je sledil Fučikov »Baletni valček« v duhu pompozni skladb prejšnjega stoletja.

Variacije iz Halevyjeve opere »Zidinja« s trombonistom Povalejem kot solistom so zaigrali občutno in polno. Poudariti bi bilo treba, da zlasti v takšnih kompozicijskih orkester ne sme čez mejo nakazane spremembe, da si je to od pihalnega korpusa težko zahtevati, ker se v nasprotnem primeru kaj hitro prekreje solistični part. In končno sta Suppejeva uvertura iz »Bocaccie«, skladba, ki se je celo poklicni orkestri lotevajo z vso resnostjo zaradi velike tehnične zahtevnosti, ter Biničkega koncertna koračnica »Na Drinik«, zaključili spored.

Pihalni orkester »France Prešeren« celjskih železničarjev, sestavljen iz godbenikov-amaterjev, predvsem delavcev, je pokazal mnogo več kot smo pričakovali. Korpus, ki z mnogo samoodpovedi sodeluje na vseh proslavah in sploh povsod, kjer je potreben, ima odličnega dirigenta. Tovarišu Karlovčcu je z dolgoletnim naporom in sodelovanjem godebnikov uspelo vzgojiti ansambel, ki lahko reprezentira naše mesto v republiškem ali celo zveznem merilu. Vsem članom in drugim, ki pomagajo in bodo še nadalje podpirali napore tega ansambla, še mnogo uspehov! Boris

ZA PROSLAVO 20-letnice vstaje

Kulturno prosvetni svet Jugoslavije bo posameznim podjetjem, sindikalnim organizacijam, delavskim univerzam in ostalim ustanovam pomagal pripraviti čim boljše kulturno umetniške programe v okviru proslav 20-letnice naše ljudske revolucije. V ta namen je izdal že nekaj ustreznih publikacij, krajših dramskih tekstov, med njimi enodejanske Mateja Bora Težavni trenutki, Lea Matesa Na pol poti, Kulenovića A kaj zdaj? nadalje Branka Čopića Nove žene, Miroslava Krleža Golgota, Kociševca Jazbeca pred sodiščem itd.

Kulturno prosvetni svet pripravlja tudi novo serijo knjig s teksti, primernimi za radijske igre ter pionirske in mladinske prireditve. Poleg 38 zvezkov glasbene literature, komponirane na temo narodnoosvobodilne borbe, pripravlja Svet še okrog 40 diapoizitivov o likovni ustvarjalnosti.

Na Šmarskem bodo peli

V šmarski pokrajini škorenini lepo številu glasbenikov in pevcev. V letošnjem jubilejnem letu pa se je posebno razmahnilo mladinsko petje. Ze 9. aprila bo v Šmarju pri Jelšah zavzenela borbena pesem iz 1100 mladih grl devetnajstih združenih zborov šmarske občine. Po skupnem petju na trgu pred spomenikom padlih borcev bo mladinski pevski festival v dvorani, kjer bo komisija priznanih glasbenih pedagogov izbrala šest najboljših zborov, ki bodo že 16. aprila nastopili na občinskem festivalu mladih pevcev v Bistrici ob Sotli. Tu bodo program popestrili še mladi tamburaši iz Podčetrška, bistriški oktet in mešani pevski zbor. Pokrovitelji občinskega mladinskega pevškega festivala so predsednik občine ter predsedniki občinskih odborov organizacija SZDL, ZKS in LMS. Predvidoma se bo vršil tudi okrajni mladinski pevski festival v Rogaški Slatini.

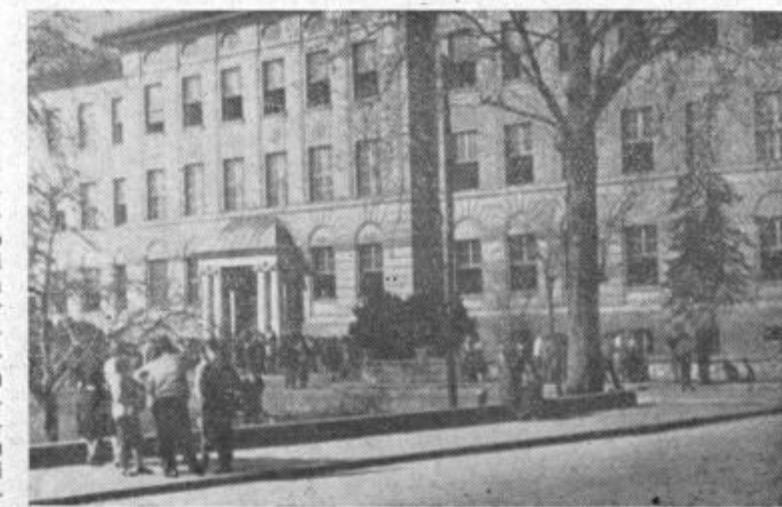
Spoznavajmo svoj kraj ali nekaj pripomb k oddaji RTV

SPOZNAVAJMO SVOJ KRAJ, KAR POMENI, SPOZNAVAJMO LITERATURO, KI NAM JE O NJEM NA RAZPOLAGO, DA NAS TAKA ODDAJA, NA KATERI BOMO JAVNO MANIFESTIRALI SVOJA SPOZNANJA, NE BO ZALOTILA NEPRIPRAVLJENE.

Približna taka misel se je lahko v soboto zvečer porodila v kakšnem mislečnem Celjanu, ki je pristostvoval javni televizijski oddaji v Narodnem domu ali doma.

Ker gre za nekakšen medmestni sistem telmovanja, v katerem seveda zasede boljše mesto tisti, ki več zna in bolje odgovori, kar je, mimogrede povedano, zelo spodbudno za kvaliteto javnih nastopov, smo kajpak pričakovali, da celjski ekipi ne bo spodrsnilo in da zato ne bomo zdrsnili na zadnje ali skoraj zadnje mesto. Toda ta nastop ji bil daljnji sorodnik nekakšne kvalitete, če naj pod kvaliteto razumemo prijateljski odnos med vprašanji in odgovori. Oddaja kratkoma ni zadovoljila,

spremljala jo je pogosta zadrega in če bi imeli opraviti z barvno televizijo, bi prav lahko na ekranu zasledili rahle znake rdečice. Ne gre sicer za to, da bi se človek na tem mestu šel ocenjevalno komisijo in znova opravljal delo, ki ga je opravila že ta. Bolj važno je neko drugo vprašanje, namreč vprašanje organizacije oddaje. Ta, kakor vse kaže, ni bila preveč resna, in v tem je navsezadnje treba iskati poglobitni razlog za nič kaj zavidljive rezultate. Na primer: v soboto popoldne so po Celju na vse kriplje iskali nekoga, ki bi zamahnil vrzel s temo o celjski kulturi. (Ni sicer znano, kdo in če je sploh kdo bil predviden za to temo že pred tem, da bi se podobno

V odmoru pred gimnazijo

HIMMLER V CELJU

V noči od 16. na 17. april 1941. leta je gestapo izvedel v Celju velikopotezno racijo in zaprl nad 300 zaveznih Slovencev. Gestapovske patrulje po 8 do 10 mož v čeladah in oborožene z brzostrelkami so imele s seboj po dva celjska kulturbundovca, ki sta jih vodila od stanovanja do stanovanja in jim označila osebe, ki naj jih aretirajo in odvedejo. Obenem so delali hišne preiskave in prebrskali vse prostore in omare, da bi našli kje kaj sumljivega, zlasti orožje!

Nato so aretirance odgnali v tretje nadstropje kasarne poleg Narodnega doma, jih postavili na hodnik ob zid z obzori proti steni, potem pa vsakega posameznega peljali v veliko, močno razsvetljeno sobo. Pri mizi sredi sobe je sedel neki višji gestapovec, ki je vsakega najprej uprašal za ime, priimek in po-

klje, nato pa kar potegnil iz kartoteke, ki jo je imel v zaboju pred seboj, njegov karton, na katerem so bili zabeleženi vsi nacionalni in protifašistični gremi Slovencev, ki je stal pred njim. Vsekakor so prinesli to kartoteko s seboj iz Gradca, kjer je bila sestavljena na podlagi podatkov, ki so jih tja pošiljali celjski kulturbundovci. — Ko me je uprašal po poklicu in sem mu povedal da sem odvetnik, je zakričal: »GEWESEN!« (Da sem bil in ne bom več!). Sledila je telesna preiskava. Obrnili so vse žepke, pobrali denar in cigarete, ki so jih zmetali na drugo mizo. — Potem je gestapovec aretirance odgnal do sobe, ki je bila zanj določena, in ga s škornjem sunil v temno sobo. Spremljala ga je še psoka: Schwein!...

Ko se je zasvitovalo, sem videl same znanke in prijatelje, pa smo se

spogledali in slišalo se je od vseh strani: »A, ti si tudi tu...« Bilo nas je okrog 50 v sobi št. 72. — Najprej smo se šaljivo, toda kmalu so postajali obrazi resni in zaskrbljeni, kaj bo iz tega. — Že dopoldne so nas pozvali na hodnik iz vseh sob, postavili v vrste, preštevali in zapisovali v seznam. Ponoči so nas iz spanja zbudili — včasih celo po dvakrat v eni noči in smo morali spet na hodnik, kjer so nas ponovno preštevali in kontrolirali, kar je trajalo po dve uri. Podnevi pa so interirance klicali na delo. Na dvorišču

rojak, Himmler se srdito obrne k svojim spremljevalcem z besedo: »Unglaublich!« (Neverjetno!) Ko pride od drugega in mu ta na vprašanje pove, da se imenuje »dr. Steinfelser«, mu Himmler smehljaje se reče: »Na, Sie sind aber gewiss ein Deutscher!« (No, vi ste pa gotovo Nemec!), na kar mu primarij strumno odgovori: »Nein, Slowene!« Nato pa se Himmler ves razdražen obrne k obema, Reichmanu in dr. Steinfelserju pa začne nad njima kritični: »Schämt euch nicht, Verräter? Wie kommt Ihr von unserem Herrenvolk zu diesem Knechtvolk übergehen?« (Ali se ne sramujeta, izdajalca? Kako sta mogla prestopiti od našega gosposkega naroda k temu narodu hlapcev? Sramota!)

CIRIL DEBELJAK

Iz himalajskega

DNEVNICA

10. 6.

Odhod ob sedmih. Pred tem se zanimiva predstava nosačev, ki so se spopadli za naše ostanke hrane, prazne konzerve, plastične vrečke in papir. Vse to predstavlja za njih neprecenljivo vrednost. Dve uri smo hodili po pragozdovih himalajskih cedre. Debla dosežejo tu več metrov premera in temu primerno starost. Po mojih laičnih cenitvah ima vsak teh orjakov 30 m³ in več, saj so ravni in brez vej do višine 20 metrov. Pot je lepa, senčna in pripelje po brebrih Rudikhotija do Tangara, lepe travne jase s pastirski kolibo in stoterimi ovčami. Prvi stik s »civilizacijo«: Dotikalju Badinatu danes svojega nahrbtnika nisem zaupal, včeraj je šel namerč z njim v kolo po bregu dobrih 50 metrov. K sreči je ostalo oboje brez poškodb. Z grupe je prilezel blaten in povabljen, v nahrbtniku pa je dobil svoje edino moj radioapar, ki ne da več glasu od sebe. Od Tangara vodi najtežja etapa na tej poti in to na greben Donta (3500 m), ki je gol, delno skalinat in silno strm. Na drugi strani so travnata pobočja do strmine 55° C, kjer so nosači pokazali kaj zmorej. Višinsko razliko 1500 m so prehodili v šestih urah. Utaborili smo se v soteski pod vasjo Himni (2000 metrov) v hladni senci cedr in rododendruma. Nosači so popadali kot mrtvi poleg tovorov, bili so izmučeni, vendar dobre volje in takoj za tem pripravljani na vsako neumnost. Jutri počivamo, zato vlada splošno veselje, je se na veliko, ob kopici ognjev se pečejo čapati. Za nas bo jutri dan obredov, saj bomo prvič po petih tednih ostrgali s sebe umazanijo in zlezli v sveže srače in perilo. Navijam radio, danes se mu je nepričakovano in brez popravila vrnil posluš, za spanje bo še dovolj časa. K sreči imamo s seboj tri aparate, dva sta že odpovedala pokorščino. Kljub vročini so vhodi v šotore zaprti, ker je tu ob vodi na milijone drobnih, toda hudič mušic, znanlik monsumske dobe. Pravkar slišim, da je v Delhiju 45° C vročine in si tega za enkrat ne morem prav predstavljati.

11. 6.

Etape do Gwaldama smo razporedili tako, da je danes ostalo samo dve uri hoje. Dopolodne toaletne zadeve, ki so se odvijale zaradi zastavelosti težje, kot je bilo pričakovati. Ang Nima je komaj sproti pripravil vročo vodo, smo sedaj vsi zagrizeni sovražniki ledeniške temperature. Nekaj vsiljivih vran je plačalo za naše razpoloženje s svojim perjem. Zdravnik ima z domačini opravka že celo dopoldne. Reže bule, previja, Stane mu iz hudobije položi v torbo med instrumente pištolo, če slučajno kaj zareže... Slo je vse po sreči. Zoran in kapetan sta odšla na lov, seveda zastoj. V mislih sta imela črnega medveda, ki smo ga srečali prejšnji dan v nevarni bližini. — Popoldne odhod do soteske za vasjo Pinnu, kjer nas je poštno namočilo. Vedrili smo v malih mlinih za potokom do prihoda nosačev s šotori. Tu smo prvič občutili okras Indije — ogriz mostov, ki so v rojih obletavali naše taborišče.

12. 6.

Odhod ob pol petih. Ponoči sem imel »rajžo« in samogovor, ki je spravljal ves tabor na noge. Je pač polna luna. Današnja etapa je bila najdaljša. Pot je lepa, zložna in lahka, cedre se umaknejo debelim borom. Pokrajina je podobna svetu okrog naše Raduhe in tudi višina odgovarja. Srečamo nekaj samotnih naselij, staj in značilne terase z žitom in krompirjem. Ob dveh smo v Kunarju, prijazni zelenici ob vasi istega imena. Nekaj krepkih neviht nas požene pod skale, ob šestih pridejo za nami nosači s šotori. Za večerjo čapati, sedaj drugega skoraj ne preostane, divjačina ni več.

13. 6.

Začenjamo zadnjo peš etapo, s tem se dvigne morala, taboreni in hoje imamo zaenkrat čez glavo. Pot nas vodi skozi vas Debal (vas za naše pojme, vendar je bil župan užaljen s to pomanjševalnico). Celo pot nas je spremljal na pol gol svetnik s piščalko in ričevimi zrnji na čelu, kar je znak visoke verske sekte. Ker mu Stane ni dal miloščine, smo bili vsi v strahu, da ga začara v žabo, kot je to v jezi napovedal. Dobil je edino težke noge, kot vsi ostali, saj smo prvič občutili po dolgem času indijsko dolinsko vročino. Še zadnji vzpon proti Gwaldamu po bližnjici, ki je trajala kot običajno dve uri dalj kot po cesti in vrgli smo s sebe gorsko opremo in postali zopet civilisti. Pod Gwaldamom smo obiskali kot dobri narodnjaki edino gostilno, odprto za javnost, kjer pa na našo jezo razen večnega čaja ne poznajo ničesar. Alkohol je prepovedana sveta zadeva, ki se ji mora odreči celo Evropejec. Popoldne izplačilo nosačem, nakup do'go pričakovane hrane, krompirja, čebule, sadja in celo svežih rib s svete reke Kail gänge. S Stanelom sva se mučila ob ognju, pa naredila namesto pečenih rib kar ribji golaž. Pri naših kuharskih sposobnostih nikdar ne več naprej za končni rezultat. Nastanjeni smo v bungalovu, ki je za razliko od ostalih zgradb postavljen v evropskem stilu. Sporodica ob odhodu ladje še ni, jutri nas čaka pakiranje opreme in pisarija. Čez dan nekaj običajnih sporov med člani odprave, največ seveda zaradi monsuma in jedilnega lista. Stanelu se tek odpira, kar je dober znak za njegovo bolezen. Mene še moja ni izpušila in zato se bojim, da bo treba ob prihodu v domovino pod nož. Jutri imam naročena sveža jajca in kure. Rezultat današnje kuharije: splošna driska.

14. 6.

Obhaja nas potovalna mrzlica! Ves dan delo z opremo, izplačilo dotjalov, pisanje poročil, pisanje dnevnika. Ostalo je precej hrane, v glavnem prepečenca, džema in sadnih sokov. V trgovini smo dobili prvič neke vrste žganje, ki ga pripravljajo iz ovsa. Ima približno dva odstotka več alkohola kot Kail ganga. Zapustil nas je gozd Agrawal, izguba ni preveč občutna. Poročila za ladjo še ni, izgleda, da obsedimo še za nekaj dni.

TAT

Naslednjo uro je stopila profesorica matematike. Sibka blesta ženska, ki se je vsa predala številkam. Na topem nosu je nosila očala.

Niti sedla ni za mizo, pač pa je takoj prišla za kredo. Stevilke so krožile po tabli.

Tišino je pretrgal boječi dekličin glas.

»Tovarišica.«

Profesorica je ni slišala. Kreda je še dalje hrpavo drsela po tabli.

»Tovarišica.« je ponovila vendar glasneje.

Tokrat jo je slišala. Vprašujoče jo je pogledala.

»Zeliš Metka?«

»Sem v plašč po robec?«

»Seveda.« ji je tovarišica dobrohotno pokimala.

Metka je prožno ustala in stopila proti obeh učiteljkam. Vse oči so se obrnile proti njej. Kreda v profesorici roki je mirovala.

Iz plaščevega žepa je potegnila zložen robec, nato pa se enkrat posegla vanj. Prepade no jo pogledala v razred.

»Dve sto dinarjev mi je zmanjkalo.«

»Poglej še enkrat.« ji je svetovala profesorica.

Metka je še enkrat pretipala vse žepke. Vsi so bili prazni.

»Aha, že vem, kdo mi jih je ukradel!«

Vse oči so se tesnobno zadržale vanjo. Na nekoga izmed njih bo padlo težko breme.

»Tepinov Igor.« je končno presekala morečo tišino Metkin glas.

V zadnji klopi je vstal Igor.

»Ni res, jaz jih nisem vzel.« se je branil. Oložno jo je gledal. Bilo mu je hudo, neskončno hudo. Pred vsemi so učenici ga je obdolžila.

»Ja, res je. Ko sva šla v šolo si me uprašal, koliko denarja imam s seboj. Nihče drug ga ni kot ti, da veš.«

»Bodila tiho!« je zapovedala tovarišica. Stopila je k Igorjevi klopi. Vse je preiskala, vendar brezuspešno. Pregledala je še Metkino torbo — nič. Na klopi je zagledala penicilino. Odprla jo je in zagledala zloženih dve sto dinarjev.

»Tukaj imaš denar, Metka.« je tiho dejala.

Igor je sedel. Molčal je, kakor da se ni nič zgodilo.

Tudi Metka je sedla. Lokala je.

»Najprej se moramo prepričati, potem šele lahko trdimo,« jih je poučila profesorica.

»Metka, opraviči se Igorju.«

Deklica je šla ubogljivo k njegovi klopi. Podala mu je roko, sprejel jo je.

»Odpusti,« je zašepetala in ga posepe pogledala s solznimi očmi.

»Odpustim,« je prikimal.

Kreda je spet nadaljevala svoj pesem, ki jo je spremljalo obzlušajoče Metkino ihtenje. Vsa njena notranjost je bila globoko pretresena od pravkar doživetega. Sklenila je, da nikdar več ne bo storila kaj takega, obenem pa je občudovala plemenitega sotovariša, ki ji je kljub temu, da mu je napravila veliko krivico, dobrosrčno odpustil.

I. I.

podstrešju in drugod so morali pospravljati in pometati ter čistiti usa stranišča v kasarni.

Bilo je v soboto — dan pred Hitlerjevim rojstnim dnevom — popoldne, ko smo bili v sobi št. 72: meščanskošolski učitelj Josip Reichman, primarij dr. Franjo Steinfelser ter odvetnik: dr. Alojz Gorican, Mirko Hočevar in jaz. Bili smo v bolniškem stanju, ostali sostanovci pa so bili odšli na delo.

Nekako okrog 16. ure se vrata sunkoma odpro in gestapovec zakriči: »Achtung!« Vsi skočimo pokonci in ustopijo v sobo: notranji minister in urhovni poveljnik gestapa HIMMLER, gauleiter štajerske pokrajine UBERREITHER in vodja Heimabunda STEINDL. Proti pri vratih je stal Reichman, oblečen še v uniformo jugoslovanskega kapetana, ker se je komaj zvečer pred aretacijo vrnil iz vojske domov.

Ko ga Himmler upraša po imenu in mu ta to pove, ga Himmler začudeno pogleda in upraša: »Sind Sie ein Deutscher?« (Ali ste Nemec?) na kar mu Reichman odgovori: »Nein, Slowene!« (Ne, Slovenec!) Nato ga Himmler upraša, odkod je doma, pa mu pove, da je koroški

Nato pristopi k nam trem odvetnikom in ko mu povemo svoja slovenska imena, nam reče: »Ihr seid echte Slowenen. Mit den Slowenen werden wir friedlich scheiden. Ihr kommt in ein slawisches Gebiet!« (No, vi ste pravi Slovenci. S Slovenci se bomo mirno razšli. Vi pridete v svojo slovansko deželo.) Nato je s svojim spremstvom zapustil našo sobo...

Mi smo se spogledali in premišljevali Himmlerjeve zadnje besede... V nas je bila grenka slutnja, da bomo morali zapustiti našo milo slovensko grudo...

Cez dva meseca smo bili vsi izseljeni...

Dr. Rudolf Dobovišek

S KROGLO V ŽELODCU

Zoran Smiljanec se je rodil leta 1945, tik pred koncem vojne. Toda njegov primer je edinstven: rodil se je s kroglo v želodcu. Nekaj dni pred porodom je bila njegova mati ranjena — krogla pa je zadel tudi takrat še nerojenega Zorana. Po rojstvu so otroka takoj operirali in danes je Zoran zdrav in vesel fant.

DVA TEDNA

po deželah severozahodne Evrope

3

Kljub izredni slikovitosti narave tožijo Svedi, da turizem pri njih ni kaj prida razvit. Največja privlačnost so namreč slikovita jezera, katerih voda pa je tudi poleti zelo hladna. Vendar pa njihovi

TURISTIČNO POSLOVNI IZNAJDLJIVOSTI

ni kaj oporekati. Ena izmed posebnosti Stockholma je n. pr. živalski vrt. Toda, poleg vstopnice moraš plačati tudi foto-licenco za celo leto, čim vratar opazi, da neseš fotografski aparat s seboj. Omeniti kaže, da to ni običajen živalski vrt, kakršne poznamo pri nas, temveč je Skansen obenem neke vrste etnografsko-folkloren park, v katerem najdeš razne značilne izkopenine, rekonstruirane hleve, koč, kapele, veterne mline in drugo. Ko ne bi bile za nekatere živali potrebne kletke, bi človek sploh pozabil, da hodi po živalskem vrtu, ki ga je uredil človeški um in naredila človeška roka. Zato nam za vstopnino, povečano za že omenjeno foto-licenco, res ni bilo žal, pa čeprav smo to hodili v poznih popoldanskih urah in nam večina posnetkov sploh ni uspela.

Približno enako je s turističnimi spominki, katerih je bajna izbira: od pravih umetnin do najobičajnejšega kiča. Povedali so nam, da rabijo kič, ki bi bil po mojem mnenju primeren kvečjemu za igračo in to za slabo otroško igračo, za Američane. Vsi drugi narodi pa kupujejo spominke večje umetniške vrednosti.

Turizem je gospodarsko zanimiv le v toliki meri, kolikor prinaša dohodke. Zato je

GOSTINSTVO POMEMBEN CLEN V GOSPODARSTVU

dezele, kjer je osnovno vodilo absolutna donosnost vsakega obrata. Spoznali smo se s samopostrežnimi restavracijami, ki so zares praktična zamisel in ki so se nam tudi zelo priljubile. Toda s turističnega vidika je tak obrat ogleda vreden, ni pa primeren, da gostu potegne čim več denarja iz žepa. Temu namenu služijo druge vrste lokali, ki v tem ali drugem pogledu predstavljajo neko posebnost, poleg tega pa so še res ekstravagantno locirani. Vzemimo n. pr. Pagodo, restavracijo v 16. nadstropju nebotičnika, ki je bil zgrajen 1935. leta. Poleg posebne

lokacije, luksuzne postrežbe, nekoliko starinske opreme in visokih cen, je posebnost tega lokala, da se v njem ne toči alkoholnih pijač z izjemo 4%-nega piva. Ali pa Gondola, restavracija v zraku, kot da sedi v helikopterju. Z nje lahko opazuješ ožje središče mesta, uživaš dobrine in delikatese za drag denar...

Sedaj pa še nekaj besed v tolažbo slovenskim ljudem. Povsem po nedolžnem nas dožijo, da smo med največjimi »prijatelji« alkoholnih pijač. Na Švedskem sedaj ni več prohibicije, toda celo takrat, ko je še bila, je dobil vsak odrasel državljani nakaznico za 2 litra (!) žganja mesečno. Pošteno povem, da Švedom pri pijači nismo bili dorasli! So pa pri izbiri alkoholnih pijač, ki jih pretežno večino uvažajo, zelo izbireni. Grosistični promet in celotni uvoz je pod državnim monopolom. Srečali smo se le z izbranimi pijačami svetovnih znamk. Zato je za nas toliko bolj laskavo, da smo tu našli tudi našo domačo kapljico: Zeleni silvanec, izvoznik Slovenijavino. Edina vrsta vina, ki jo uvažajo iz Jugoslavije.

Sicer pa Jugoslavijo prilično dobro poznajo. Poznaajo našo zunanjo politiko, poznajo naše naravne lepote, a tudi naše izdečke. Naša pohištvena industrija zelo občutno konkurrira domači, švedski proizvodnji. Povedali so nam, da je kvaliteta odlična, forme povsem sodobne in izredno funkcionalne, a cena neverjetno nizka. Z rahlim privzkom ne zadovoljstva so nam povedali, da iz Jugoslavije uvažene »švedske« ku-

hinje krepko konkurirajo resnično švedskim.

Spoznali smo se z vrsto znanstvenih in strokovnih ustanov, s strokovnimi šolami in obrati vseh vrst. Stvari imajo zelo smotorno urednje, tako da se človek res lahko marsičesa nauči.

Zanimivost svoje vrste pa je, da je na Švedskem družbeno zlo št. 1 mladinski kriminal. Sorazmerno visok življenjski standard ga je privedel s seboj. Svedi so nam sami pripovedovali o tem. Mladina imovitih družin lahko živi v brezdelju, ki jim postaja dolgočasno. Da se vsaj nekako zaposlijo in dajo duška nakopičeni energiji, zahajajo na najrazličnejša stranpota. Tudi pri nas smo že čuli in brali o tako imenovanih »polmočnikih«. Spoznali smo jih po avtomobilih, večina velikih ameriških vozovih, ki so nepopisno načičkani in nališpani. Večina so tudi bolj ali manj karambolirani, kajti več karambolov — večja je veljavna med vrstniki te družine. Med našim bivanjem v Stockholmu so n. pr. tri deklice v starosti 11 do 13 let izvršile roparski napad na neko ženo. Policija jih je kaj hitro zasledila in ugotovila, da so vse tri iz premožnih družin... Človeku se vsiljuje vprašanje, kako je mogoče, da v državi, ki je bila sposobna toliko drugih stvari vzorno organizirati, ne najdejo edine poti, ki bi privedla k izboljšanju, t. j. zaposlitve vseh mladih ljudi, tudi imovitih!

(Se nadaljuje)

V zadnjem nadstropju nebotičnika, na katerem so štiri švedske zastave, je luksuzna restavracija Pagoda. Na sliki tudi Kungsgatan — ena izmed ulic starega stockholmskega trgovskega središča.

za male bralce

Dragi mali bralci

Lepi so prispevki o vaših doma-
čih krajih. Prijetno jih je bilo pre-
birati. In zato vas kljub temu, da
bomo danes razpisali nov nagrad-
ni spis, vabimo, da nam o svojem
kraju še pišete.

To pot smo prvo nagrado pris-
dili Jožetu Kramerju iz Medloga
51 za prispevek »Pesem svobode«,
drugo Tatjani Praznik iz Prebolda
59 za prispevek »Žrtve fašizma-
ma« in tretjo Milanu Jeršiču iz
Teharja 25 za prispevek »Tehar-
sko plemstvo«.

Kaj pa prihodnjič? No, bliža se
delavski praznik Prvi maj. Kaj,
ko bi nam nekaj napisali o tem
prazniku. Morda o tem, kako ga
boste praznovali, ali o tem, kako
ste ga preživeli prejšnja leta. Mor-
da napišete še kaj več o delavstvu
itd. Za najboljši prispevek smo
pripravili kot deslet tri nagrade —
prvo tisoč in dve po petsto dinar-
jev. Želimo vam veliko uspehov
in lahko pero!

Pesem svobode

Kakor da bi jasno nebo pokrili
temni oblaki, kakor da bi se dež
vil na posušeno seno in ga uničil,
tako so leta 1941. prihrumeli Nemci
in zasedli Savinjsko dolino.

Veselo petje na vasi je utihnilo in
namesto njega je bilo slišati le br-
nenje letal in pokanje pušk.

V bližini Subotice leži jezero
Palič, za katerega smatrajo geo-
logi, da je verjetno ostanek nek-
danjega Panonskega morja. Je-
zerska voda vsebuje zdravilne
snovi, a žal tudi mnogo blata.

Sredi naše vasi se stoji na majh-
nem griču hiša — moj dom. V njej
je v tistem času trepetala družina.
Mati s sinovi in hčerami je s stra-
hom hodila okrog poslopja. Kadar
je prihajal oče domov, ni bil nikoli
več tako vesel kot prej, ko je svo-
bodno stopal po zemlji, ki jo je lju-
bil.

Ko je prišla noč, so se okna hiše
zakrila s platnom, da bi žarek luči
ne zasvetil v noč in opozoril nase
sovražnika. Za zatemnelimi okni, pri
slabi luči pa je mati sinovom in
hčeram govorila skoraj neslišno:
»Dragi moji, ko se bo pokazalo son-
ce, sonce svobode in bo obsijalo na-
ša polja, nas rešilo tučevega jar-
ma, takrat bo spet zadonela po vasi
pesem, pesem svobode.«

In res je bilo tako.

Jože Kramer,
Medlog 51,
Celje

Teharsko plemstvo

Ce greš iz Celja na sprehod,
v Teharje pripelje pot.
Teharje je lepo seč,
nekdanj plemstvo je ime.

Tako poje del pesmi, ki se je ohr-
nila po ustnem izročilu o slavni pre-
teklosti Teharj in njenih prebival-
cev v dobi, ko so bili njihovi gospo-
darji močnejši celjski grofje.

Za Teharčane je posebna važ-
nost obdobje, ko so jih poplemeni-
tili. Tesno s tem je povezano ime celj-
skega grofa Urha, ki se je rad za-
baval z mladimi dekleti. Tako mu je
bila všeč tudi Pengarjeva Marjetica,
zaročenka Milnarjevega Janeza.
Poslal je vohune v Teharje in kma-
lu zatem prišel v vas še sam, pre-
oblečen v menihi. Toda fantje so ga
uželi, in ker se je Urh bal za svojo
čast, je vsem Teharčanom obljubil
plemstvo.

Tako so baje Teharčani dobili
plemstvo, svoje sodstvo, grb in za-
stavo.

Milan Jeršič,
Teharje 25

Ljudje MED SEBOJ

Ob prodajni mizi je stal deček
približno osem let mu je bilo. Mirno
je čakal, da bo prišel na vrsto. V
mislih je premleval vsa naročila, ki
mu jih je pred odhodom v službo
zaupala mamica. Ne sme je razo-
čarati, kljub temu, da nima mnogo
časa. Učno snov za današnji pouk
mora še namreč enkrat ponoviti.

Marljivo otrok je čakal in čakal
toda prodajalke, kot da ga sploh ne
bi opazile, so strgle le odraslim
strankam. In ko se je neka proda-
jalica vendarle spomnila nanj, sta
njen namen hoteli preprečiti dve že-
ni, ki sta ravnokar stopili v trgo-
vino. Dejali sta, naj postreže prej
njima, ker se jima silno mudi, otrok
ima tako čas čakati, saj nima tistih
skrbí in dolžnosti kot oni. Govorili
sta mnogo, vendar je prodajalka to
pot ustregla dečkovim željam.

Vso pot do doma je deček premiš-
ljeval, kako krivični so nekateri odr-
asli ljudje.

Zeni pa, ki se jima je prej tako
silno mudi, sta malo kasneje ob
vrtni ograji pripovedovali sosedi
»kakšna je danes mladina...«

Trpeli so in dolgo je to trajalo.

Toda vedno le ni ostalo pri stá-
rem. Leta 1936. so se uprli in pri-
pravili stavko. Dosegli so, da se je
stanje izboljšalo. Med tem so hudo
trpeli tudi kmetje, ki so preživljali
hudo gospodarsko krizo. To je bil
čas, ko so mnogi odhajali v tujino.

Potem je prišla vojna, toda mladi
komunisti iz Prebolda niso bili ne-
pripravljeni. Združili so se v Sa-
vinjski četi in se borili, čeprav so
vedeli, da žrtvujejo življenja. Prvi
je padel Jože Turk. Ker je bil ra-
njen in bi ga bili Nemci uželi, si je
sam vzel življenje. Ob napadu na
rudnik Zabukovca je padel Mrak.
kasneje so v borbi na Dobrovjah
uželi Avgusta Lukanca in ga ubili.
Domači izdajalci so izdali tudi To-
neta Pečnika, ki so ga kasneje na
Polzeli ustrelili.

Matke so bile nekakšno osvobo-
jeno ozemlje in Nemci so se ga ba-
li. Toda ko so prišli, je bilo gorje.
Naenkrat je padlo sedem žrtev, med
njimi Anica Zličerjeva, Trezi Šteni-
čeva in drugi.

Padli so Slandrovi — Vera, Slav-
ko, Vilč in Franc, pa še drugi ljud-
je v Starem piskru, Mariboru in
drugod. S krvjo je bila poplačana
svoboda.

V spomin na padle so po vojni
postavili lep spomenik s 175 imeni
ljudi, ki so dali življenja v tej borbi.

Tatjana Praznik,
Prebold 59

Odpri so novo šivalnico

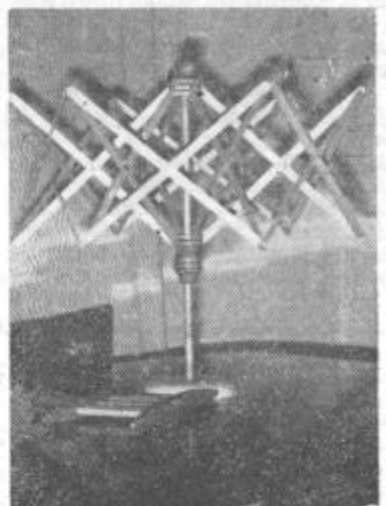
za rehabilitacijo invalidov

V ponedeljek je Zavod za rehabi-
litacijo invalidov v Celju odprl šiva-
lnico, krpalnico in popravilnico
moških in ženskih oblek in perila.
Ker je to delavnico priključil že vr-
sti drugih in ker je v kratkem času
dosegel že velike uspehe, smo se na-
počili k njim in se z uslužbenci za-
voda prav na kratko pomenili o nji-
hovem delu.

Vemo, da je osnovni namen zavo-
da za rehabilitacijo invalidov, da
usposablja invalide za taka delovna
mesta, kjer lahko delajo kot zdravi
ljudje. Le malokdo pa ve, koliko truda
in dela je potrebno, da ugotovijo
katero delovno mesto bo za koga
primerno. Pri ugotavljanju psiho-
loških sposobnosti sodelujejo social-
ni delavci, psiholog, tehnolog in
zdravnik, ki vsak po svoji plati ugo-
tavljajo sposobnosti invalida. Sele
potem se strokovnjaki sestanejo in
pregledajo analize delovnih mest.
Pred leti še tega ni bilo. Invalide so
zaposlovali na »neproduktivnih de-
lovnih mestih. Bili so vratarji, tele-
fonisti, kurirji in nič več. Nič čud-
nega ni bilo zato, če so se ti ljudje
na takih mestih slabo počutili.

Zdaj je tega le še zelo malo. Ve-
liko je namreč delovnih mest, kjer
lahko invalidi uspešno delajo. Ne-
katera delovna mesta so taka že po
naravi, druga prilagodijo invalidu
ali pa mu napravijo kak pripomoček.

da laže dela. Lažje invalide uspo-
sabljujejo kar v gospodarskih orga-
nizacijah, težje pa v zavodu za re-
habilitacijo.

Eden izmed izdelkov, na katerih
se invalidi usposabljujejo.

Največji problem zavoda so bi-
doslej prostori. Vse kaže, da jih bo-
do jeseni vendarle že dobili. V njih
bodo lahko združili vse tiste delav-
ce — lesno galanterijo, ortopedsko
delavnico, čevljarstvo itd. — ki so da-
nes raztresene po vsem našem me-
stu. Trudijo se namreč, da bi uva-
jali take dejavnosti, ki imajo eno-
stavne delovne operacije in pred-
vsem možnost dela na domu. V de-
lavnica dosega lepe uspehe. Ne-
dvomno je eden največjih zlato od-
likovanje za najlepše pletenje, ki so
ga prejeli v Beogradu na vselejmu.
V kooperaciji z »Alposom« iz Sen-
jurja pletejo namreč aluminijaste
stole.

Nova krpalnica, šivalnica in po-
pravilnica moških in ženskih oblek
in perila, kjer bodo zaposlili same
invalide, bo čez čas nedvomno k tem
velikim uspehom mnogo prispevala.

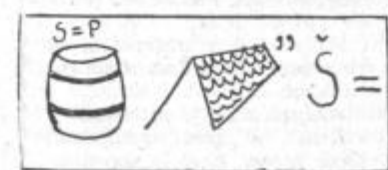
MANEKEN

Izšla je marčna številka revije Mane-
ken. Modeli, ki jih prinaša, so vsi že
demala napovedovalci tople pomladi. To-
krat najdemo v Manekenu precej mo-
delov pomladanskih kostumov in ugo-
vimo lahko, da imamo pri izbiri kroj-
nega kostuma skoraj proste roke, saj
smo vezani le na osnovno pravilo »sika«.
Maneken nam je tokrat postregel tudi z
vrsto modelov preproste francoske mo-
de in nekateri med njimi so tako lepi,
da vam izbiro med njimi priporočam.
Opozorim naj vse, da prinaša tretja šte-
vilka Manekena med drugim tudi po-
robno poročilo o sedanjih modi in da vas
seznanja tudi z malenkostmi, ki so se v
tej sezoni uveljavile in jih kaže upošte-
vati.

Stefan Gole pri delu v delavnici
lesne galanterije.

REBUS

Posedli so v travo in razvili »popočinco«. Daleč od neurja, ki divja
v Kongu, Angoli, pa še kje, vedo tle malčki le zase in se imajo
radi. Barva kože zanje ni važna, nasprotno, tle bi svojih prijate-
ljev s katerimi sedajle malicajo: verjetno ne menjali za najčistejšo
belo kožo.

Prinesite žličko

Jugoslavija je verjetno edina
država v Evropi, ki je začela mno-
žično cepljenje z živo Sabinovo
vakcino. S tem naj bi bila enkrat
vsaj deloma izključena nevarnost
otroške paralize z vsemi njenimi
posledicami. Za, se zaradi borih ne-
kaj dinarjev nekateri starši vabilu
k cepljenju niso odzvali in vprašu-
jem se, če so tisti denar na ožili v
kakšno vredno stvar, kakor je
zdravje njihovega otroka.

Prvo cepljenje s Sabinovo vaka-
cino proti otroški paralizi je kon-
čano in prav te dni začnejo na ob-
močju celjske občine že drugo
cepljenje. Odziv je bil zelo velik, saj
je bilo cepljenih več kakor tri tisoč
predšolskih otrok in precej več ka-
kor 4 tisoč šolarjev. Za šolarje, ki
doslej niso mogli plačati cepljenja,
bo nosila stroške celjska občina.

Ziv-žav v celjski otroški posveto-

valnici in psihoza »pik-pika« povzro-
čata prenekatero bridko solzice, če-
prav ni nobenega razloga zanje. No,
iz ordinacije prihajajo malčki že s
suhih očkami in umazano žličko
in marsikateri zgovorne bi rad še in
bo drugič prinesel tudi večjo žličko.

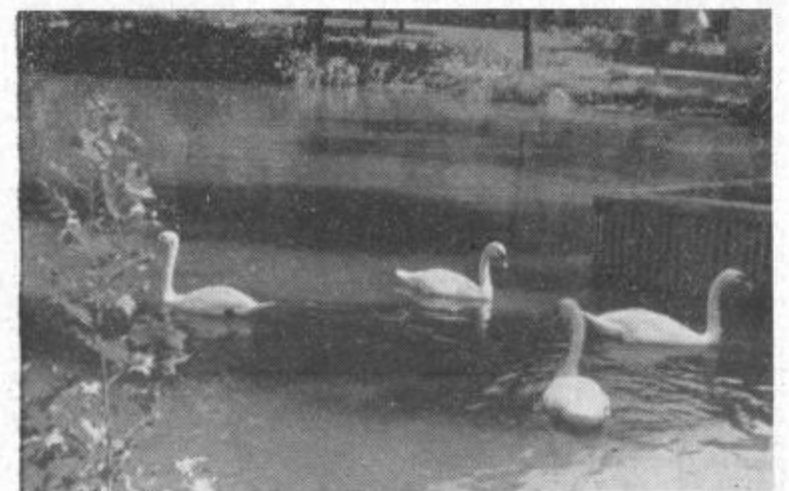
NE POZABITE...

Če se nam znojijo roke, jih natremo
vsak dan s kuhinjsko soljo. Znojenje
sčasoma preneha.

Rdeče veke vsak dan umivamo s ka-
milinim čajem (toplim). Nevšečnost kma-
lu izgine.

Po vsakem delu še vlažne roke natre-
mo z vazelino ali citronglicerinom (ku-
pimo v lekarni). Čez čas jih ožremo z
brisačo. Roke ostanejo navlažne umaza-
nemu delu bele in mehke. Po možnosti
roke vselej po tem oplaknemo še v topli
milnici.

BELI LABODI

Le zakaj so tako beli beli labodi
in zakaj ranvo beli labodi pomenijo
nekaj lepega? Ali samo zato, ker je
njihovo perje res vedno belo ali je
v tem morda kaj več? Res pa je ne-
kaj. Kadar jih takole gledamo in
občudujemo njihovo lahno vožnjo,

vidimo, kako neskončno lepi so. Ka-
dar pa stopijo na nesigurne nožice
in se jim v koraku zamaje dolgi
vrat, ugotovimo, da je le voda nji-
hov dom. Kaj pa, če smo tudi mi lepi
samo tam, kjer smo doma?

ŽENA • DOM • DRUŽINA

Delitev gospodinjskega dela

Vse sodobno gospodinjstvo sloni
na delitvi gospodinjskega dela. Kaj-
ti le tako, da opravlja vsak član v
družini svoje delo redno in dobro,
lahko pričakujemo, da ga bo tudi
zaposlena žena in mati opravljala.
pa našla kljub temu še čas za raz-
vedrilo. Toda o delitvi gospodinjs-
kega dela skoraj ne moremo govo-
riti. Staro, ukoreninjeno prepriča-
nje, da je dom pač skrb žene in gos-
podinjce, ima svoje korenine vse
prej obkro, da bi jih izpušil z ne-
kaj članki v časopisih ali predavan-
ji.

Zena se je zaposlila. Ni nužno, da
samo zaradi boljše gmoletnega sta-
nja, ki se je njeni družini s tem
obetalo, marveč tudi za to, da bo
nekaj prispevala skupnosti in da bo
delala z ljudmi in ne vedno v svo-
jem domu. Vendar pa je sedaj žena
po njih sedem ali osem ur manj do-
ma, poleg tega pa začne svoje delo
doma že utrujena in če je še vedno
sama za vse delo v gospodinjstvu,
tudi upravičeno zlovojnja. Vsak dan

mora za nekatere stvari prositi mo-
ža, ki jih sicer napravi, vendar šele
takrat, ko ga opomni. Zanj je tako
bolj »časno«, za ženo pa to nika-
kor ni prijetno in slej ko prej, si
misli, da je bolje, če vse opravi sa-
ma in z opozarjanjem preneha.

Delitev dela v gospodinjstvu la-
hko opravimo le tako, da se pome-
mo z vsemi člani družine in si raz-
delimo dnevne opravke. Ni ženskih
in moških del. Vse delo je za nas
in za naš dom. Tudi ni treba delo
deliti. Nekomu je pomivanje posode
bolj pri srcu kakor pa pospravljanje
sob. Ni treba, da moški izprazni peč,
če je zaradi tega bil že vedno jepen
in je ves pepe! raztrosil, ampak la-
hko to naložimo komu drugemu. De-
litev gospodinjskega dela nam bo
uspela le tedaj, če bomo opravke
razdelili po »interesih«. Seveda se
mora v tem žena zadnja ogasiti in
prevzeti pač ostalo breme, vendar
je vsako delo v gospodinjstvu ženi
toliko znano, da zanjo ni tako težko.

Delo bo steklo. Seveda gospodinja
kot »strokovnjak« ne sme vsega
grajati, ampak le poučiti, kajti do-
bra volja, ki ste jo vzbudili, ne sme
usahniti. Vendar pa mora biti sedaj
red v hiši in za neopravljeno delo
ne sme biti opravičil. Vsak, ki na-
slednjega dne svojega dečja ne bo
mogel opraviti, ve to brez dvoma že
prejšnji večer in lahko to pove tudi
če doma ter najde »namestnika« ali
pa morda opravi nekaj že zvečer.
Delitev dela bi šla kaj kma!u po
zlu, če bo opravljeno trikrat, čet-
rtič pa že: »Mama prosim, ali hočeš
očistiti čevlje namesto mene, ker me
čaka prijatelj. Mama, samo danes
naj grem v kino, pa bom jutri po-

metla sobo« in končno še: »Dragi-
ca, takoj se vrnem. Bom že zvečer
vse napravil.« Zena ostane sama in
svojega dela ne more nikomur na-
ložiti, opravi pa še delo svojih otrok
in moža, da ne bi bilo zaostanka,
kajti čevlje je treba čistiti vsak dan

Ali ljubite cvetje?

Vsaka dobra gospodinja skrbi, da je
njeno stanovanje vedno privlačno in pri-
kupno. In kaj napravi stanovanje bolj
prijetno kakor cvetje?

Ko sestavljamo cvetje v žopke, mora-
mo paziti na skladnost barv in pa tudi

na posodo, v katero ga bomo dali. V
predsobo, dnevni prostor in kuhinjo so-
di dišeče cvetje, v spalnico, ali pa v
bednisko sobo pa cvetje brez vonja in
prašnikov. Cvetni prah, ki lega v nos-
nico, usmaga, na trepalnice in oči, škod-
uje zdravju.

Vrtno cvetje bomo vedno ločile od
travnikega ali gozdnega. Največjo do-
mačnost v stanovanju nam naredi žopke,
sestavljene iz travniških, gozdnih in pla-
ninskih rož.

Poletno cvetje nam nudi največ mož-
nosti kombiniranja. Seveda, pri tem mo-
ramo paziti, da ga ne stlačimo preveč
v eno vazo, kar ni prav nič lepo in tudi
ne priporočljivo. Tako stlačeno cvetje
kmalu oveni. Večino poletnih cvetov la-
hko kombiniramo v pisane žopke. Le na-
gelne, gladiole, španski bezeg in še ne-
katere druge cvetice polagamo same v
vazo.

Vodo v vazah menjamo pogosto, ker se
hitro kvari in kvari tudi zrak v stano-
vanju. To lahko omilimo, če damo v va-
zo nekaj zrn kuhinjske soli. Vaze me-
ramo umiti dobro, če pa so le preveč
zamazane, natrgamo vanje časopisnega
papirja, ga zalijemo z vodo in pustimo
stati čez noč. Naslednji dan bomo vazo z
lahkoto pomile.

Ovenelo cvetje zamenjamo takej s
svežim, vodo pa bomo porabile za zal-
ivanje ločnic; ovenelo cvetje vrzemo na
kompost, ker nam bo dobro služilo kot
gnojilo za vrt in ločnice.

Ne pozabimo, cvetje je najlepši okras
stanovanja, paziti je le treba, da se uje-
majo barve in oblika.

Čuden pralni prašek

V prejšnji številki smo pisali o
pralnem prašku Rdeči in Plavi
Radion. V trgovini Jadran so nam
prijavili, da v tem primeru ne gre
za pomoč, niti za križanje med
pralnimi praški, temveč da tovar-
na Saponia iz Osijeka zatrjuje, da
je uporabila le zavitek Dobija, ki
ga ne proizvaja več, čeznjo pa na-
lepila ovitke Plavega in Rdečega
Radiona. V zavitkih je Plavi in
Rdeči Radion in ne Dobi.

Velenje vabi na tekmovanje

V nedeljo je bilo v mestnem parku v Velenju veliko zborovanje, ki ga je sklicala krajevna organizacija SZDL za uvod v letošnje prostovoljne delovne akcije.

je v soštanjski občini. Zborovanja se je udeležilo nad 2000 ljudi, govorila pa sta predsednik krajevne organizacije SZDL Jože Volk in predsednik občinskega ljudskega

odbora Soštanj Peter Sprajc, ki je istočasno tudi predsednik občinskega štaba za prostovoljno delo. Delavsko prosvetno društvo Svoboda Velenje je ob tej priložnosti izvedlo kratek kulturni program, v katerem je sodelovala tudi njihova godba na pihala.

Prostovoljno delo se je začelo v ponedeljek, 3. aprila pri nadaljnjem urejanju parka v Velenju. Računa se, da bo za njegovo dokončno ureditev potrebno 40.000 ur prostovoljnega dela. Ta dela naj bi bila dokončana do maja meseca.

Ko bo opravljeno to delo, bodo Velenjani in Soštanjčani začeli graditi cesto in regulirati reko Pake med Soštanjem in Velenjem. Občinski štab za prostovoljno delo računa, da bo v poldrugi letu dokončana 14 m široka asfaltirana cesta med obema mestoma v Saleški dolini, ki bo tekla ob levem bregu reke Pake. V tem času bo regulirana tudi Paka v njenem celotnem toku skozi Saleško dolino od Saleka do soteske Penk, zapadno od Soštanja. To delo bodo opravljali prebivalci Velenja, Soštanja in Pesja, kjer imajo že svoje krajevne štabe. Letošnje leto predvidevajo, da bodo zgradili nad 2 km ceste in regulirali ravno toliko Pake in to po 1 km od vsake strani. Za ta dela bo potrebno nad 230.000 prostovoljnih delovnih ur.

Poziv Izvršnega odbora SZDL Jugoslavije o prostovoljnih delovnih akcijah članov SZDL prebivalcev soštanjske občine torej ni našel nepripravljenosti. Se več, na nedeljskem zborovanju so pozvali vsa mesta v Sloveniji na tekmovanje v prostovoljnem delu in pričakujejo, da se bodo temu povabilu odzvala.

Sime

OBRAČUN DELA

Pred dnevi je bil v hmeljarskem domu v Zalcu občni zbor občinskega odbora Zveze vojaških invalidov.

Lansko leto, ki je potekalo v jubilejni 15. obletnici invalidske organizacije, je rodilo precej uspehov. V okviru občinske organizacije deluje 9 osnovnih organizacij, v katere je včlanjeno 630 članov, od tega 123 invalidov NOB, 69 osebnih invalidov iz prve svetovne vojne, 11 mir-

nodobnih invalidov, 185 staršev padlih borcev in 33 otrok padlih borcev.

Ena poglavitnih nalog in skrb invalidske organizacije je delo z otroci padlih borcev in otroci še živih invalidov. Prav tako pa organizacija posveča vso skrb tudi defektni mladini, saj bo ObLO Zalec že v letošnjem letu ustanovil na Vranskem šolo za defektne otroke.

Najbolj pereč problem te organizacije pa so stanovanjska vprašanja invalidov ter ostalih članov invalidske organizacije.

MIHA PROSEN

IZVOLJEN ZA PREDSEDNIKA OBČINSKEGA ODBORA SZDL V LAŠKEM

Spriču vse večjih nalog, ki se postavljajo pred občinski komite ZKS in občinski odbor SZDL so v Laškem na zadnji seji občinskega odbora SZDL sklenili, da se dosedanjega sekretarja občinskega komiteja ZKS Ljuba Zelčiča razbremenijo funkcije predsednika občinskega odbora SZDL. Na to mesto so soglasno izvolili dosedanjega sekretarja občinskega odbora SZDL tov. Miha Prosenja, za novega sekretarja pa so izvolili člana predsedstva tov. Marjana Zora.

S SEJE OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA V SOŠTANJU

Vrsta pomembnih sklepov

Pred dnevi je bila v Soštanju seja obeh zborov občinskega ljudskega odbora, na kateri so obravnavali nekatera aktualna vprašanja.

Oba zbora sta obravnavala predlog sveta za finance o uvedbi dopolnilnega proračunskega prispevka, ki bo znašal okrog 20 milijonov dinarjev. Po razpravi, ki je naglasila, da bi bilo treba o tem obvestiti tudi državljane, da bi ti vedeli, v kakšne namene bodo ta sredstva uporabili, sta oba zbora predlog sprejela, v veljavo pa je stopil s 1. aprilom.

Na seji so obravnavali tudi odlok o občinskih dokladah in sprejeli sklep, da stopnjo občinskih dokladov, ki jih plačujejo kmetijski proizvajalci, nekoliko znižajo, in sicer v višjih predelih od 13 na 6 odstotkov. Ta ukrep je bil nujen sprito tega, da se je prispevek za zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev povečal od 2 na 4 odstotke njihovega katastrskega dohodka in ker so bile stopnje občinskih dokladov v lanskem letu sorazmerno visoke. Stopnja občinskih dokladov, ki jih plačujejo samostojni kmeti, ki ostala nespremenjena, medtem ko bodo od dohodkov od stavb plačevali občinsko doklado v višini od 3 do 10 odstotkov (hišnine).

Po obravnavi in potrditvi zaključnega računa občinskega proračuna iz katerega so lani največ sredstev porabili za šolstvo, so odborniki razpravljali o dveh odlokih, ki naj bi zagotovila boljše komunalno ureditev in zunanji izgled strnjene naselje. Odloka bosta veljala za Soštanj, Velenje, Smarno ob Paki, Gorenje, Paško vas, Topolščico, Družmice, Pesje in Salek. Odloka zajemata predvsem pravila, po katerih se morajo prebivalci ravnati, da bi dosegli čim lepši videz naselja.

Na dnevnem redu seje so nadalje potrdili sklepe organov upravljanja gradbenih podjetij EFE Soštanj in VEKO Velenje o združitvi. S tem v zvezi se bo tudi obrat za izdelovanje zidakov priključil rudniku tig-

nita, ki ga bo izpopolnil s tehnično opremo. Sprejeli so tudi odlok o delitvi sredstev družbenega sklada za šolstvo. Ta sredstva bodo od aprila dalje povsem samostojno razdeljevali organi družbenega upravljanja v šolstvu, s čimer prehaja novi zvezni zakon o finansiranju šolstva na področju soštanjske občine v stvarnost.

Da bi rešili vprašanje plač uslužbencev velenjske delavske univerze kakor tudi nagrajevanje uslužbencev upravnih organov, so na seji potrdili tudi novi pravilnik o plačah uslužbencev kakor o nagrajevanju.

F. L.

ZA NOVO HALO „KOSTROJA“

Za novo halo konjiškega podjetja za izdelavo usnjarskih strojev »KOSTROJA« je nekaj časa urejajo zemljišče, ki je za tovarno usnja »KONUS«. Ker je zemlja močvirnata in deloma visla, bodo z bučdozerji zemljišče zravnavali. Ker bo v neposredni bližini imelo svoje obrate tudi več obrtnih in komunalnih podjetij v Konjicah, bo ta predel mesta postal pravzaprav industrijsko-obrtniški center.

L. V.

Zakaj podražitev kruha

Pri podražitvi kruha je treba upoštevati predvsem dva momenta:

1. podražitev moke zaradi povečanja ceni pšenice ker sedanja cena še ni dovolj stimulativna in ne zagotavlja povsem rentabilne proizvodnje;

2. povečane datujev pekarn zaradi ukinitve nekaterih pavšalnih obveznosti in prehod na plačevanje rednih prispevkov. To velja predvsem za plačevanje datujev za socialno zavarovanje. Doslej so namreč ta podjetja plačevala prispevek za socialno zavarovanje po pavšalnih osnovah in so bili delavci in uslužbenci za čas bolniškega dopusta znatno na slabšem, saj so prejeli nižja nadomestila.

Zaradi tega ter delne podražitve moke in prevoznih datujev pekar-skih podjetij, se je pokazala potreba zvišati ceno belemu kruhu za 2 din in črnemu kruhu za 6 din. Večje povečanje cene pri črnemu kruhu je bilo potrebno, ker se je doslej nesorazmerni del stroškov prenašal na beli kruh, kar pa sedaj ni več umestno. Cena kruha se formira tako, da pekarne prištevajo k ceni moke, ki je potrebna za kilogram kruha, najvišje stroške, ki jih določa okrajni ljudski odbor. Sedaj znašajo ti stroški 16 dinarjev za kilogram kruha.

B. K.

Šole moramo preurejati

Naglo prodira v šole novo, toda ni dovolj, da je v šoli nova vsebina, preurediti bi morali tudi okolišje. Težko je uveljavljati nove oblike dela, tehnično dejavnost, če so učilnice opremljene še po sistemu iz časov Marije Terezije. Takih šol pa imamo precej še povsod, ne samo na Smarskem.

Vidite, na oko je osnovna šola v Sentvidu pri Grobelnem še prijetna, toda notranja ureditev je daleč za časom. Tla so izžezana in jamasta kot obsoteljske ceste, odrgnjene zelenkaste klopi še po tistem sistemu, ko so jih delali francojeziški mizarji: dolge, enovite in sklenje-

ne, da je učencu tako, kot bi ga dali v primež. O šolsko higijenski primer-nosti v takih šolah sploh ne moremo govoriti. Da, tu bo potrebno nekaj ukreniti! Ne samo v Sentvidu, povsod tam, kjer so res že prestare šole. Novo v šolo, opremo, ki bo odgovarjala za kipečo novo življenje, ki ga danes živi naš šolar! To pa bomo dosegli le s tesnim sodelovanjem vse skupnosti. Skladi in novi gospodarski predpisi v tem pome-nu precej obetajo. Smarska občina je že sprejela določene predpise in 2 odstotka se že zbirata v skladu od vseh predvidenih dohodkov. s

V Galiciji se na pravi poti

Pred dnevi je bilo v Galiciji na zboru volivcev zelo živahno. Volivci so z zanimanjem poslušali izvajanja predsednika sveta za prosveto in kulturo občine Zalec, tov. Edmunda Božička, ki je v glavnih obrisih obrazložil prepektivni program žalske občine ter družbeni plan in proračun za to leto. Z zadovoljstvom so ugotovili, da bo znaten del proračunskih sredstev odpadel tudi na tukajšnje območje, saj bo za komunalno dejavnost v Galiciji namenjeno okrog 300.000 din, za proračunske izdatke osnovne šole v Galiciji pa približno 1 milijon din. Poleg tega pa je v programu za to leto tudi obnova 105 let stare šole, kar bo zneslo tudi okrog 2 milijona din. Vsekakor bodo ta sredstva dostojen odgovor volivcem, ki čisto sprasujejo, kam »gre« denar, zbran od njihovih davkov in občinskih dokladov.

Na zborih volivcev in drugih sestankih so že vsa leta največ govorili o cestah. Galicija namreč ne slovi samo po dobrem sadju ob ugodnih letinah, več slovesa si je »nabrala« s slabimi cestami. Da bi ta problem zaključili, je zbor sprejel sklep o krajevnem prispevku v višini 1000 din na vsakega delazmožnega volivca: za moške od 18, do 60, leta, za ženske pa do 50, leta. Samoprispevek bi naj bil v denarju, sicer pa v delu in voznjah. Nekateri volivci so bili sicer proti sklepu, vendar so se morali »vdati« večini. Posebno je pohvaliti kmete iz Zavrha, ki so s svojo odločno besedo pripomog-

Priprave na volitve zadružnega sveta v Laškem

Na zadnji seji občinskega odbora SZDL v Laškem so med drugim obravnavali tudi volitve novega zadružnega sveta. Da bi bile volitve priprave čim popolnejše, bodo v teh dneh sklicali po krajevnih organizacijah SZDL članske sestanke, na katerih bodo obravnavali pomen volitev, istočasno pa sprejeli kandidatno listo za volitve novega zadružnega sveta. Tako so dani vsi pogoji, da bodo prišli v sestav novega zadružnega sveta predvsem tisti člani zadruge, ki imajo največ pogojev. Na seji so že imenovali volilno komisijo, ki bo odgovorna za izvedbo volitev.

OBČINSKA REVILJA

Občinski svet Svobod in prosvet-nih društev v Zalcu bo priredil v nedeljo, 9. aprila v Sempetru v Savinjski dolini občinsko revijo mladinskih pevskih zborov, na kateri bo nastopilo preko 800 pevcev iz raznih šol z območja žalske občine.

Delo z otroki je lepo

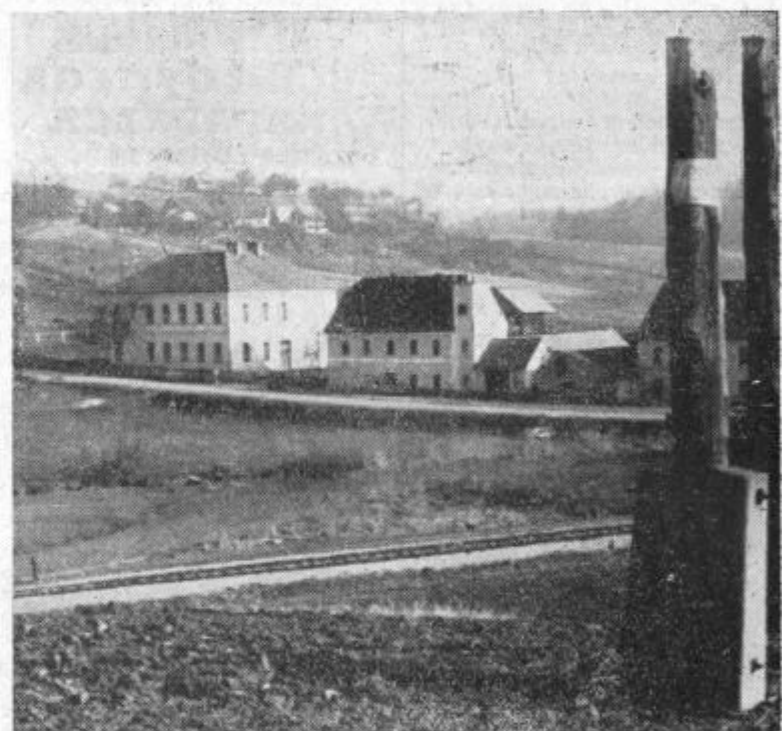
Pravkar se je končala seja odbora sindikalne podružnice prosvetnih delavcev za Kozjansko. Oba sem

sklepov in potrebno jih bo izvajati. Tu je študij članstva, vprašanje stanovanja, družabno življenje, šolsko delo, družbene organizacije, sodelovanje, kdo bi vse našel.

»Teh pa nobenemu ne zmanjkate« se je prisrčno nasmešnil tovariš Miro, ki je tudi upravitelj kozjanske osnovne šole. Sosesta sta torej »Veš, da sem bila že vse: predsednik, sekretar, nadzorni odbornik; v vseh organizacijah, samo pri loveh se ne!« Pa še danes je močna opora vsemu družbenemu in družabnemu življenju v Lesičnem. V sodelovanju pa je uspeh: sosedu se dobro razumeta in drug drugemu pomagata tako, da se o skupnih vprašanjih večkrat pomenita. Kot sindikalna odbornika pa se posebej prizadevno sodelujeta. »Želim si, da bi še našo šolo obnovili in morda malo razširili. Za svobodno aktivnost, tehnično dejavnost imamo premalo prostorov. Drugače pa delamo vsi.« To je dejal sicer zelo skromno, vendar je močno res, kar so dokazali s prireditvami, ki so na višini, z delom v zadrugi in sploh z uspehi, ki jih ni za podcenjevati. Kozje je sicer odmaknjeno v kotlino pod Vetrnikom, toda diha pa krepko z novim časom.

ujel pred stopniščem osnovne šole v Kozjem, ki je sicer tesna, toda polna življenja. Predsednica podružnice Adele Rauterjeva in tajnik Miro Klančnik se nista spregovorila združne besede. Odbor je sprejel vrsto

Prometna KRONIKA

PRIPRAVIMO MOTORNA VOZILA

Kakor prejšnja leta bodo tudi letos redni letni tehnični pregledi motornih vozil. Lastniki motornih vozil in avtomobilskih priklopnikov naj zato že sedaj pripravijo vozila, da bodo v tehnično brezhibnem stanju, oprana in podmazana. Po predpisih o registraciji motornih vozil in avtomobilskih priklopnikov morajo motorna vozila v javnem prometu biti opremljena kot sledi:

ZAVORE

Vsako motorno vozilo mora imeti nožno in ročno zavoro, ki mora delovati neodvisno ena od druge. Nožna zavora mora delovati izenačeno na vsa kolesa vozila. Kot primer navajamo naslednje: Motorno vozilo z izenačenimi zavornimi se mora na suhem asfaltu pri hitrosti 30 km na uro ustaviti v dolžini 4,5 m. Vozniki motornih vozil naj upoštevajo to primerjavo pri ugotavljanju stanja zavor.

RAZSVETLJAVNA VOZILA

Motorno vozilo mora imeti spredaj dolgo luč, ki razsvetljuje cesto najmanj 100 metrov, zasenčeno luč, ki razsvetljuje cesto največ 25 m in parkirno osvetlitev. Zadaj mora motorno vozilo imeti registrsko osvetlitev, zavorne luči, zaključne rdeče luči in smerne luči. Predvidena se, da bodo smerne luči morale biti montirane ločeno zadaj in spredaj

na levi in desni strani motornega vozila ter utripajoče.

VZVRATNO OGLEDALO

Vsa motorna vozila razen motornega kolesa morajo imeti vzratno ogledalo, ki je tako nameščeno, da lahko služi svojemu namenu ter trdno pritrjeno, da se njegov položaj ne spremeni.

Razen tega se za motorna vozila zahteva tudi zvočni signal, brisalci stekla in brezhiben kretalni mehanizem. Gume na motornem vozilu morajo biti v dobrem stanju, sicer bo komisija odklonila potrditev letne registracije.

Motorna vozila, ki služijo za javni prevoz potnikov (avtobusi, taksi vozila, reševalni avtomobili) morajo imeti priročno omarico za prvo pomoč in gasilni aparat. Zaželeno je, da tudi ostala motorna vozila posedujejo gasilno napravo.

Lastniki motornih vozil po navadi ne zadostno pripravijo vozila za redni letni tehnični pregled (neočistena, slabe zavore, osvetlitve, gume in kretalni mehanizem) ter morajo zaradi tega komisije odkloniti potrditev registracije ali celo prepovedati nadaljnjo uporabo motornega vozila v javnem prometu.

Vsem voznikom in lastnikom motornih vozil priporočamo, da naj vse pomanjkljivosti v zvezi s tehnično opremo motornega vozila odpravijo do redne letne registracije.

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

Kongres

telesne kulture

nova spodbuda za boljše delo

Davi se je v Ljubljani začel prvi kongres telesne kulture Slovenije. Na njem sodeluje tudi okoli trideset delegatov z območja celjskega okraja.

Kot vsa druga področja družbenega dogajanja, tako tudi telesna kultura teži k nadaljnjemu razvoju, k višjim sodobnejšim oblikam. V hitrem razvoju celotnega družbenega procesa, nastajajo tudi v telesni kulturi novi problemi, zahteve in možnosti. Telesna kultura postaja vsak dan bolj pomemben in nepogrešljiv element standarda in življenja naših ljudi, zaradi česar njenega razvoja in delovanja ne moremo več prepuščati stihiji in spontanosti.

V zadnjem času se o telesni kulturi veliko govori. Vendar se zdi, da smo šele na začetku tega pozitivnega razvoja. Morali bomo še marsikaj napraviti, da bo telesna kultura kot nezamenljivi element v življenju sodobnih ljudi prešla v zavest vseh tistih forumov in posameznikov, od katerih je pretežno odvisen njen razvoj. Se več bo treba napraviti, da bi odpravili češči neodgovorni odnos do telesne kulture in utrdili prepričanje, da je telesna kultura zlasti v zvezi s potrebami in zahtevami mladine eden izmed mnogih elementov novega časa in zrcalo splošne skrbi za človeka. Zato bo kongres moral oceniti dosedanj razvoj in probleme s področja telesne kulture. Osnovni namen kongresa je torej odpravi slabosti v vsebinsko idejnem pogledu in organizacijskem sistemu, hkrati pa prilagoditi vso dejavnost v telesni kulturi novim družbeno političnim pogojem.

Vse to priča, da bo moral kongres poseči v temeljno reformo glede vodenja telesne kulture iz kakršnih koli centrov. Kongres pa ne bo pretresal samo organizacijske slabosti temveč tudi več drugih, ki ne izvirajo samo iz preteklosti ampak tudi iz novih okoliščin. Zato bo moral kongres nakazati take oblike dela in vodenja, ki bodo odpravile vsak birokratski centralizem, zlasti s raznimi registracijami, predpisovanjem obveznih programov in podobno. Pri tem je treba uveljaviti načelo širjenja vseh možnih oblik, ne pa zapiranja v ozke kroge.

V vrsto problemov, ki jih bo nakazal kongres, prav gotovo sodi tudi rešitev materialnih in kadrovskih pogojev za nadaljnji razvoj telesne kulture.

Delegati celjskega okraja so prišli na kongres s velikim optimizmom, saj so že v pripravi na to pomembno zbiranje v republikanski merili rešili niz problemov. Z ustanovitvijo enotne Okrajne zveze za telesno kulturo ter z utrditvijo občinskih zvez so ustvarjeni pogoji za še večji in pestrejši razvoj športnega in telesnozgodnjega udejstvovanja. Z ustanovitvijo Občinske zveze za telesno kulturo v Sentjurju so vse občine celjskega okraja dobile ustrezne organe. Lepši časi pa se obetajo tudi na finančnem in materialnem področju. Vendar bo treba prav na tem polju vskladi želje za dejanskimi možnostmi. Preveliki apetiti lahko samo škodujejo.

To so v kratkem problemi, o katerih bo bržkone največ govora na kongresu, od katerega pa pričakujemo, da bo dal novih pobud za nadaljnji in uspešnejši delo na polju telesne vzgoje in športa.

Kladivar sili k vrhu

ČETIRTO KOLO SPOMLADANSKEGA DELA TEKMOVANJA V SLOVENSKEJ CONSKI LIGI SE JE SPET KONČALO TAKO, KOT TRIJE ZAVRTLJAJI PRED NJIM. MEDTEM, KO JE KLADIVAR TUDI TO POT POBRAL DRAGOCENO ZMAGO, JE OLIMP SPET IZGUBIL PO NESREČNEM NAKLJUČJU, ALI PA MORDA PO ZASLUGI NESPRETNIH NAPADALNIH IGRALCEV.

ODLIČNA IGRA NA GLAZIJI

Kladivar : Nova Gorica 6:0

Kladivar se je pošteno oddolžil za jesenski poraz. Prvič po nekaj mesecih je zaigral na Glaziji in prikazal pravo ekshibicijo nogometa. Čeprav gostje niso bili slabi, se vendarle niso mogli upirati plavi četi, ki jih je povsem nadigrala. To pot Kladivar ni imel slabega mesta. Vsi so se potrudili in zaigrali tako, kot se na lepo urejenem igrišču, na mehki zeleni preprogi, spodobi. Pa vendar je treba med odličnimi igralci omeniti enega, ki je bil duša napadov. To je Hribernik, ki se je poigral z nasprotnimi igralci kadarkoli in kakorkoli je hotel. Škoda, da enake učinkovitosti ni pokazal pri streljanju na gol, čeprav dva gola tudi nista kar tako. Serijo pol duta gola je začel Adžić. Temu zgledu sta pozneje sledila še Vodeb, ki je trikrat potresel novogoriško mrežo ter Hribernik, ki je dvakrat zadel v črno.

S to zmago se je Kladivar preinil že na drugo mesto lestvice. Navzile temu zaostajajo za Mariborom, ki tiči na najvišji stopnici, za štiri točke. V naslednjem kolu bo Kladivar igral v Mursko Soboto. Srečanje s tamšnjim moštvom ne bo lahko. Lansko jesen so v Celju zmagali igralci iz mesta ob Muri, ki so premagali Kladivarja s 4:2. Zda bi se Kladivar moral oddolžiti za tisti nepričakovani poraz. Ali mu bo to uspelo? Želimo, da bi.

Mladinska tekma med Kladivarjem in ljubljanskim Triglavom se je končala s neodločnim izidom 2:2. Trenutno je mlado moštvo Kladivarja na sedmem mestu s 13. točkami.

OLIMP BREZ UČINKOVITEGA NAPADALCA

ILIRIJA : OLIMP 1:0

Tekma med ljubljansko Ilirijo ter celjskim Olimpom je imela naveden potek in še bolj presenetljiv konec. Namesto, da bi zmagali nogometaši Olimpa, ki so bili

SAH

PRVENSTVO CELJA

V ponedeljek se je pričelo šahovsko prvenstvo Celja za posameznike. Zaradi službene zadržanosti, udeležba na prvenstvu ni najboljša. Navzile temu pa pričakujemo zanimive in napete borbe, saj so se prvokategorijci kot so Strajher, Janežič, Modic, dr. Berce in drugi pridružili še šahisti druge in tretje kategorije, ki v prvenstvo ne stopajo brez upanja.

Igralni dnevi so vsak ponedeljek in četrtek od 18. ure dalje v prostorih Šahovskega doma. Vstop je prost.

V prvem kolu so bili doseženi naslednji rezultati: Pajman — Kunec odločeno, Modic — Pertinač 0:1, dr. Berce — Lubej 1:0, Oder — Ojstrez remi, Primožič — Kovačič 1:0 in Janežič — Suheil 1:0.

OKRAJNO MOŠTVENO PRVENSTVO

V nedeljo bo na vrsti prvo kolo okrajnega moštvenega prvenstva v šahu. Tekmovanje se bo začelo ob 8.30 v celjskem šahovskem domu. Nastopile bodo vse najboljše ekipe iz celjskega okraja.

boljši in ki so večji del tekme oblegali ilirjanska vrata, pa se je zgodilo to, da je Rojina že v deveti minuti igre postavil na račun slabega vratarja Olimpa rezultat tekme. Bolj kot vse tekme v spomladanskem delu prvenstva, je zlasti nedeljska v Ljubljani pokazala, da ima Olimp silno slab in neučinkovit napad, da pa tudi z

Velenje dabi madezna steelišče

V Velenju so že imeli strelsko družino, ki se pri delu ni najbolje uveljavila. Po kratkotrajnem življenju je zamrla. Zda pa so na pobudo sindikalne podružnice velenjskega rudnika lignita ustanovili pripravljalni odbor in mu naložili, da v najkrajšem času pripravi vse potrebno za ustanovitev strelske družine »Rudar«.

Pripravljalni odbor je že v kratkem času dela dosegel nekaj izrednih uspehov, zaradi katerih lahko sodimo, da bo strelska družina v Velenju ne samo vnovič zaživela temveč tudi zabeležila zavirljive uspehe. V pripravah na občni zbor so že dobili nad dve sto članov. Predvidevajo pa, da bo ta družina šlela nad pet sto aktivnih pripadnikov strelskega športa in da bo že po tem najmočnejša v okraju.

KEGLJANJE

LUBEJ — OKRAJNI PRVAK

Letošnje okrajno prvenstvo v kegljanju za posameznike bi lahko imenovali tekmovalne presenečenje in razburiljivi trenutki. Za silno zmotan in napet konec je poskrbel Marineček, ki se je najprej iz sredine lestvice pterinil v finale, nato pa z odličnim rezultatom 8:4 podrl kegljev v zadnji seriji spravi v zagato marsikaterega favorita. Končno je le ostalo tako, da je vodstvo s prednostjo 24 kegljev obdržal Lubej. Na drugo mesto se je plasiral Vanovšek, na tretje Marineček, na četrto Smon (vsi Celje), na peto Drusko-vič (Elektro), na šesto Truglas (Celje), na sedmo St. Krajnc, na osmo Zagorčnik, na deveto Srečko Krajnc, na deseto Kohna in na enajsto Dolinšek. Kot prva rezerva za republiško prvenstvo je bil določen Ivo Krajnc, ki je zasedel dvanaajsto mesto.

BO OLIMP IZPADEL IZ SGL?

Medtem, ko se Kladivar vedno bolj približuje vodstvu Mariboru, je ostal Olimp še vedno tam, kjer se je v jesenskem delu zasidral. Od tekme do tekme lahko ugotovljamo, da igra Olimp tehnično in taktično bolje, kot v jesenskem delu. Golov pa ni in prav razlika v golih odloča srečanja.

Dodela upravičeno se sprašujemo, kaj je vzrok, da je Olimp vse tekme izgubil. Če preberemo časopisna poročila iz zadnjih štirih srečanj bomo videli, da ni Olimp nikjer bil slabši nasprotnik. Nasprotni! Proti Krimu in Iliriji bi po poteku tekme moral celo zmagati, dočim bi v Mariboru in Novo Gorico moral igrati vsaj neodločeno. Kaj je torej vzrok vseh teh porazov?

Brez dvoma bojuje tem porazom v nemajhnih meri težko finančno stanje društva. Olimp je bil pred razpadom, igralci se zaradi tega niso dovolj pripravili na spomladanski del prvenstva. Prav tako ne moremo zanikati dejstva, da se Olimpa drži še ves čas prvenstva izrazita smola.

V nedeljo je še čas, da prične Olimp dobivati tekme. Se vedno je čas, da se povzpne pred Triglav na šahovsko celoto (malce neskončno) pred Slovana. Zato pa morda pričeti dati gole!

»Zlata puščica«

Ko se je že vse zdelo, da se položaj pri samem vrhu ne bo spremenil in da bo tudi okrajno »zlato puščico« osvojil zmagovalce enakega tekmovalja v občinskem merilu Celja — Franc Hočevar, pa so trije strelci iz zadnje skupine dosegli še boljše rezultate in potisnili favorita, a hkrati enega najboljših strelcev z značno puško v okraju, na četrto mesto.

Tako je dobilo okrajno tekmovalje za »zlato puščico« posebno mikavnost; istočasno pa se je odlikovalo tudi po izredni udeležbi, saj se je na strelišču javilo kar 66 tekmovalcev. Med njimi smo videli tudi tri pionirke iz Sempetra, ki so se krepko držale, saj so v končni oceni pustile za seboj

vratarjem ni vedno vse v redu.

Olimp je tudi po tej katastrofi obdržal enajsto mesto, ki ni nič kaj zavirljivo.

V nedeljo bo na domačem igrišču gostil ljubljanskega Slovana. Lanska tekma v Ljubljani se je končala z zmago domačinov 6:1. Zda se Gabrčanom nudi prilika, da se pokažejo v drugi luči. Pa ne samo zaradi ugleda, temveč bolj zaradi točk, ki jih bodo hudo potrebovali.

Kakor starejši, tako se tudi mladinci Olimpa v nedeljo niso izkazali, saj so dvoboj z Ilirijo izgubili s 3:1. Trenutno so na šestem mestu s 16. točkami.

V ponedeljek so člani pripravljalnega odbora povabili v goste nekatere funkcionarje Okrajnega strelskega odbora ter si skupaj z njimi ogledali teren, na katerem nameravajo urediti strelišče za malokali-brsko puško. Če bodo uresnili predvidene načrte, potem bodo v Velenju že v kratkem dobili eno najlepših strelščev v okraju. Z deli za njegovo zgraditev bodo začeli takoj. Sprito tega računajo, da ga bodo izročili namenu že za rudarski praznik. Razen tega je pripravljalni odbor naročil tudi večje število orožja. Zasluge za uspešno delo pripravljalnega odbora za ustanovitev strelske družine Rudar v Velenju ima ne samo sindikalna podružnica temveč tudi direktor rudnika Nestl Zgank.

Rokomet

PORAZ V MARIBORU

V nedeljo je mlada rokometna ekipa partizanskega društva Celje-mesto gostovala v Mariboru, kjer je imela povratno srečanje z moštvo Mariborske tekmovalne tovarne. Zmagali so domačini s tesnim rezultatom 17:15. Tekma je bila zelo izenačena, saj se je še polprilno minuto pred koncem rezultat gasil 15:15. Ko pa so Celjani izgubili žogo, je bila njihova usoda zapečaten.

PRVI V KRŠKEM

Rokometaši železničarskega kluba Celje so gostovali v Krškem, kjer so na turnirju štirih moštev dosegli pomembno prvo mesto. Medtem, ko so ekipo ljubljanskih študentov premagali 9:2, so v finalni tekmi s prvim moštvom Krškega zabeležili neodločen izid 15:15, ki jim je zado-stoval za osvojitev prvega mesta.

Zmagovalce občinskega tekmovalja v Celju za »zlato puščico«, Franc Hočevar, se je na enaki okrajni prireditvi plasiral na četrto mesto.

TRIBUNA

Olepševalnega in turističnega društva

Menda je v Celju že kar v navadi, da gradimo objekte, pa tudi reguliramo reke in da pri vsem tem pozabljamo na okolje. Tako pa je tudi z ureditvijo obeh bregov regulirane Savinje. Čeprav je v gradbenem dovoljenju napisano, da mora investitor, oziroma izvajalec poskrbeti in istočasno urediti tudi okolje, pa zgleđa, da so na to do-ločilo vsi skupaj pozabili. Vede ali nevede? Zaradi tega je slika obeh bregov reguliranega dela struge zelo žalostna. Pa ne samo to, za-enkrat tudi ni izgledov, da bi razrita pota uredili kot se spodobi.

Vprašujemo, zakaj?

Drobne z Jožefovega hriba

Ob tovarni perila Toper pelje na Jožefov hrib pot, ki je namenjena samo pešcem. Zaprta je za vsa vozila. Vendar se morajo tisti, ki jo uporabljajo, vsak čas boriti s kolesarsko in drugo vozno nadlogo. Prometno znamenje je ob začetku poti pri stopnicah, ni pa prometnega znamenja zgoraj, kjer se pot za pešce konča ali pa začne. Prebivalci prosijo Upravo za ceste, da bi postavila prometno znamenje, ki bi opozarjalo, da je pot za vsa vozila zaprta, tudi zgoraj. Tiste pa, ki bi v vozili še dalje ogrožali pešce, pa je treba prijaviti in kaznovati.

V grapi za tovarno perila Toper stoji javno stranišče. Ker nihče ne skrbi tu za red in snago, bi bilo bolje, če bi tega stranišča ne bilo.

Na Jožefovem hribu so svojčas name-stili klopi, namenjene tistim, ki radi pri-dejo na ta prijazni hriček na sprehod. Klopi pa so polomljene, pa tudi sicer v slabem stanju. Kvarijo in lomijo jih otroci. Starši naj bi bolj pazili na mladi-ne in jo opozarjali, da ne nedostojno kvariti stvari, ki so naša skupna last.

Tovarna perila Toper je pred leti za-sadila gabrovino, ki naj bi služila za ograjo ob tistem delu tovarne in polje, k: pelje na hrib. Ta gabrovina pa se je zdaj divje razrasla. V njej je tudi polno raznih odpadkov. Mejo bi lahko obstrigli očedili in odstranili še tisto navliako, ki leži tam okrog.

ZOPET NESREČA ZARADI ALKOHOLA V noči med nedeljo in ponedeljkom je voznik osebnega avtomobila L. S. iz Celja v Drešnji vasi trčil v vinjenega pešca Bogdana Brneliča iz Celja, ki so ga s hudimi poškodbami prepeljali v bolnišnico.

PREVRNIL SE JE

V ponedeljek se je voznik osebnega avtomobila Jurij Dalmatin iz Ljubljane zaradi prevelike hitrosti, pa tudi vinje-nosti na osem ovinku v Kroki pri Gor-njem gradu prevrnil. Škoda na osebnem avtomobilu so ocenili okoli 200.000 di-narjev. Voznik je vozil brez izpita.

VRHUNSKI PEVSKI ZBOR

Gimnazijski pevski zbor, ki je na lanskem pevskem festivalu pokazal vrhunske rezultate, bo koncertiral v torek, 11. t. m. v Narodnem domu s širokim sporedom, od Beethovna do Brahmsa in naših narodnih ter umetnih pesmi.

Na koncertu, ki bo počastil 20. ob-letnico vstaje jugoslovanskih narodov, bosta sodelovala tudi violinist Boris Orel s spremljevalcem piani-stom Orešičem ter pianistka Jelka Velikanje. Na sporedu: Mendelssohn Debussy in Chopin.

KRONIKA NESREČ

Z NOŽEM PO GLAVI Jožeta Kovačiča iz Završa pri Grobelnem je neznan moški ranil po glavi z nožem.

NESEČA NA ŽELEZNISKI POSTAJI Leopoldina Zupanc iz Petrovc je zaradi neopredelnosti prišla pred lokomotivo, ki jo je odbila. Dobila je poškodbe po glavi in zlom noge.

NESEČA PRI IGRI Dveletni Ivan Blizjak iz Spodnje Hudinje se je pri igri poškodoval z značno puško.

Z VRELO VODO SE JE PO OPEKLA po telesu šestletna Silva Jantič iz Griž.

NESEČA PRI DELU Pri sekanju drv se je vsekval v nogo Pavel Hrovat iz Hudinje pri Vitanju.

DVIGALO JE PADLO NA NOGO Francu Podgajcu z Mariborske ceste.

NESEČA S STRELIVOM Dvanajstletni Jože Lah iz Roginske gorice pri Pristavi je našel strelivo, ki se je razpočilo in fantu odrgalo štiri prste na roki.

Z MOPEDOM V HISNI VOGAL Ignac Ravnak iz Zaleca se je v Petrovčah z mopedom zaletel v vogal neke hiše. Dobil je poškodbe po glavi.

NESEČNI PADCI Triletna Irena Planinšek iz Brnce pri Petrovčah je padla in si zlomila nogo. — Anton Bobek iz Bukovja pri Slivnici je padel in si zlomil nogo. — Pri delu v Rogaski Slatini je padel Stefan Velšig iz Sentjurja in si pretresel možgane. — Enajstletna Judita Škorjak iz Smarja je padla in si zlomila nogo. — Ivan Fidler iz Sentjurja si je nogo poškodoval pri padcu. — Cilka Turnšek iz Kazas si je pri padcu zlomila nogo. — Franc Pirat iz Cepelj pri Vranskem je padel z voza in si zlomil desno nogo. — Tudi Elizabeta Oprizek iz Gabrovca pri Podplatu je padla z voza in si zlomila nogo. — S kolesom se je zaletel v avto Jože Podbevič z Mariborske ceste. Pretresel si je možgane. — V Stanetovi ulici je avto podrl Bogdana Brneliča. Ostale so mu poškodbe na levi nogi. — Enoletni Jože Stražek iz Tratnega pri Grobelnem je padel in si poškodoval glavo.

NESEČA PRI DELU V Cinkarni si je pri delu poškodoval oči Stefan Pušnik.

V PRETEPU na Polnah so ključnico zlomili Stefanu Hribersku.

Gibanje PREBIVALSTVA

V času od 25. marca do 1. aprila 1961 je bilo rojenih 23 dečkov in 26 deklic.

Poročili so se:

Martin Mlakar, vodovodni inštalater iz Podgorja, in Marija Pajtar, službenka iz Celja; Viktor Caki, električar iz Košnice, in Marija Hercog, gospodinja iz Ojstrege, Peter Majer, delavec iz Košnice, in Neža Caki, delavka iz Košnice, Ivan Plank, modelni mizar iz Kompol in Verica Skamen, delavka iz Trnovel pri Celju, Valter Rebernak, knjigovez, in Stanislava Cretnik, delavka, oba iz Celja, Vladimir Ježernik, kmetovalec iz Lokrove in Ana Gorenšek, poljedelka iz Lipe, Marija Maček, gospodinska pomočnica, in Franc Koren, mizar, oba iz Celja, Andrej Potočnik, sofar iz Gubnega in Pečnik Marija, delavka iz Celja, Franc Kroflič, električar iz Prošinske vasi in Silva Košec, prodajalka iz Petrova.

Umrli so: Jožica Savin, otrok iz Celja, stara 1 dan, Stante Helena, gospodinja iz Celja, stara 91 let, Antonija Cvetanovič, delavka iz Celja, stara 47 let, Jože Kroflič, kmetovalec iz Prošinske vasi, star 69 let, Franciška Drobek, upokojenka iz Celja, stara 60 let, Anton Deraževič, rudarski upokojenec iz Laškega, star 60 let, Franciška Poček, gospodinja iz Celja, stara 77 let, Jurij Novak, gozdni delavec iz Ojstriške vasi, star 60 let, Jožica Caki, otrok iz Celja, stara 18 dni, Boris Simončič, otrok iz Celja, star 4 dni.

CENE NA ŽIVILSKEM TRGU

Krompir 25—30 (20), zelje v gl. b. (70—90), zelje rd. (40—52), zelje kislo 50—60 (40—60), repa 30, repa kislá 40, pesa 60 (30—40), korenje 40—50 (30—52), koleraba 30, peteršilj 150—200 (100—200), solata herbika 300—400, solata glavna 180—200 (120—150), solata endivja 140, motovilce 250—350, radje 250—300 (100—grah neluščen (340) fižol 120 (115—132), fižol n. 70—100 (100), por 70—80 (70), čebula 130—150 (100), česen 200—300 (150—170) suho sadje 100—150, suhe slive 150 (100), pomaranče (200), limone 220, fige (200—240), orehi luščeni (1440—1600), jajca 17—20 (19), mleko 56 (56), smetana 200, skuta 200, perutnina 750—1100.

Trg je slabo založen. Pomanjkanje mlečnih izdelkov in perutnine je še vedno občutno.

Celjska kronika

Spor zaradi strehe

Ceprav so sredstva za nadaljevanje gradnje palače Okrožnega sodišča v Celju na razpolago, so dela vendarle zastala. Zakaj? V zadnjem času je nastal spor zaradi strehe. Kot pravijo, so urbanisti in ostali strokovnjaki že pred začetkom gradnje priporočili in zahtevali, da naj ta palača dobi dvokapno streho, torej takšno, ki bo ustrezala okolju. Po načrtih, ki so bili potrjeni, pa je predvidena ravna streha.

Da bi spor čimprej rešili in da bi gradbišče spet zaživel, so člani obeh zborov Okrajnega ljudskega odbora v Celju na svoji skupni seji priporočili Občinskemu ljudskemu

odboru v Celju, da naj ta problem čim prej reši in na ta način pospeši gradnjo sodne palače. Pri tem priporočilo so ljudskemu odboru celjske občine naložili tudi materialno odgovornost, kajti gradbena dela morajo letos zavzeti takšen obseg, da bodo potrošili odobrenih 140 milijonov dinarjev. V kolikor bodo zaradi spora okoli strehe zamujali, je gotovo, da bodo propadla zagotovljena sredstva iz republiških virov. Zaradi tega bi se moral prihodnje leto povečati delež iz lokalnih, oziroma okrajnih virov.

Zato — takoj na delo!

ZAHVALA

Potem ko nas je v 82. letu starosti, na dan 2. aprila ob 15. uri, za vselej zapustila naša ljuba in predobro mama, stara mama in prababica

TEREZIJA SLOKAN rojena PUNCER

poselnica v Spodnjih Gorah št. 7 pri Braslovčah,

se najpristaneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom Sp. Gorč, prijateljem in znancem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti, ji poklonili pribegeva cvetja in z nami ob tej nenadomestljivi izgubi iskreno sočustvovali.

Prav prisrčna zahvala Zvezi borcev iz Braslovč za prekrasen venec.

Iskrena zahvala obema spoštovanima govornikoma za prisrčne poslovilne besede ob odprtem grobu.

Najtopleje se zahvaljujemo vsem ljubeznivim in predobrim sosedom, ki so nam poštvalno in vestransko pomagali med njeno dolgotrajno boleznijo.

Zlasti pa se moramo najlepše javno zahvaliti dr. Branku FISERJU, zdravniku iz Zaleca, za njegovo nadvse skrbno in požrtvovalno zdravniško nego med njeno zadnjo težko boleznijo.

Prav lepa hvala vsem!

Zalujoči: otroci Marija, Lucija, vdova BORKO, Jaka, Nežika por. CIMERMAN, Zalika por. dr. SALDA, Stanko in Vinko, vnuki in vnukinje, pravnuka ter ostalo sorodstvo.

Braslovče, Zalec, Maribor in Tolmin, dne 4. aprila 1961.

Podjetje »ŽELEZARNA ŠTORE«

želi zaposliti več

kvalificiranih železostrugarjev

Viogo pošljite Kadrovskemu oddelku Železarne Štoře.
Samsko stanovanje preskrbljeno.

Komisija za sprejem in odpust delavcev pri Opekarni Ljubecna-Bukovžlak, Ljubecna

razpisuje prosto delovno mesto

MEZDNEGA REFERENTA

Pogoj: Za razpisano delovno mesto se zahteva srednješolska izobrazba, osebni prejemki po Tarifnem pravilniku.
Prijava je vložiti na upravo podjetja do 30. aprila 1961.

Trgovsko podjetje »Sloga« Prebold

razpisuje prosto delovno mesto

administratorja-fakturista

Pogoj: ESS ali 5-letna praksa na tovrstnem delovnem mestu. Zaželen je moška moč.

Nastop službe je možen takoj ali po dogovoru.

Osební dohodki po Pravilniku o delitvi osební dohodkov.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri združenem svetu Zgornjesavinske kmetijske zadruge Mozirje

razpisuje naslednja delovna mesta:

1. SEKRETARJA ZADRUGE — pogoj: pravnik ali ustrezna strokovna izobrazba;
2. SEFA EKONOMSKO-PLANSKEGA ODDDELKA — pogoj: ekonomist ali ustrezna strokovna izobrazba;
3. RAČUNOVODJE — pogoj: ekonomist, srednja ekonomska šola s prakso ali ustrezna strokovna izobrazba;
4. POMOČNIK RAČUNOVODJE — pogoj: srednja ekonomska šola s prakso ali ustrezna strokovna izobrazba;
5. POSLOVODJE POSLOVNE ENOTE »GOZDARSTVO« — pogoj: inženir gozdarstva ali gozdarski tehnik z ustrezno prakso;
6. POMOČNIKA POSLOVODJE POSLOVNE ENOTE »GOZDARSTVO« — pogoj: kmetijski tehnik z ustrezno prakso;
7. POSLOVODJE POSLOVNE ENOTE »KMETIJSTVO« — pogoj: agronom ali kmetijski tehnik z ustrezno prakso;
8. POMOČNIKA POSLOVODJE POSLOVNE ENOTE »KMETIJSTVO« — pogoj: kmetijski tehnik iz ustrezne prakse;
9. OBRATOVODJE ZA GOZDARSTVO IN KMETIJSTVO NA PROIZVODNIH OKOLISIH: MOZIRJE, KOKARJE, SMARTNO OB DRETI, BOČNA, GORNJI GRAD, NOVA ŠTIFTA, SOLČAVA, LUČE, LJUBNO, RADMIJE, REČICA OB SAVINJI — pogoj: gozdarski tehnik ali ustrezna strokovna izobrazba in kmetijski tehnik ali ustrezna strokovna izobrazba;
10. SEFA ZA ORGANIZACIJO NAKUPA IN PRODAJE KMETIJSKEGA REPRODUKCIJSKEGA MATERIALA IN KMETIJSKIH PRIDELKOV — pogoj: komercialist ali ustrezna strokovna izobrazba;
11. SEFA ODKUPA IN PRODAJE GOZDNIH SORTIMENTOV — pogoj: komercialist ali ustrezna strokovna izobrazba;
12. STENOAKTILOGRAFA ALI STROJEPISKE — pogoj: dovršeno znanje strojepisja;
13. EKONOM — pogoj: srednješolska izobrazba ali ustrezna praksa v tej stroki;
14. 3 FINANČNI KNJIGOVODJI — pogoj: srednja ekonomska šola ali ustrezna praksa v tej stroki;
15. 3 GOZDARSKE DELOVODJE — LOGARJE — pogoj: pooblaščen za odlaševanje in položen logarski strokovni izpit;
16. CENTRALNEGA SKLADIŠČNIKA ZA KMETIJSKE PRIDELKE IN REPRODUKCIJSKI MATERIAL — pogoj: kvalificiran trgovski delavec ali ustrezna praksa v tej stroki.

Nastop službe je možen takoj. Plače se urejajo po Pravilniku o nagajevanju. Rok za vlaganje ponudb je 13. april 1961 na upravo Zgornjesavinske kmetijske zadruge Mozirje.

Komisija za sklepanje in prekinitev delovnih razmerij pri Upravi za ceste in kanalizacije, Celje

razpisuje sledeča delovna mesta:

1. GRADBENEGA TEHNIKA za nizke gradnje s prakso;
2. OBRATOVNEGA KNJIGOVODJO s srednjo ekonomsko šolo in prakso v knjigovodstvu;
3. POMOČNIKA SKLADIŠČNIKA s trgovsko izobrazbo in poznavanjem gradbenega materiala;
4. KUCHARICO, starejšo, za samostojno vodenje kuhinje za sezonske delavce (stalna zaposlitev);
5. KVALIFICIRANEGA CRKOSLIKARJA IN PLEŠKARJA z ustrezno prakso.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Osební prejemki po obstoječem Pravilniku o plačah.

Pismene ponudbe s kratkim opisom dosedanjih zaposlitev je dostaviti do 14. aprila 1961 na Upravo za ceste in kanalizacije, Celje, Ulica 29. novembra št. 2.

Komunalno podjetje Javne naprave Celje

sprejme v službo:

1. Knjigovodsko moč;
2. Soferja kategorije C — sezonska moč — je lahko upokojenec;
3. Več delavcev za čiščenje ulic in odvoz smeti.

Pogoji: pod 1. da ima ekonomsko srednjo šolo ali večletno prakso v finančni stroki. Nastop službe takoj ali najpozneje do 1. junija tega leta.

Ponudbe pošljite na upravo podjetja.

Javne naprave Celje
Zidanska ulica 18

OBJAVE IN OGLASI

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE
CELJE

Petek, 7. aprila ob 20. uri — Mihalkov-Hiang: Robinsoni in dekleti. Gostovanje v Sempetru.
Nedelja, 9. aprila ob 15. uri — Mihalkov-Hiang: Robinsoni in dekleti. Gostovanje na Frankolovem.
Torek, 11. aprila ob 19. uri — Mihalkov-Hiang: Robinsoni in dekleti. Gostovanje v Novem Celju.
Sreda, 12. aprila ob 20. uri — Janec Zmaver: Rok in Lea. Gostovanje v Smarju pri Jelšah.

MALI ODER
SLOVENSKA LJUDSKA
GLEDALIŠKA CELJE

Sobota, 8. aprila ob 19.30 uri — Janec Zmaver: Rok in Lea. Izven. Vstopnice so v prodaji.

POSEBNO OBVESTILO!

1. REPUBLIKA OBRTNA ZBORNICA organizira preko Okrajnih obrtnih zbornic strokovno potovanje na obrtniški velesojem v MÜNCHEN v času od 31. maja do 11. junija 1961. Organizacijo te strokovne ekskurzije je prevzelo Od Republiške obrtne zbornice Turistično in avtobusno podjetje KOMPAS.

Vse informacije in prijave v poslovalnici KOMPAS, CELJE.

2. TRADICIONALNI 3-dnevni 1. majski izlet s posebno ladjo »PO JADRANU« cena potovanja 6.500 din, otroci do 10 let plačajo 3.800 din. Vse ostale informacije v zvezi tradicionalnega izleta v poslovalnici KOMPAS, CELJE.

3. Programe za vse ostale 1. majske izlete s propagandno ceno prejmete v poslovalnici KOMPAS, CELJE.

Udeležite se udobnih potovanj, ki vam jih nudi Turistično in avtobusno podjetje KOMPAS CELJE, Tomšičev trg 1, tel. 23-50.

STANOVANJA

ZAMENJAM enosobno stanovanje v centru za enako v centru mesta. Ponudbe pod »CISTO« na upravo. ODDAM KOMFORTNO SOBO s posebnim vzhodom samskemu moškemu. Pismene ponudbe na upravo lista.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje v centru mesta za enako ali večje nekje ob Savinji. Pismene ponudbe na upravo pod »Sončec«.

SLUŽBE

SLUŽBE

SLUŽBO dobi gospodinjstva pomočnica pri trčilanski družini, po možnosti upokojenka. Stanovanje zagotovljeno. Naslov v upravi lista.

RAZNO

ZAHVALA

Srčno se zahvaljujem primariju tor. dr. Čiku, dr. Debeljaku, dr. Kocjani, dr. Ilicu, dr. Bariču za uspešno težko operacijo. Enako tudi stročnemu osebju.

Vrečko Zofka

PRODAM

SPLOŠNA BOLNISNICA CELJE

prodaja od svojih osnovnih sredstev: 3 konje, konjsko vprego, vozove in poljsko orodje. Interesenti si lahko ogledajo navedeno opremo in konje v času od 1. do 30. aprila vsak dan od 7. do 14. ure na ekonomski bolnišnici v Vojniku.

Ponudnik privatnega sektorja pridejo v poštev, kolikor ne bi bila zgoraj navedena osnovna sredstva prodana družbenemu sektorju do 30. aprila 1961.

MOTORNKO KOLU NSU 200 ccm prodam. Pogačar Franc, Dečkova 57 (Robova 2), Celje.

SEST kozolčnih stebrov v dobrem stanju, prodam. Selec Jožefa, Levec 9, FIAT 600 prodam. Marborska 57.

DVE dvosobni stanovanji, eno vseljivo, v središču mesta, prodam. Ljubljanska 66, Celje.

ZIVINSKO KRMU 5.000 kg in valilna gosja jajca prodam. Mastnak, Gorica 29, Dobrna.

MOTORNKO KOLU HOREX 350 ccm prodam. 250.000. Tekarska 86.

TRAVERZO, težko, dolgo 5 m in strešne žlebove, ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

PRODAM njivi 5.172 in 4.067 m², prvovrstna zemlja. Območje trga Zalec, Posajutla Rehar, Zalec 73.

VESPO nujno prodam za 150.000 dinarjev. Vratašči pri Radovljani Celje.

POSESTVO s hišo in ca. 19 arov zemlje, prodam. Poizvedbe: Straus, Trnovlje št. 39.

ELEKTRIČNI bojler, nov 15 litrov, pretočni, znamke STANDARD (Siemens), prodam. Kidrič, Šoštanj, Matije Gubca št. 4.

MOTOR s prikolico, NSU 500 ccm poceni prodam. Naslov v upravi lista.

RAZPISI

Svet Javne zbirne poliklinike, Celje razpisuje delovno mesto za

ADMINISTRATIVNO-FINANČNE POSLE

Pogoji: dovršena srednja šola s 3-letno prakso ali nepopolna srednja šola s 8-letno prakso.

Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku. Prošnje pošljite na upravo Javne zbirne poliklinike, Celje.

Uprava za ceste
LRS — TEHNIČNA SEKCIJA CELJE sprejme v stalno zaposlitev

1. ključavničarja za mehanično delovanje in
2. ključavničarja, ki se je bo usposobil za upravljalca parnih valjev ter 1. mehanika.

Pogoji: prošnje morajo biti kvalificirani delavci, po možnosti s prakso. Prošnje, opremljene z dokazili o strokovnosti in dobi ter svojstvu zaposlitve z vsemi osebnimi podatki, je nasloviti na Upravo za ceste LRS, TEHNIČNA SEKCIJA CELJE, Lava 42.

HOTEL EVROPA V CELJU želi zaposliti nove sodelavce

1. finančno-administrativno moč
2. kurjača za centralno kurjavo
3. hotelskega sluga
4. hotelskega sobarico
5. ključavničarja za vsa hotelska popravila.

Pogoji za sprejem: odgovarjajoča kvalifikacija in praksa za ustrezna delovna mesta. Samska stanovanja zagotovljena. Zaposelitev možna takoj. Pismene ponudbe (z osebno zgleditvijo) v upravi hotela. Plača po novem pravilniku.

DELAVSKA UNIVERZA CELJE razpisuje

VPIS V TECAJ ZA KVALIFICIRANE KURJACE Z ROCNIM NALAGANJEM

Tecaj bo trajal predvidoma 3 mesece. Prijave sprejema center za strokovno izobraževanje pri Delavski univerzi Celje, Malgajeva 4. Rok prijave je do 20. aprila 1961.

Komisija za imenovanje in razrešitev direktorjev pri Občinskem ljudskem odboru Celje

razpisuje

MESTO DIREKTORJA sklada za negospodarske investicije

Pogoji: Visoka strokovna izobrazba — ekonomska ali tehniška (oddelek za gradbeništvo) fakulteta z nekaj let prakse.

Kandidati naj vlagajo kolkovane prošnje na komisijo za imenovanje in razrešitev direktorjev pri Občinskem ljudskem odboru Celje do 20. aprila 1961. K prošnjam naj prilože še prepis diplome, kratak življenjepis s potekom delovne dobe in potrdilom, da ni v kazenskem oziroma disciplinskem postopku.

Vodna skupnost poredja Savinje Celje

sprejme v delovno razmerje naslednje delovne moči:

1. SEKRETARJA, ki naj bi bil pravnik ali strokovnjak z večletno prakso na ustreznem mestu;
2. SEFA AVTOSTROJNEGA PARKA, ki mora biti strojni tehnik s 5 letno prakso;
3. VEČ GRADBENIH DELOVODIJ z ustrezno šolsko izobrazbo in prakso na visokih in nizkih gradnjah.

Osební prejemki po delovnem mestu.

Prošnje je predložiti upravi Vodne skupnosti Celje, Ljubljanska cesta 36, do 18. aprila 1961.

IZLETNIK turistična agencija poslovalnica Celje, je pripravila za prvomajske praznike tridnevni avtobusni izlet preko Plitvičkih jezer v Crikvenico.

CENA IZLETA: 6.800 din.
Tridnevni izlet s posebnim vlakom in posebno ladjo po severnem Jadranu v Crikvenico in Selce.
CENA IZLETA: 5.200 din, otroci do 4. leta brezplačno, od 4. do 14. leta 4.100 din.

Kmetijci, udeležite se petdnevne strokovne ekskurzije v Novi Sad na mednarodni kmetijski velesojem.

Ce potujete v inozemstvo Vam POTNI LIST z vsemi potrebnimi vizumi preskrbi IZLETNIK turistična agencija.

REZERVACIJE za letni odih, prenočišča, spalnice, avionske karte, Vam izvrši IZLETNIK turistična agencija.

IZLETNIK turistična agencija organizira s turističnimi avtobusi izlete in prevoze po domovini in v inozemstvo.

Za cenjena naročila se priporoča IZLETNIK turistična agencija poslovalnica Celje, Titov trg 3, telefon 28-41, telegram. ITA Celje.

OBVESTILA

SADJARJI POZORI!

Zaradi toplega vremena v februarju in marcu je pri pečkastem sadju že nastopila nevarnost okužbe s škrlupom. Zimske trosi na odpadnem listju so dozorceli, ob deževnem vremenu izletajo in povzročajo prve infekcije. Zato svetujemo sadjarjem, da v nasadih, čim se pojavijo prvi zeleni lističi (misije oko), posije prvi zeleni drevice. Za prvo škropljenje škrope sadno drevice. Za prvo škropljenje proti škrlupu uporabljajte bakrena sredstva, ali organske fungicide, ali žveplene pripravke. Od bakrenih sredstev se lahko poslužujete bakrenega apna 50, kuprablana ali superkuprenoksa v 0,3 % koncentraciji ali bakrenega apna 25 v 0,75 % koncentraciji. Od organskih fungicidov pridejo v poštev ditan ali liroitan v 0,4 % koncentraciji ali orthocid v 0,25 % koncentraciji. V nasadih, kjer je razširjena jablanova plesen, uporabljajte obvezno žveplene pripravke in sicer kosan, thiovit ali sumporol v 0,6 % koncentraciji; žveplanim pripravkom dodajte sandovit (v 0,2 % koncentraciji), da zboljšate brozgi močljivost. Učinkovitost žvepljenih sredstev proti škrlupu bo večja, če jim dodate 0,1 % bakrena sredstva.

VABILO

na četrti redni občni zbor na dan 6. IV. 1961 ob 10. uri v stranski dvorani okraja Celje z naslednjim dnevnim redom:

1. otvoritev občnega zbora;
2. izvolitev organov: delovnega predsedstva, zapisničarja, dveh overovalcev, verifikacijske komisije, kandidacijske in volilne komisije;
3. poročilo predsednika upravnega odbora;
4. poslovno poročilo direktorja;
5. poročilo predsednika nadzornega odbora;
6. poročilo verifikacijske komisije;
7. Razprava o poročilih, sklepanjih o potrditvi dela z zaključnim računom ter glasovanje o razrešnici;
8. sprejem novih pravil;
9. volitev predsednika, upravnega in nadzornega odbora;
10. razprava in sprejem delovnega programa za leto 1961;
11. razno.

Prosim, da prinesejo delegati s seboj pooblastila, potrjena od organizacije, katero zastopajo.

VODNA SKUPNOST PORECJA SAVINJE CELJE

OGLAŠUJTE V

Celjskem tedniku

Uredništvo Celje, Titov trg 3
poštni predal 16 — telefon 23-23 —
24-25 uprava: Celje, Trg V. kome-
grada 3 — poštni predal 192 — tele-
fon 23-75 in 20-89 — Tekoči račun
pri Komunalni banki Celje 605-74-
1-656 — izdaja ob petkih — letna
naročnina 900, polletna 400, četv-
letna 200 din — inozemstvo 2.400
— posamezna številka 20 din —
rokopisi ne vračamo.

PARADNI MARŠ

6. APRIL 1941
v začetek poraza

Hitler je kot kakšen pragmatični divjak zaplesal na dvorišču svojega »Hauptquartierja«, ko so mu sporočili, da je Francija kapitulirala pod škornji njegovih elitnih čet. Evropa je bila njegova... Kaj Evropa? Ves svet. Nihče ne more več zaustaviti njegovih junakov. Res nihče?

Leto 1941. Pomlad je vzcvetela, kakor da ji niso nič mar grozeči oblaki, ki so z jekleno silino začeli objemati svet. V Berlinu so stikali glave nad generalštabnimi zemljevidi. Po svetu so zadrževali dah. Kam bo nori slikar zamahnil s svojim krvavim čopičem? Čez La Manche? Na vzhod? Španija in Portugalska sta bila zvesta lakaja. Italija zaveznik, Madžarska v rokah Hortija, Romunija potisnjena ob zid, bolgarski kralj Boris širi roke za objem, v Jugoslaviji je na oblasti osi zvesta družina. In Grki? Revščina. Pot v Sredozemlje je odprta, Afrika je za zavezniške izgubljena. Blokada proti Angliji, premik čet na vzhod. Do zime bo nemški vojak stal na

Uralu, bakujska nafta bo gnala nemški vojaški stroj.

Pa se je zataknilo.

Zataknilo se je v tej »nesrečni« Jugoslaviji. Komaj podpisan akt o paktu je spustel 27. marca je v Beogradu padla protifašistična

vlada, ljudstvo zahteva orožje, pučisti so na zahtevo ljudstva na hitro sklenili zvezo s Sovjetsko zvezo.

»Verdamte Schweinerei!« je tužil »führer« v Berlinu. Primer Jugoslavije je bil predeleto slab vzor za družino preplašenih satelitskih dežel in držav. To je hudo prizadelo fašistične načrte, kajti nemška vojska je bila pripravljena za napad na Sovjetsko zvezo.

6. april 1941. Hitler je poslal svoje »štuke« nad Beograd in ko so padle bombe na uporniško gnezdo, je razglasil vojno napoved. Nemške čete so vdrle iz Avstrije, Madžarske, Romunije in Bolgarije v uporno deželo. Italijani so se podvzivali, da bi pri delitvi ne bili ob svoj kos.

V nečem pa se Hitler ni zmotil. Ljudje, ki so z njim paktirali, so mu ostali zvesti. Se več jih je bilo, kot je pričakoval. Jugoslovanska vojska se je sesula, kralj pobegnil. Volovske vprege priti tankom, puške proti letalom, izvežbana nemška soldateska proti izdani vojski.

Nemška armada je vkorakala

kot da bi šla na parado. Tisoči in tisoči so romali v ujetništvo, v vsakem mestecu je Svabe čakala »peta kolona« in ponižna čreda domačih izdajalcev, meščanskih in kapitalističnih zajedalcev, ki so se od vsega najbolj bali lastnega ljudstva...

Zamuda se je poplačala, je mislil Hitler. Jugoslovane je treba kaznovati, zanetiti bratomorno vojno, deliti in vladati.

Roj divizij je opravljal to nalogo. Gorele so vasi, polnini so se zaporji in taborišča. Pohod na Jugoslavijo je bil »paradni marš«...

Ko so nemške čete korakale v Sovjetsko zvezo, ko so se čete v Jugoslaviji pripravljale za odhod na vzhodno fronto, je 7. julija 1941 v Belj Cerklavi počila prva partizanska puška. Vojna v Jugoslavijo se je šele začela. Vojna, ki jo je vodilo ljudstvo samo pod zastavo Partije.

NAJMLAJŠI BRALEC

Sim učitelja iz Retfale pri Osi-
jeku pozna vse črke v abecedi. To
bi ne bilo čudno, če abecedar ne
bi imel komaj dve leti.

Hladna lepota

Pesnik je videl cvetoče gre-
dice, slišal je melodijo vetra v
krošnjah in plitji spev. Srce
mu je poskakovalo za očmi, bil
je kot metulj, ki se je sprele-
taval od čaše do čaše. Pesnik
je živel...

Naenkrat pa se pesnikove oči
ujamejo na njej. Nič več cvet-
lic, ne pomladne melodije v
ozračju. Ničesar več ni bilo —
razen nje. Njegovo srce ni po-
skakovalo, ustavilo se je, potem
pa z neugnano silo zatrepetal.
Pesnik je onemel...

Pohodil je cvetice na gredah
splasil ptice v grmičevju, se
prelil skozi trnjevo ograjo, pre-
brodil hladno vodo ribnika.
Pesnik je trpel... Potem je
plaho vstal, boječe zaprl oči in
naslonil svojo razgreto glavo
na njeno razgaljeno ramo. Bila
je kot kamen hladna, neobčut-
ljiva, brezdušna — brez živ-
ljenja. Pesnik je objemal hlad-
no, kamenito lepoto...

Pesnikovo srce je bilo za
dva, živelo za dva, živelo le na
pol...

ZOGA — ŽELEZNIŠKI POTNIK

V Slatki pri Slavenskem Brodu
so nedavno igrali važno nogo-
metno tekmo. Nek igralec je moč-
no brcnil v okroglo usnje. Zoga
je odrčala naravnost skozi vrata
službenega voza, in vlak, ki je
ravno drvel mimo igrišča, jo je
odpeljal s seboj v širni svet.

ZARES UDOMAČENA
VEVERICA

Karlo Mesaroš, najbolj vnet lo-
vec iz Vinkovcev, je udomačil
ljubko veverico, ki ga spremlja
povsod, tudi v mesto. Živalica le-
po spodobno sedi na gospodarjevi
rami in ne gre k nobenemu dru-
gemu.

Glavo v pesek-pesek v oči

To ni neka nova igra, kar vidite
na sliki, pa tudi molitev pravo-
vernih muslimanov ni.

Dokler je bila Amerika mono-
polni posestnik jedrskega orožja,
so propagandisti na veliko govo-
rili o tem, da atomska bomba po-
meni samo eno — sigurno smrt.

Ko pa so tudi na nasprotni strani
naredili »predstavo« z gobastim
oblakom, se je obrnilo. Ne, vsakdo
se lahko zaščiti, pravijo, vsak, ki
ni v neposredni bližini centra eks-
plozije. V Ameriki ne gradijo samo

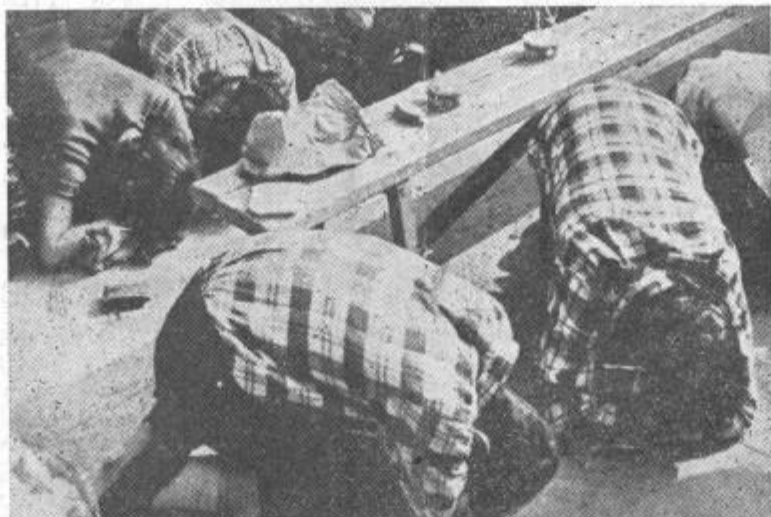
zaklonišča, ne proizvajajo le za-
ščitne obleke. V Združenih drža-
vah prirejajo množične vaje za
obrambo proti atomski smrti.

...ob nenadnem atomskem na-
padu storite tole: Ležite na tla v
klečečem položaju, pokrijte obraz
z rokami. Tako boste zaščitili naj-
občutljivejše dele telesa: obraz,
prsa, spolne organe...

Če? To je vprašanje?
Verjetno je res, da je vsaka za-
ščita boljša od nobene. Toda še
boljša zaščita je mir. Ljudem je

treba viliti roguma. Ne jim vzeti
upanje na rešitev, kajti koliko se
da računati na množice, ki jim je
vnaprejš odvezto vsako upanje?

Nihče, tudi najbolj bogata dr-
žava ne more zgraditi zanesljivih
zaklonišč proti grozeči atomski
smrti. Tako početje je podobno
vtikanje glave v pesek, je metanje
peska v oči. Svet bi moral v ce-
loti osvojiti eno samo, najzanes-
livejšo zaščitno sredstvo — разо-
rožitev, prepoved atomskega orož-
ja, skratka mir.

„BABILON“ jezikov...

To je vprašanje, ki bi marsi-
koga zmedlo. Nekateri bi rekli, da
na svetu ni več kot petdeset pri-
znanih jezikov, kdo drugi bi se
raje odločil za nekaj sto jezikov.
No, po statistiki pri OZN je na
svetu 83 jezikov. Po teh podatkih

je samo šest jezikov, katere govori
nad 100 milijonov ljudi. Le-ti so:
Mandarinščina (Kitajska) 469
milijonov, angleščina 284 milio-
nov, ruščina 161 milijonov, hin-
dujščina (Indija) 155 milijonov,
španščina 148 milijonov in nem-
ščina 120 milijonov.

Slovanske jezike govori 285 mi-
lijonov, od tega Rusi 161, Ukra-
jinci 41, Poljaki 33, Srbi, Hrvati,
Bosanci 16, Belorusi 10, Čehi 10,
Bolgari 8, Slovaki 3, Slovenci 2,
Maščedenci 1 milijon.

Med močnimi jeziki so nadalje:
Arabščina 79, bengalsščina (Indija)
82, francosščina 71, japonsščina 96,
italijansščina 58, malajščina 70,
portugalsščina 77 milijonov.

Malih narodov, ki štejejo od
enega do dveh milijonov en jezik
govorečih ljudi, je na svetu 36,
med nje spada tudi slovensčina.

Priporočiti je treba, da je na
svetu seveda še vse polno jezikov,
dialektov, ki se še niso razvili in
jih štejejo v večje jezikovne sku-
pine. Največ teh je v Afriki, Aziji
in na Tihem oceanu.

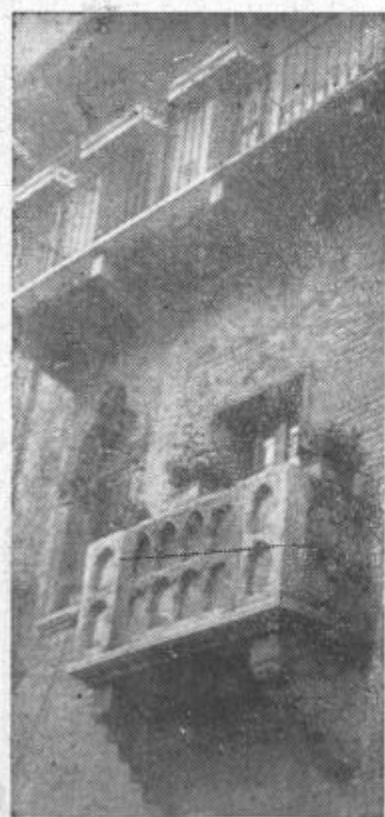
In kaj je z mednarodnim espe-
rantom? Po vsem svetu je espe-
rantistov komaj milijon.

ŠE ENA KOKOŠJA

Na Čilovčevem dvorišču blizu
Drniša imajo kokoš, ki si je pri-
voščila »razkošje« in nesla jajca
kar na gnoju pred hlevom. Tega
domači niso vedeli. Nekoga dne so
piščanci pričivali pred gospo-
dinjo. Ker je bila kokoš vedno na
paši ni nikoli kazala obnašanja
kolkje, se jim je čudno zdelo. Ko
so v gnoju našli lupine, se jim je
posvetilo. Gnoj je bil ravno toliko
topel, da so se zvalili piščanci.

RESNIČNA RIBIŠKA

Ante Beganija iz Jajca v Bos-
ni je lovil ribe. Naenkrat je nekaj
močno potegnilo. Ante je vlekel
in vlekel in na svoje začudenje
imel na tisku še bolj osuplo vid-
ro.

„MEKA“
zaljubljenih

Julijin balkon v Veroni

EN SAM UČENEC

V vasi Ramke nedaleč od Oh-
rida je osnovna šola s štirimi raz-
redi. Zanimivo je to, da je učenec
Risto Kuzmanovski edini učenec
četrttega razreda.

Venera ni gostoljuben planet

Veneri bi že zaradi tega pripisali
neke posebne lepote in mikavnosti,
ker je Venera. Toda po novejših
spoznanjih je Venera vse prej kot
planet, ki bi zaslužil ime, ki je po-
jem lepote, ljubkosti in podobno. To
ime bi se Veneri podalo še najbolj
zato, ker je od vseh planetov naše
sončne družine najbolj skrivnostna
in dobesedno »zavita v meglo«.

O Veneri je znanih le malo za-
nesljivih podatkov. Po velikosti je le
malenkost manjša od Zemlje in ker
kroži okoli Sonca na kraši razdalji
od Zemlje, je njeno leto krajše in
znatno okoli 225 dni.

Ostalo o Veneri so ugibanja. Ta
ugibanja pa so zelo različna, toda
vsa zelo neprijetna. Venera je nam-
reč obkrožena z gostim slojem ne-
prodornih oblakov, zato nam tudi
najboljši teleskopi ne morejo odkri-
ti njene površine, še več, niti tega
ne vemo, kako hitro se vrtil okoli
svoje osi, zato tudi tega ne, kako
dolg traja njen dan in njena noč.
Ruski astronom Bjeopovski je pred
desetletji izračunal, da venerin dan
traja 34 ur. Amerikanec Piskernig
meni, da 61 ur. Anglež Stivensonn
pa govori o 184 urah. Najbolj »po-
razni« so podatki Francoza Dolflisa,
ki pravi, da je venerin dan tako
dolg kot njeno leto — 225 dni. Če
ima Dolflis prav, potem bi bila Ve-
nera v položaju Meseca do Zemlje.
To se pravi, da je njena po'ovica
vedno obrnjena k Soncu, druga pa
je v večni temi. Najnovejša ugiba-
nja na osnovi podatkov radiotele-
skopov, ki lovijo Venerine prirod-
ne radiosignale, predpostavljajo, da
traja venerin dan naše tri in pol
dni, če se vrtil od vzhoda proti za-

hodu, če nasprotno, potem pa se-
dem dni.

Oblaki okoli Venera so baje stru-
peni plini. Pod njimi po mnenju
sovjetskih astronomov ne pričaku-
mo vlažne atmosfere. Nasprotno
baje je na njeni osvetljeni strani,

torej čez dan, vročina nekje okoli
350 stopinj. Toda, če je res, kar tr-
dijo drugi, da je večina površine na
Veneri pod vodo, ali pa da je vsa
Venera pokrita z vodo, potem njeni
oceani dobesedno vrejo.

Ugotovljeno je, da Venero obdaja

debel sloj neke goste atmosfere.
Pravijo, da je sestavljena povečini
iz ogljikovega dioksida, kar je za
človeka in živa bitja strup. Kisika
ni niti za zdravlilo, saj ga utegne bi-
ti tisočkrat manj kot na Zemlji.

In še nekaj. Moč radio valov na
Veneri da je slutiti grozovite dogo-
dke na Veneri. Radioteleskopi spre-
jemajo nesistemične signale, ki si
jih astronomi razlagajo kot posledice
strašnih neviht, ki vladajo pod
gostim omočom strupenih oblakov.
Venera naj bi po teh predvidevanjih
bila neprestano pod udarci močnih
bliskov in grmenja. Te nevihte naj
bi bile tisočkrat hušje od najstraš-
nejših neviht, ki smo jih vajeni na
Zemlji.

Kot kaže, je Venera silno nego-
stoljuben planet. Toda tja potuje
sovjetska vesoljska ladja »Venu-
sik«, ki naj bi v začetku maja po-
sredovala na Zemljo številne podat-
ke. Baje so zvezo z njo izgubili, to-
da upajo, da bodo v teh dneh po-
novno našli stik z njo. Za »Venu-
sikom« bodo še in še pošiljali v Ve-
nerino smer nove sateleite, nove ra-
kete in končno bodo tja potovali tu-
di ljudje. Rusi pravijo, da še pred
koncem tega stoletja. Toda, če jih
tam čaka res vse to, kar napovedu-
jejo ugibanja, se nimajo česa vese-
liti. Občuteni bodo morali biti v az-
bestne oblike proti neznosni orožni.
vso zažogo kisika bodo morali no-
siti s seboj in vprašanje je, če se
bodo sploh smeli pokazati iz močnih
vozil ob tako neprijetnih vesteh o
strašanskih viharjih, kakršnega si
predstavljajo slikar na naši sliki.

